

*Pokud chcete,
aby vaše děti byly inteligentní,
čtěte jim pohádky.
Pokud chcete,
aby byly ještě inteligentnější,
čtěte jim více pohádek.*

Albert Einstein

Komiks

Komiks je umělecké médium, někdy označováno jako „deváté umění“, ve kterém jsou za sebou chronologicky uspořádány kresby nebo jiná zobrazení s případným doprovodným textem v cílených sekvencích. Dohromady tedy vytvářejí celek, nejčastěji příběh. Jednomu obrázku, který většinou zachycuje jeden okamžik, se v komiksově terminologii říká panel. Podmínkou je, že panely musí být uspořádány juxtapozičně, tedy vedle sebe.

Komiksy se většinou vyznačují používáním „bublin“ k zobrazení mluvené řeči nebo myšlenek, velmi často jsou monology nebo doprovodné texty vyprávěče napsány v obdélnících uvnitř jednotlivých panelů. Tradičním rysem komiksů, který však není podmínkou, je též využívání karikatury, a to převážně při zobrazování postav. Pozadí bývá po vzoru kreslíře Hergého zobrazováno spíše realisticky, pro zvýšení důvěryhodnosti prostředí, ve kterém se hrdina pohybuje. Americké mainstreamové komiksy se vyznačují snahou o co nejrealističtější zobrazení postav i prostředí. V poslední době však přibývá experimentátorů, kteří tyto tradiční zvyky úmyslně popírají.

Pokud je komiks krátký (obvykle 3-5 panelů), nazývá se strip (angl. proužek). Ze slovního spojení „comic strip“ též vzniklo v první polovině 20. století samotné slovo „comics“, které bylo později počestěno na „komiks“. Pokud je na konci slova psáno písmeno x, tedy comix, bývá tím obvykle

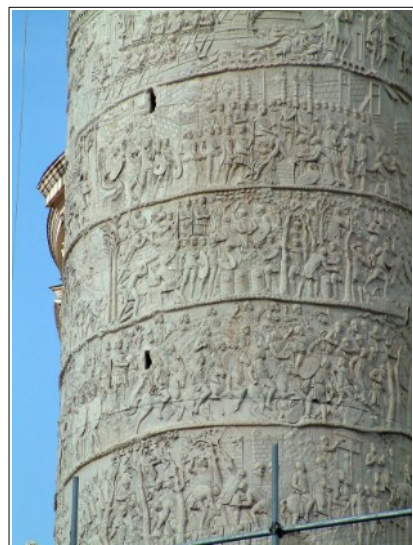
Obrazový kodex Liber depictus.

označován americký undergroundový komiks, který zažil velký rozkvět v 60. a 70. letech minulého století.

Byť je v povědomí velké části čtenářů komiks fenoménem až od 20. století, dají se předchůdci komiksu, které odpovídají jeho dnešnímu chápání, najít už v umění starověkého Egypta. Byly nalezeny nástěnné malby, pocházející ze 2. tisíciletí př. n. l., zaznamenávající pásem obrázků a textů proběhlé děje. Kresby podobného typu jsou známy i z předkolumbovské Ameriky.

Už od raně křesťanských dob se objevují iluminované rukopisy, jejichž charakter má ke komiksu velmi blízko. Výrazné ilustrace měly již Koptské a Irské rukopisy. Velké bohatství iluminací se objevuje po přelomu tisíciletí. Významným středověkým komiksem je krumlovská Liber depictus, kde je text doprovodem obrazu, nikoli naopak jako v jiných manuskriptech. Čitelné originální řazení do panelů je vidět na tzv. Pařížském zlomku Dalimilovy kroniky.

Za komiks lze považovat například i tapisérii z Bayeux – rozsáhlé dílo vykreslující metodou

I vyprávění na Trajánově sloupu v Římě se dá považovat za komiks.

kontinuální ilustrace (známou z Trajánova sloupu či egyptských a mezopotámských záznamů) příběh dobytí Británie Normany roku 1066. Tapisérie obsahuje kromě obrazů také doplňující texty, které byly i v knižní produkci obvyklé a často na sebe braly podobu tzv. mluvících pásek, svitků s přímou řečí vycházejících z hovořících postav.

Masové rozšíření kreslených seriálů bylo umožněno až vynálezem knihtisku. Dalším mezníkem byly příběhy William Hogartha, jehož série obrazů Dráha prostitutky (1731) a Dráha zhyralce, později přepracované na série rytin, patřily k nejpopulárnějším tiskům své doby. Ochrana práv autora byla popudem k vývoji copyrightu.

Obraz ze série Dráha prostitutky.

Yellow Kid, titulní postava prvního moderního komiksu.

O spojení sekvencí obrazů a písma, a vytvoření základu moderního komiksu se zasloužil Rodolphe Töpffer. Vydával přibližně v polovině 19. století řadu kreslených satirických příběhů. Své dílo bral ale jen jako zábavu a rozptýlení, nikoliv jako převratný vynález.

Určení prvního moderního komiksu není jednoznačné. Mohl to být původně časopisecký seriál Max a Moritz německého kreslíře Wilhelma Busche, knižně vydaný roku 1865. Podle Američanů jej stvořil až v roce 1897 Richard Outcault, když publikoval v časopise New York World svůj strip Yellow Kid (Žluté dítě). Datum 16. 2. 1896 se také počítá jako „Den zrození komiksu“.

Manga (japonsky 漫画) je označení japonských komiksů a grafických románů. Styl kresby používaný ve většině mang vznikl v Japonsku na konci 19. století, historie jeho formy však sahá až k počátkům japonského umění. V Japonsku se mangou označují jak komiksy, tak i styl kresby; ve světě se termínem označují především komiksy vydané v této zemi.

Manga je v Japonsku velmi oblíbená a čtou ji nejenom děti, ale i dospělí a údajně pokrývá 40 % všech tištěných publikací v Japonsku. Manga se v Japonsku vydává nejdříve v časopisech (po jednotlivých kapitolách), ve kterých se nachází více sérií od různých autorů (autor mangy se nazývá mangaka). Pokud je série úspěšná, je celý příběh vydán samostatně, jako sešit s několika kapitolami. Tomuto sešitu se pak říká tankóbon. Příběhy vyskytující se v manze jsou také častým námětem animovaných seriálů a filmů známých jako anime. Na motivy úspěšných mang také občas vznikají konzolové či počítačové hry, knihy či hrané filmy/seriály.

Styl kresby, který je pro mangu typický, zahrnuje velké oči, rafinované tvary účesů, malý a špičatý nos, různé velikosti a tvary bublin a časté používání citoslovcí, především pak onomatopoi (zvukomalebných slov). Manga je, na rozdíl od amerických komiksů, tištěna jedinou barvou (s občasnou výjimkou prvních stran knihy) a také se vyznačuje opačným směrem čtení, tedy zprava doleva. Komiksy s podobným výtvarným pojetím vznikají i v jiných zemích. Například v Jižní a Severní Koreji (těmto komiksům se pak říká manhwa), Číně (především v Hongkongu a na Tchaj-wanu, kde se jim říká manhua) a v USA (Amerimanga). Také v Česku začínají vznikat první díla, která napodobují tento styl. V roce 2009 vyšel první český sborník mangy Vějíř.

V padesátých letech začala manga získávat na popularitě a trh s komiksovými příběhy se začal rozšiřovat. První generace mladých čtenářů mangy začaly dospívat, ale na rozdíl od svých předchůdců komiksové příběhy četli i nadále. Začaly tak vznikat první příběhy pro starší děti a posléze i pro dospělé. Mnoho umělců a autorů také navázalo na úspěšný Tezukův styl a následně jej zdokonalovali. S příchodem starších čtenářů se začaly vyvíjet i nové žánry a příběhy se stávaly složitější a delší.

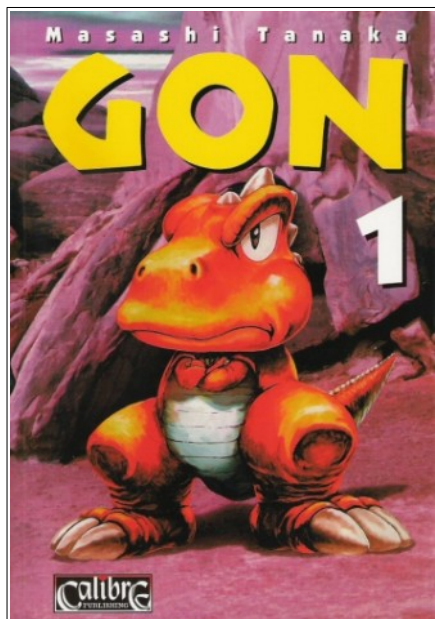

Další vývoj trhu s mangou v Japonsku proběhl s rozšířením levného a dostupného tisku v 70. letech 20. století. Začala tak vznikat malá, nezávislá vydavatelství, která umožnila amatérům publikovat jejich tvorbu. Té se později začalo říkat dódžinši a v počátcích se jednalo o původní autorskou tvorbu. Zatímco velká nakladatelství zaměřená na mainstream vydávala známé příběhy, tento nový trh s amatérskou tvorbou obsahoval velké množství experimentů a nových žánrů.

Obrovský zájem o dódžinši dal v roce 1975 vzniknout setkání známé jako Comic Market, kde se každoročně schází skupiny amatérů i jednotlivců publikující mangu. Toto setkání se stalo místem pro prodej a šíření dódžinši a během následujících 10 let se rozrostlo co do počtu autorů i návštěvníků. Největší boom nastal v letech 1986 až 1992, kdy se Comic Market začal pořádat dvakrát do roka a stal se tak největší akcí svého druhu (v roce 2000 proběhl již 58. Comiket a během dvou dní jej navštívilo více než 800 000 návštěvníků). Vznikly také nové časopisy zaměřující se na amatérskou tvorbu a také malé společnosti, které vydávaly dódžinši.

Manga v Česku

V České republice je historie mangy spjata s anime, které se začalo objevovat na českých sci-fi a fantasy conech již v roce 1999 a 2000. V roce 2000 se na akci jménem Raucon objevil první program zaměřený na Japonsko, anime a mangu. V tomto roce také vzniklo sdružení fanoušků s názvem Česko-slovenský klub přátel mangy a anime, pod záštitou sci-fi klubu Terminus a Československého fandomu. Toto sdružení později pořádalo program zaměřený na mangu a anime, který byl součástí setkání Parcon v roce 2001. Až do roku 2004 fanouškové anime a mangy pořádali setkání na různých conech, jako malou část programu. První samostatná akce s názvem Animefest se uskutečnila až 8. a 9. května 2004 v Brně, na které se sešlo přes 200 návštěvníků. Toto setkání fanoušků probíhá každoročně na začátku května a pořádá jej občanské sdružení Brněňští otaku.

Během tohoto období začaly vznikat také první neoficiální překlady mang, které se mezi čtenáři a fanoušky šířily přes internet. Prvním oficiálním titulem byla manga Gon, kterou v roce 2000 vydalo nakladatelství Calibre Publishing. Později se začaly na českém trhu objevovat některé korejské tituly nazývané manhwa. Manga se ve větší míře začala oficiálně vydávat až po roce 2008, kdy nakladatelství Zoner Press vydalo Dveře chaosu. Od roku 2011 vychází manga v nakladatelství Crew (Naruto, Death Note, Bleach, Útok titánů, Gantz, Crying Freeman).

Fotokomiks nebo fotografický komiks je chronologická řada fotografií podobná jednotlivým snímkům filmu, které jdoucí za sebou tvoří děj a obsahují případný doprovodný text v cílených sekvencích. Dohromady vytvářejí celek, nejčastěji příběh.

V komerční fotografii je dnes fotokomiks pravděpodobně umírajícím žánrem. První fotokomiksy se objevily poprvé v roce 1940 ve střední Itálii a stal se z nich dlouhodobý hromadný jev nesčetných projevů. Existovaly například literární fotokomiksy, které byly založeny na klasické světové literatuře, jako jsou Snoubenci od Alessandra Manzoniho nebo Bídníci Victora Huga. Zvláště v románských zemích se během sedmdesátých let italské fotokomiksy velmi rozšířily, obzvláště produkty firmy „Lancio“ z Říma. Ta vyprodukovala téměř devět milionů kusů za měsíc pod různými názvy. Herečky jako Sofia Lorenová, Gina Lollobrigida, Silvana Mangano a mnoho dalších na začátku své kariéry pracovalo pro fotoromány.

Fotokomiks se objevoval v časopise Bravo, obvykle v podobě sladkobolného příběhu z období dospívání mladých. Německý satirický časopis Titanic zveřejňuje obvykle fotokomiksy s portréty politických osobností.

Rage Comics jsou dnes již kultovní série jednoduchých komiksových stripů tvořených internetovou komunitou, oblíbené především mladou generací. Příběhy jsou zpravidla velice krátké, nejčastěji se skládají ze čtyř čtvercových oken. V příbězích vystupují stále stejné postavy, z nichž každá vyjadřuje určité rozpoložení člověka v dané situaci nebo vyjadřuje jeho emoce. Komiksy nejčastěji karikují společnost, různé každodenní činnosti nebo společenské situace a mnohdy jim dodávají přehnané konce.

Český komiks

Jedním z prvních českých komiksových tvůrců vůbec byl karikaturista Ladislav Vlodek (1907-1996). Ten se díky jeho zkušenostem ze Spojených států vyznal v moderním pojetí kreslených seriálů. Tak vznikl kupříkladu historicky zajímavý seriál Adolf, otisknutý v dětském časopise Koule v letech 1926-1927 a spousty dalších. Společnost však zareagovala spíše negativně, tudíž se Vlodek po zbytek života věnoval jiným věcem.

Daleko radostněji byly v Česku přijaty komiksy Josefa Lada, například v jeho kresbách Šprýmovné komiksy: Obrázkové seriály z let 1922-1946 představil velké množství zvířecích hrdinů pro nejmenší děti. Podobnou cestou se vydal i Ondřej Sekora, tvůrce krátkých novinových stripů, jehož největším úspěchem byl asi Ferda Mravenec z roku 1933, ovšem v dětských časopisech mu vycházely též stripy o kuřeti Napipi, kapitánu Animukovi či psu Rekovi. Řadu svých komiksových hrdinů převedl Sekora v 50. a 60. letech do knižní podoby. Nelze zapomenout ani na předválečný časopis Mladý hlasatel, který ve 30. letech představil doposud nejdelší český komiksový seriál Rychlé šípy autorů Jaroslava Foglara a dr. Jana Fischera. Příběhy tohoto nejslavnějšího chlapeckého klubu vycházely ještě o mnoho desítek let později a dočkaly se též své knižní podoby (Stínadelská trilogie). Po předčasně zesnulém Janu Fischerovi převzal později kreslení Marko Čermák, v menší míře se na kresbě podíleli též Václav Junek a Bohumír Čermák.

V roce 1948 využily postavu Péráka Haló noviny v komiksu Pérákovy další osudy. Vizuálně vycházel z Trnkovo animovaného filmu Pérák a SS. Patnáct stránek vyšlo ve čtvrtém ročníku, číslech 13-27. V druhé polovině 20. století, se však komiks nese v propagandistickém duchu, Pérák odložil svou masku a pérové boty a stal se z něj běžný kominík.

Nová éra se začala psát v 60. letech. Především začal v roce 1969 vycházet dětský komiksový časopis Čtyřlístek, který bez přestání vychází do současnosti a je neustále populární. Titulní komiks stvořil kreslíř Jaroslav Němeček a spisovatelka Ljuba Štíplová. Později se připojili ještě další tvůrci se svými komiksy pro děti, z nichž mnohé svou kvalitou dohánějí samotný Čtyřlístek. Pro příklad lze jmenovat Poldu a Oldu od Jaroslava Maláka, Vynálezy Pana Semtam'uka od Adolfa Borna či Anču a Pepíka od Lucie Lomové.

Vedle autorů Čtyřlístku se však objevil na konci 60. let ještě jeden nezávislý kreslíř – Kája Saudka. Ten nejenže je nejplodnějším českým komiksovým autorem v historii, ale po mnoho let také jediným kreslířem, který vytvořil komiksy pro dospělé. Tuto zkušenost získal ze Spojených států, což vedlo k tomu, že komiksy Káji Saudka byly z velké části zakázány. Autorovy nejslibnější komiksy z 60. a 70. let tak mohly vyjít až po roce 1989. Například Pepík-Hipík, Lips Tullian a především plánovaný cyklus Muriel a anděl Ró, jehož scenáristou byl Miloš Macourek a jehož byly dokončeny pouze první dvě knihy. Další tvorba Káji Saudka byla až do revoluce napůl nelegální, a proto musely jeho komiksy vycházet např. ve Zpravodaji České speleologické společnosti. První kniha, Muriel a andělé, patří k nejvýznamnějším a nejpovedenějším českým komiksům vůbec.

Komiksy se objevily i na stránkách časopisu Ohníček, série o „Mořských vlčích“ od Vojtěcha Steklače vycházela mezi listopadem 1969 a srpnem 1973, příběhy z modernizovaného „pravěku“ Sek a Zula od Miroslava Švandrlíka vycházely mezi lety 1969-1971. V 70. letech se rozjel další fenomén, kterým byla poslední strana časopisu ABC. Působilo zde mnoho zajímavých autorů, jako např. František Kobík, kteří se specializovali především na sci-fi komiksy, které byly mládeží ve své době velmi vyhledávané. Mezi nejvýznamnější komiksy z časopisu patří např. Pod paprsky Záříčího, Vzpouza mozků a Druhá výprava.

Nejvýznamnějším českým komiksovým dílem je však určitě Octobriana – podvodný komiks v Česku příliš neznámý, avšak jako jediné české dílo významnou měrou ovlivnil vývoj světového komiksu. Tento komiks, původně nazvaný Amazona, vytvořili v 70. letech umělci Bohumil Konečný a Zdeněk Burian. Těm jej však odcizil Petr Sadecký, přeměnil jej na Octobrianu a v zahraničí vydával za dílo ruského undergroundu.

Po roce 1989 se objevilo mnoho nejrůznějších pokusů o komiksově časopisy, které většinou skončily neúspěchem. Jediným českým periodikem, které přečkalo více než 10 čísel, se stala Kometa. Tento časopis začal vycházet již před revolucí od dubna roku 1989 do druhé půli roku 1992. Vyšlo celkem 36 řádných čísel, mimoto byly vydány i tzv. „Kometky“ s jedním příběhem a několik objemnějších Magazínů komety. Ve všech těchto publikacích se objevilo velké množství kvalitních autorů. Časopis sice otiskoval i klasické kousky např. Káji Saudka, ale svůj prostor zde našly i nové tváře. Mezi nejznámější komiksy v tomto časopise patří Válka s mlouky Jana Štěpánka, Tajemství Enny Jana Patrika Krásného, Mr. Sweet Bohumila Fencla a další. Po zániku Komety a s ní i další spousty komiksových periodik český komiks na mnoho let usíná a komiksová scéna zůstává pod kontrolou pouze Čtyřlístku.

Z modernějších komiksů se díky časopisu Reflex staly oblíbenými původní české komiksy Zelený Raoul nebo Hana a Hana, známý je též komiks Jaroslava Rudiše Alois Nebel, který vyšel ve třech knižních svazcích, poté vycházel ve formě stripu v časopisu Reflex a posléze v Respektu.

Novou éru nastartovalo roku 1997 vydání prvního čísla časopisu CREW. Tento časopis se sice českým komiksem prakticky nezabývá (ač dříve publikoval několik komiksů Káji Saudka), ale opět po několika letech obnovil v Česku zájem o komiks a dal zelenou novým vydavatelům původních prací. Přelom nastal roku 2000, kdy vzniklo vydavatelství Mot komiks vydávající české a francouzské komiksy. Následovala nová periodika s novými autory, jako např. Zkrat, Sorrel nebo Pot. Autoři tohoto období již nemají větší potřebu navazovat na Káju Saudka, jdou vlastní cestou a všeobecně se jim říká „Generace 0“. V roce 2006 založila skupina komiksologů občanské sdružení SEQUENCE na podporu komiksu v Česku. Úspěšně se rozvíjí také vydávání komiksů pro děti, jimž se věnují různá nakladatelství, např. Albatros, Portál a další. K aktivním autorům patří například Klára Smolíková, která od listopadu 2014 připravuje původní českou komiksovou revue Bublifuk, nebo Honza Smolík.

Nejznámější komiksově vydavatelství Marvel Worldwide, Inc.,

dnes známé také jako Marvel Comics, je americké komiksově vydavatelství spadající pod společnost Marvel Entertainment, kterou od roku 2009 vlastní kolos The Walt Disney Company. Společnost byla založena roku 1939 jako Timely Comics vydavatelem Martinem Goodmanem. První komiks byl vydán v říjnu 1939. Komiks se setkal s velkým úspěchem a brzy měl náklad ve výši 900 000 kusů. V roce 1941 autoři Joe Simon a Jack Kirby vytvořili vlasteneckého hrdinu, jímž byl Captain America. Jeho první komiks byl vydán v březnu 1941. I tato postava se setkala s úspěchem, kdy její náklad dosahoval jednoho milionu kusů. Roku 1941 také Joe Simon opustil post editora a jeho místo zabral bratranec Goodmanovy ženy Stanley Lieber, následně známý jako Stan Lee.

V poválečné éře superhrdinské komiksy všeobecně upadaly a dostávaly se mimo zájem veřejnosti. Goodman se proto rozhodl přeorientovat na vydávání horrorů, westernů, krimi, válečných a dobrodružných příběhů. V listopadu 1961 Stan Lee a Jack Kirby představili nový tým Fantastic Four. S úspěchem začaly být vydávány i další komiksy, jako Hulk, Spider-Man, Thor, Ant-Man, Iron Man, X-Men, Daredevil i s jejich nemesis Doctor Doom, Magneto, Galactus, Loki, Green Goblin a Doctor Octopus. Stan Lee a Steve Ditko vytvořili nejúspěšnější komiksovou sérii v březnu 1963, kdy vydali první číslo Spider-Mana. V roce 1968 Marvel ročně prodával 50 milionů komiksových knih. Ve stejné době Goodman prodal vydavatelství společnosti Perfect Film and Chemical Corporation, která spadala pod Magazine Management. V roce 1969 Goodman po třiceti letech odešel od Marvelu. V roce 1972 se Stan Lee stal

šéfydavatelem Marvelu. V této době začal vydávat otevřeně hororové a vcelku násilné komiksy, jako The Tomb of Dracula, Shang-Chi, Conan, Red Sonja, nebo adaptace filmů 2001: Vesmírná odysea a Star Trek. V roce 1975 proběhl první Marvel komiksový con MarvelCon 75. Roku 1976 Marvel pronikl na britský trh. Imprint Marvel UK tehdy začal vydávat příběhy superhrdiny Captain Britain.

V devadesátých letech se Marvel dočkal úspěchu na filmovém plátně. Byly natočeny úspěšné filmy X-Men a Spider-Man, které se brzy proměnily do filmových sérií. Roku 2009 The Walt Disney Company odkoupila Marvel za čtyři miliardy amerických dolarů. Po úspěchu filmu Iron Man, Marvel založil Marvel Cinematic Universe, ve kterém na stříbrném plátně propojuje příběhy i dalších postav. Celosvětové tržby z Marvel filmů v roce 2013 činily 12 miliard amerických dolarů. Marvel také vytváří televizní seriály či počítačové hry.

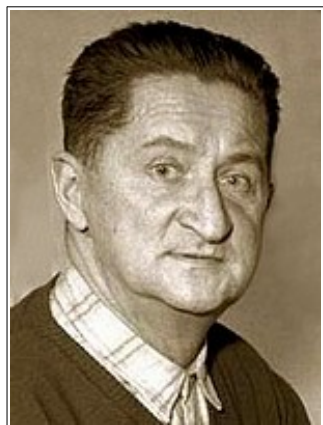
V roce 2012 proběhl u Marvel celkový relaunch vydávaných sérií a nové série začaly vznikat pod označením Marvel NOW! Na jaře a v létě 2014 proběhla druhá vlna restartování sérií pod názvem All-New Marvel NOW! Na podzim a v zimě 2014 proběhla třetí vlna pod názvem Avengers NOW!

Marvel slaví obrovské úspěchy. Filmy a seriály vydávané v sérii Marvel Cinematic Universe dosahují monstrózního úspěchu, zvyšují se tržby komiksů a vysoké sledovanosti se těší i animované seriály pro mladší věkovou kategorii. V roce 2018 začal Marvel vydávat edici Legendární kolekce Marvel figurek, ve které vycházejí pravidelně figurky a časopis s historií oné postavy. Vydávají se také hry.

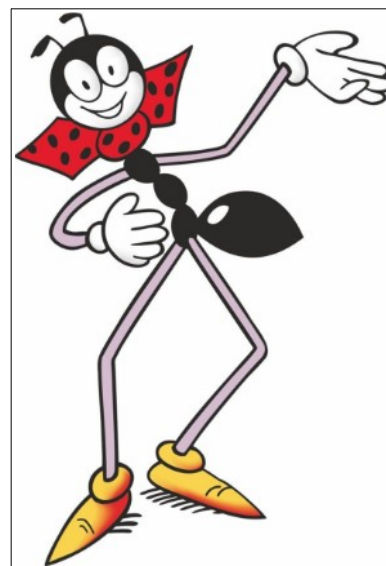

Čeští autoři komiksů a komiksových seriálů

Ondřej Sekora (25. září 1899 – 4. červenec 1967) byl výrazný český spisovatel, novinář, kreslíř,

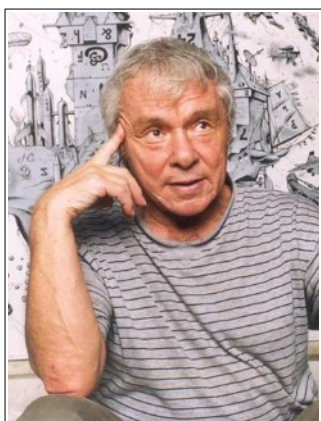
grafik, ilustrátor, karikaturista a entomolog, od roku 1964 nositel titulu zasloužilý umělec. Spolupracoval s rozhlasem, televizí, filmem i divadlem. Psal a ilustroval hlavně knihy pro děti. Vytvořil do značné míry autobiografickou figurku Ferdy Mravence (poprvé se objevila v Pestrém týdnu 1927 jako postavička v kreslených seriálech pro dospělé), stejně známý je i Brouk Pytlík. Sekorovy příběhy spojují zábavnost s poučností a mravním ponaučením. Jeho ilustrace byly blízké stylu animovaného filmu. Za gymnaziálních let ho výtvarně vedl Vladimír Šindler. V letech 1929-1931 vystudoval jako

hospitant všeobecnou školu pro kreslení a malbu u profesora Arnošta Hofbauera na Uměleckoprůmyslové škole v Praze. Hofbauer mu byl vzorem pro karikaturu. První knižní seriálovou postavou z roku 1926 byl pes Voříšek, ke kterému texty napsal Edvard Valenta. Dalšími postavami byl lovec a cestovatel Animuk, sportovci Hej a Rup, dobrý voják Vendelín či přitroublé kuře Napipi. Ferda Mravenec se poprvé objevil na stránkách Pestrého týdnu v roce 1927 jako postava kresleného seriálu pro dospělé, v roce 1935 k němu přibyl i brouk Pytlík. V předválečných letech se věnoval i politické karikatuře. V roce 1966 dostal Cenu Marie Majerové za literaturu.

Záchvatem mrtvice v roce 1964 skončila jeho veřejná činnost. Zemřel v Praze roku 1967 a je pohřben na Smíchově na hřbitově Na Malvazinkách. Syn Ondřej dosáhl popularizace otcova díla formou filmu, který byl natočen v Německu.

Kája Saudek, vlastním jménem Karel Saudek (13. květen 1935 – 25. červen 2015) byl český malíř

a komiksový kreslíř. Jeho specifické výtvarné dílo doplnilo také několik filmů a populárně-naučný televizní seriál Okna vesmíru dokořán, ilustroval též řadu knih a časopisů, mezi nimi i několik z pera Jaroslava Foglara. Byl bratrem (jednovaječné dvojče) fotografa Jana Saudka.

S americkými komiksy se seznámil už v dětství. V padesátých letech nemohl z politických důvodů studovat, stal se tedy technickým kreslířem a kulisákem ve filmových studiích na Barrandově. V roce 1966 použil jeho kresby Miloš Macourek ve filmu Kdo chce zabít Jessii? Tím se Karel dostal do širšího povědomí a jeho kresby začaly být publikovány šířeji. Patrně největším projektem měl být komiks podle scénáře Miloše Macourka Muriel a anděl. V roce 1969 z něj však vyšla časopisecky jen ukázka několika stran, kniha samotná už vyjít nemohla (vydána byla až v roce

1991). Zajímavostí je, že si jako předobraz ústředních postav vybral skutečné osoby – pro generála-seržanta Xerona (hlavní zápornou postavu) svého bratra Jana, s nímž měl v tu dobu rozepře, a pro Muriel herečku Olgu Schoberovou – tehdejší československý sexsymbol. K tomuto komiksu stejná dvojice autorů vytvořila i druhý díl (Muriel a oranžová smrt), který vyšel až v roce 2009. V roce 1971 spolupracoval ještě na filmu Čtyři vraždy stačí, drahoušku. Počátkem 70. let se několik let živil kreslením seriálů pro časopis Mladý svět. Dva roky vycházel seriál Lips Tulian podle dobrodružných románů 19. století (byl ukončen na zásah cenzury). Poté byly komiksy v Mladém světě zrušeny.

V letech 1976-1978 maloval Saudek pro pionýrský magazín Stezka ještě komiks na motivy seriálu Třicet případů majora Zemana – všech pět nakreslených dílů spolu s novým. V osmdesátých letech spolu s Vladimírem Železným a Jiřím Grygarem spolupracoval na seriálu Slovenské televize Okna vesmíru dokořán. V druhé polovině 80. let doprovázel ilustracemi tisky k rozvoji počítačové gramotnosti u nás. Na počátku devadesátých let byla všechna jeho díla znovu vydána. On sám ilustroval titulní stránky komiksových magazínů Kometa a znovu vydávaných sešitů příběhů Boba Hurikána.

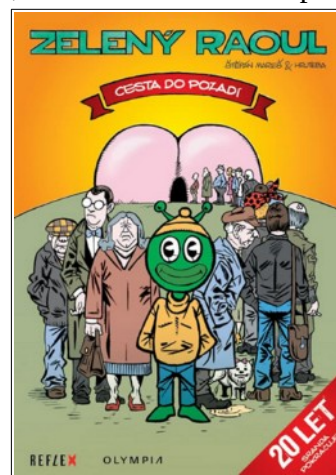
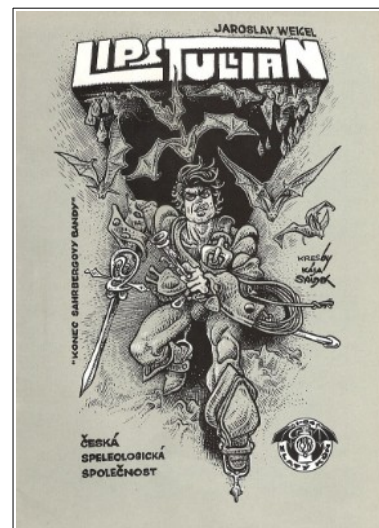
Od nehody v dubnu 2006, kdy mu v krku zaskočilo sousto, ležel ve vegetativním stavu v motolské nemocnici. Zemřel 25. června 2015 ve věku 80 let. Pohřben je na Vyšehradském hřbitově.

Štěpán Mareš (26. červen 1972) je český kreslíř komiksů, veřejnosti známý především z časopisu

Reflex (seriálový komiks Zelený Raoul), Lidových novin (dříve vycházející seriál Dlouhý nos) a zábavných pořadů na TV Prima (Dementi), ilustrátor řady knih, obalů na CD (např. Tři sestry – Průša se vrací). V letech 1984 a 1985 vyhrál výtvarnou soutěž Děti pozor červená. V letech 1990-1992 kreslil komiksy pro časopisy Kometa, Stadión a Pivní kurýr, v letech 1993-1995 pro Nedělní Blesk a deník Práce, od roku 1995 spolupracuje s časopisem Reflex. Štěpán Mareš uvádí, že postava Zeleného Raoula vznikla při debatě o náplni časopisu Reflex. Jméno Raoul bylo inspirováno jménem Raoula Schránila, označení zelený proto, že je mimozemšťan. Postava se měla

podobat postavičce jménem Muf Supermuf (z pořadu ČST Studio Kamarád), kterou vytvořil Stanislav Holý. Zájem státních represivních institucí vyvolal v roce 2004 jeho plakát v Třebíči, parodující billboardy ČSSD, s fotografií bin Ládira, který to také „myslí upřímně“. V roce 2006 mu týdeník Mladá fronta plus vypověděl spolupráci, protože se přes „zákaz“ vrátil ke karikaturám tehdejšího premiéra. V roce 2013 se podílel na založení projektu Toxicards.cz. V rozhovoru pro deník Metro, uveřejněném 17. května 2010, Štěpán Mareš říká, že mu je stále anonymně vyhrožováno, a to včetně výhrůžek fyzickou likvidací. Dostává dopisy elektronickou i klasickou poštou a jednou obdržel dokonce 320 výhrůžných e-mailů za jeden den. V rozhovoru se dále uvádí, že někteří politici usilovali o to, aby vedení Reflexu Mareše propustilo.

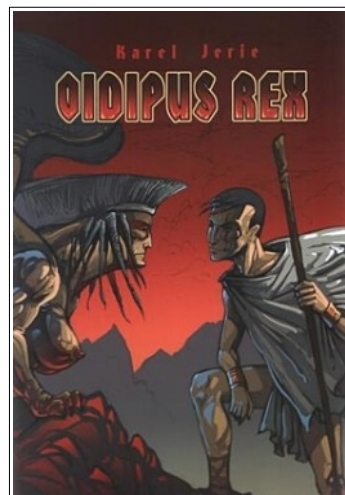

Karel Jerie (16. březen 1977) je český malíř a komiksový kreslíř. Vzdělání získal na Akademii

výtvarných umění v ateliéru malby Antonína Střížka a Michaela Rittsteina (1999-2005). Je autor komiksových alb z roku 2007 *Oidipus Rex*, *Šifra mistra Hanky* (se scenáristou Tomášem Hibi Matějčkem). V roce 2010 vyšla kniha jeho prací (obrazy a komiksy) *Lovecká sezóna*, spolupracoval na sbornících *Inseminátor* a *O (ne)mrtvých jen dobré*. V roce 2008 získal 1. cenu na Mezinárodním komiksovém festivalu v Lodži za komiks věnovaný historii českého komiksu *Sbohem má láska*. V roce 2006 spoluzaložil občanské sdružení na podporu

komiksu *SEQUENCE* a od roku 2008 je členem SVU Mánes. V únoru a březnu roku 2011 vystavoval malby a ilustrace spojené s tematikou pravěku pod názvem „Jurské nebe“ v Galerii města Trutnov.

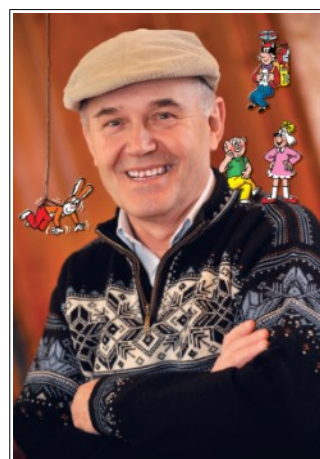
Dan Černý (27. květen 1982) je český komiksový kreslíř, ilustrátor, animátor a amatérský filmář a hudebník. Vystudoval animátorství na Vyšší odborné škole filmové ve Zlíně. S Danielem Binkem založil komiksový fanzin *Sorrel* (zde se poprvé objevila jeho ikonická postava *Fanouše*), lidskou sešlost *Levá Noha Arnošta Kunce (L.N.A.K.)* a kapelu *The Tačud Band*. Pro *Pevnost* vytvořil série *Matracman* a *Magion*, nadále pro časopis tvoří stejnojmenný strip a přispívá ilustracemi. Pro speciál *Čtyřlístku Ahoj*, tady *Fifi* kreslil komiks *Tritonky*, do *Čtyřlístku* nadále kreslí komiksy *Tryskošnek* a *Kňour a Mník*. V roce 2020 se stal prvním přiznaným výtvarníkem, který vedle Jaroslava Němečka ztvárnil příběh *Čtyřlístku*.

Klára Smolíková (8. březen 1974) je česká spisovatelka, scenáristka komiksových příběhů,

publicistka a velmi činorodá lektorka. Narodila se v Praze, kde vystudovala estetiku a teorii kultury na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Mnoho let přispívala do časopisů *Pastelka*, *Sluníčko*, *Mateřídouška* a *Čtyřlístek*, kde publikovala desítky pohádek, jazykových hádanek a komiksů. Od roku 2004 píše knížky pro děti. Spolupracovala na scénářích několika webových portálů zaměřených zejména na zábavné vzdělávání. Je spoluautorkou večerníčkového seriálu *Vynálezce Alva*. Od listopadu 2015 do února 2018 připravila osm čísel komiksově revue *Bublifuk*, do které přispěli původními seriály přední čeští komiksoví tvůrci. Zpočátku její knihy ilustroval Honza Smolík, se kterým má děti *Tobiáše* a *Joriku*. Jejím druhým manželem je Jiří Walker Procházka, kultovní autor české sci-fi a fantasy. Společně píší detektivní příběhy pro dospělé i pro mládež. Se synem *Tobiášem* napsala knihu o židovské historii.

Jaroslav Němeček (20. únor 1944) je český ilustrátor, autor komiksu *Čtyřlístek*. Kromě toho má na svém kontě i jiné komiksy (například *Čaroděj Huriáš* a *Rexík*). Dříve také pracoval pro dětský časopis *Mateřídouška*. Vystudoval obor propagační grafika na Střední uměleckoprůmyslové škole v Praze. Jeho prvním zaměstnavatelem bylo nakladatelství *Orbis*. V roce 1969 společně se svou manželkou *Lucií* na jejich chalupě u *Doks* na *Českolipsku* vytvořil kreslený komiksový seriál, v němž hlavní roli měly postavičky kocoura *Myšpulína*, prasátka *Bobíka*, zajíčka *Pindi* a psí slečny *Fifinky*. První příběh a sešit měl název *Vynálezy profesora Myšpulína*. Se svými spolupracovníky a činovníky města *Doksy* otevřel v prosinci 2011 v podkroví *Městské knihovny* v *Doksech* *Muzeum Čtyřlístek*. Poté byla vybudována kolem *Máchova jezera* (rybník *Blat'ák*) naučná stezka.

Richard a Slavomír Svitalští

Autoři komiksů narozeni v Horšovském Týně.

Richard Svitalský, narozen 1974

Spoluautor komiksových příběhů Čtyřlístku, autor kreslených vtipů. Pod velkou částí tvorby podepsán s bratrem Slavomírem Svitalským.

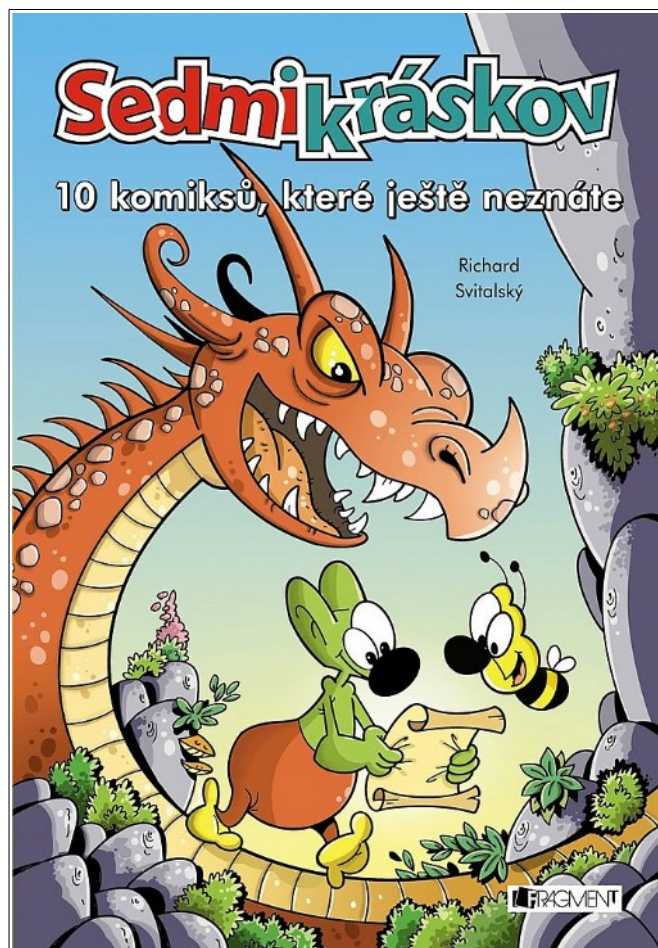
– jako scénárista Čtyřlístku od roku 2010

– příběhů Čtyřlístku: 67 celkem; 16 v základní řadě, 45 ve Speciálu, 6 knižních

– další seriály ve Čtyřlístku: Sedmikráskov (zatím 175 dílů, scénář i kresba, 1994-), Učíme se anglicky (76 dílů, kresba, 2012-2017), Isabela, královna Karibiku (40 dílů, scénář i kresba, pod pseudonymem Lucie Neisnerová, 2010-2018), Šimon, rytíř z Kufřštejnu (4 díly, scénář i kresba, pod pseudonymem Lucie Neisnerová, 2018-2019)

– další tvorba: čtyřlístkovská tvorba – seriály Ahoj, tady Fifi (dlouhé příběhy) (1 díl z celkových 29 v Ahoj, tady Fifi, 2012) a Ahoj, tady Fifi (krátké příběhy) (1 díl ze zatím 43 ve Čtyřlístku Speciál, 2015);

– nečtyřlístková tvorba: knížka kreslených vtipů Potkávám jen samé blbce (1999); příspěvky do humoristických a dětských časopisů – obrázky i kreslené seriály

Slavomír Svitalský, narozen 1976

– jako scénárista Čtyřlístku v letech 2010-2013

– příběhů Čtyřlístku: 18 celkem; 5 v základní řadě, 9 ve Speciálu, 4 knižní

– další seriály ve Čtyřlístku: Sedmikráskov (134 ze zatím 149 dílů, scénář i kresba, 1994-2014)

– další tvorba: příspěvky do humoristických a dětských časopisů – obrázky i kreslené seriály

Pod většinu tvorby podepsán s bratrem Richardem Svitalským, který ale ve Čtyřlístku působí od roku 2012 i samostatně.

Světoví autoři komiksů a komiksových seriálů

René Goscinny (14. srpen 1926 – 5. listopad 1977) byl francouzský spisovatel, humorista a scenárista kreslených seriálů s postavou Asterixe. Goscinny vystudoval francouzské lyceum v Buenos Aires, poté krátce pracoval v New Yorku. Po návratu do Francie počátkem 50. let 20. století se plně věnoval literární tvorbě. Goscinnyho nejvíce proslavily kreslené příběhy s postavkami Asterixe, Obelixe a dalších Galů, jež kreslil Albert Uderzo. Tyto příběhy byly přeloženy do více než stovky jazyků a patří k nejčtenějším dílům francouzské literatury. K dalším jeho kresleným seriálům, které vznikaly současně, patří Lucky Luke, Iznogoud, Indián Umpa-pa aj. Goscinny byl také šéfredaktorem časopisu kreslených seriálů Pilote a založil společně s Albertem Uderzem a Dargaudem studio kresleného filmu Studios Idéfix. V něm vznikla řada animovaných filmů jako např. Asterix a Kleopatra, Daisy Town, Daltonovi na výletě aj.

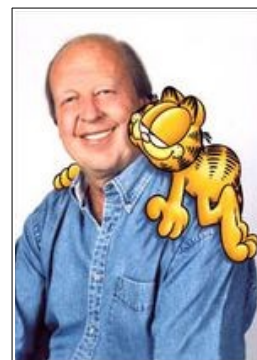

Stan Lee (28. prosinec 1922 – 12. listopad 2018), rodným jménem Stanley Martin Lieber, byl americký komiksový scenárista, redaktor, herec, producent, vydavatel, televizní osobnost, prezident a předseda společnosti Marvel Comics. Ve spolupráci s několika umělci, nejvíce s Jackem Kirbym a Stevem Ditkem, vytvořil příběhy známé po celém světě, které vycházely dříve v komiksové podobě, především tedy Spider-Man, X-Men, Iron Man, Fantastic Four, Avengers, Hulk, Thor, Daredevil, Doctor Strange a mnoho dalších. Lee následně svými komiksy přispěl k rozšíření společnosti Marvel Comics z malého vydavatelského domu ve velkou multimediální společnost. Roku 1994 byl oficiálně uveden do Síně slávy komiksového průmyslu. Rovněž byl v roce 2011 o jeho životě natočen osmdesátiminutový dokumentární film With Great Power – The Stan Lee Story.

Zemřel 12. listopadu 2018 ve věku 95 let na následky dlouhodobých zdravotních problémů.

James Robert „Jim“ Davis (28. červenec 1945) je americký kreslíř, který je autorem populárního komiksu Garfield, jenž je jedním z nejpobulárnějších komiksů současnosti. Vyrůstal ve Fairmountu v Indianě na malé farmě se svým otcem Jamesem Williamem Davisem, matkou Annou C. Davisovou, bratrem Davem a 25 kočkami. Davisovo dětství na farmě je obdobou života jeho seriálové postavy, Garfieldova páníčka, Jona Arbuckla.

Frank Miller (27. leden 1957) je americký spisovatel, scenárista a kreslíř komiksů a také filmový režisér. Nejvíce známý pro své temné a naturalistické komiksové příběhy Ronin, Daredevil Znovuzrozený, Batman: Návrat temného rytíře, Sin City a 300. Pracoval na mnoha dílech pro významná vydavatelství, jako jsou Gold Key, DC Comics, Marvel a především Dark Horse Comics. V roce 1986 napsal kultovní minisérii Batman: Návrat temného rytíře, ve které vytvořil moderní pojetí superhrdinského komiksu, které předělalo idylické příběhy v temné až naturalistické. V červenci 2015 byl na San Diego Comic-Conu, uveden do síně slávy Eisner Awards Hall Of Fame.

Alan Moore (18. listopad 1953) je anglický spisovatel, který proslul zejména jako komiksový scenárista. Je autorem komiksů V jako Vendeta, Z pekla nebo Watchmen – Strážci. Některými je označován za nejlepšího komiksového scenáristu všech dob nebo jako „jeden z nejdůležitějších britských spisovatelů posledních padesáti let.“ Je také znám jako novopohan, okultista, anarchista a kouzelník. Začal psát pro britské undergroundové časopisy na konci 70. let 20. století, kdy v časopisech publikoval své komiksy 2000AD a Warrior. Později začal pracovat pro DC Comics a spolupracoval na sériích jako

Batman nebo Superman. Pod DC Comics psal také svá nejznámější díla Bažinač (komiks, který se stal základem hororové edice Vertigo), Z pekla, V jako Vendeta nebo Watchmen – Strážci z roku 1986.

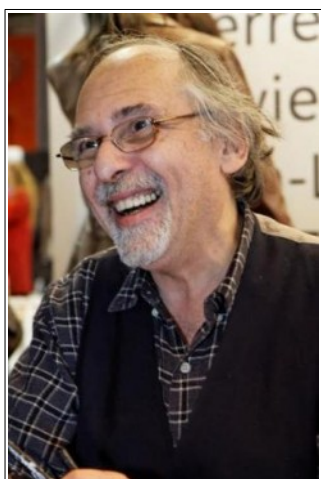

Dalšími známými výtvořky Alana Moorea jsou komiksy Liga výjimečných, Top 10 a SMax. Za svou kariéru obdržel 23 cen Eisner Award, které jsou nejprestižnější cenou za komiksy, včetně devíti pro nejlepšího scenáristu. Dále je držitelem sedmi Harvey Award a několika Eagle Awards, Jack Kirby Awards a Inkpot Award. Strážci jsou považováni za jeho nejlepší dílo a za jeden z nejlepších komiksů vůbec. V roce 1988 vydal příběh Batman: Kameňák, který ilustroval Brian Bolland. Děj se točí kolem postavy Jokera a zabývá se otázkou zrodu této postavy a jeho propadnutí šílenství. V téže době u DC dovydal také svůj dříve zrušený komiks V jako Vendeta. V roce

1989 se s DC Comics kvůli sporu o autorská práva a podíly z prodeje rozešel. Po odchodu z DC Comics založil se svou ženou a jejich vzájemnou milenkou Deborah Delanovou vlastní vydavatelství, které nazvali Mad Love.

Art Spiegelman (15. únor 1948) je americký komiksový kreslíř, editor a spisovatel, známý jako autor komiksu Maus, za který obdržel Pulitzerovu cenu. Spiegelman se narodil ve

Stockholmu židovským uprchlíkům Vladkovi a Anje Spiegelmanovým, kteří přežili koncentrační tábory Osvětim a Dachau. Měl staršího bratra Rysia, kterého rodiče za druhé světové války poslali do ghetta Sosnowiec-Śróduła k tetě Toshe. Když nacisté začali ghetto deportovat, Tosha otrávil sebe, svou dceru, neteř i Rysia. V roce 1960 se rodina odstěhovala do USA, kde dvanáctiletý Spiegelman objevil komiksové příběhy a sám začal kreslit, nejprve kopíroval jiné komiksy, posléze si je i sám vymýšlel. Vyrůstal v Rego Parku v Queens v New Yorku a graduoval na Střední škole umění a designu na Manhattanu. Se svou pozdější ženou Françoise Mouly se seznámil roku 1975. Spolu začali v roce 1980 vydávat avantgardní magazín RAW, ve kterém bylo vedle děl talentovaných kreslířů jako Charles Burns a Gary Panter také publikované první velké Spiegelmanovo dílo Maus I: Příběh očitého svědka znám také jako Maus I: Otcova krvavá pouť dějinami. Spiegelman v něm podle

vzpomínek svého otce vypráví, co jeho rodiče prožili v Polsku za války. Za Maus obdržel Spiegelman roku 1992 Pulitzerovu cenu jako první kreslíř komiksů. Druhý díl Maus II: A tady začalo moje trápení následoval roku 1992.

Nejznámější komiksy

Asterix (též Asterixova dobrodružství) je francouzská komiksová série,

kteřá začala vycházet v roce 1959. Jejimi původními autory jsou scenárista René Goscinny a kreslíř Albert Uderzo. Po Goscinnyho smrti v roce 1977 se Uderzo stal také scenáristou, a tedy jediným autorem nových příběhů. Roku 2011/2012 převzali po Uderzovi sérii scenárista Jean-Yves Ferri a kreslíř Didier Conrad. Od roku 1959 vzniklo celkem 38 komiksových alb o Asterixovi, přeložena byla do mnoha jazyků. Asterix původně vycházel na pokračování ve francouzském komiksovém časopise Pilote, poprvé vyšel v prvním čísle časopisu 29. října 1959. V roce 1961 bylo vydáno první komiksové album pod názvem Asterix z Galie, které obsahuje příběh vydaný na pokračování v Pilote

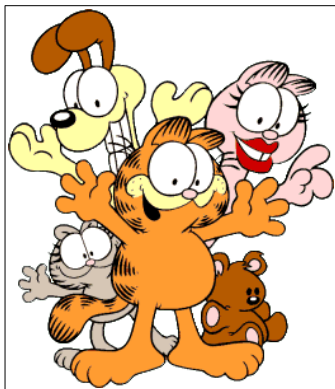
mezi říjnem 1959 a červencem 1960. Po tomto prvním vydání byly publikovány další knihy obvykle v intervalu jednoho roku.

Uderzovy první náčrtky zobrazovaly Asterixe v duchu tradiční představy Gala jako obrovitého a silného bojovníka, ale Goscinny měl o této postavě jinou představu. Viděl Asterixe jako malého mazaného bojovníka, který bude upřednostňovat chytrost před hrubou silou. Uderzo se ovšem domníval,

že by hrdinu malé postavy měl doplnit silný, ale zato méně bystrý druh. Gosciny souhlasil, a tak se zrodil Obelix.

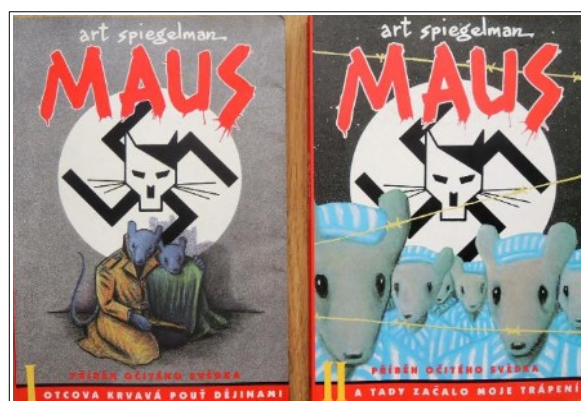
Asterix žije okolo roku 50 př. n. l. ve smyšlené vesničce v severozápadní Galii (Armorica). Jeho nerozlučitelným přítelem je místní silák Obelix, který všechny převyšuje svou silou, kterou získal už jako malé dítě, když spadl do kotle se zázračným nápojem připraveným druidem Panoramixem. Tato vesnice je jediná, kterou si dosud nepodmanil Julius Caesar a jeho římské legie, neboť její obyvatelé dočasně získávají nadlidskou sílu pitím kouzelného lektvaru, který jim vaří Panoramix. Většina příběhů se točí okolo snahy Římanů o dobytí vesničky, jejíž galské obyvatele se snaží různými způsoby přechytračit. Takové pokusy ale obvykle zmaří Asterix a Obelix.

Garfield je komiks vytvářený Jimem Davisem. Vyšel poprvé dne 19. června 1978 a v hlavních rolích se v něm představuje líný kocour Garfield, poněkud nemyslíci pes Odie a jejich společensky nešikovný majitel Jon Arbuckle. Komiks aktuálně přetiskuje přibližně 2 570 novin a časopisů, což z něj dělá jeden z nejpopulárnějších komiksů současnosti. Za dob ČSSR jej otiskovalo Rudé právo, po roce 1989 se toho ujal deník Právo.

Garfield miluje jídlo (obzvláště lasagne) a spaní. Nakopává psy, s radostí napadá pošťáky, poškrábe každý nový kus nábytku. Surově zápasí hlavně s těmi, kdo se pokusili přiblížit k jeho misce s zřádlem, pokud to ovšem nebylo za účelem jejího doplnění. Neustále trpí depresemi a špatnými náladami a málokdy je spokojen. Svět vidí pesimisticky, nebo si myšlenky doplňuje svými teoriemi, které jsou však v souladu s jeho láskou k jídlu a spánku. Rád zpívá také na plotě, ale vůbec mu nevádí, že jeho noční show všichni nesnášejí. Naopak nesnáší chození do přírody nebo golf. Rád řádí po supermarketech, líná, zamačkává pavouky a má panickou hrůzu z veterinářů. Nenávidí pondělky a diety.

Maus je americká černobílá komiksová série napsaná a ilustrovaná Artem Spiegelmanem. Kniha vyobrazuje vyprávění Spiegelmanova otce Vladka o jeho zkušenostech coby polského Žida a přeživšího holocaustu. Autor využívá postmoderní techniky – nejvíce v případě vyobrazení různosti lidských ras jako zvířat. Židé jsou vyobrazeni jako myši, Němci jako kočky, Francouzi jako žáby a nežidovští Poláci jako prasata. Žánrově se jedná o paměti, biografii, historickou fikci či mix žánrů. V roce 1992 byl Maus oceněn Pulitzerovou cenou, a to jako první grafický román v historii. Maus byl poprvé vydán časopisecky v časopise Raw, a to v letech 1980 až 1991. V roce 1986 byl souborně vydán první díl a v roce 1991 druhý. Kniha byla přeložena do více než třiceti jazyků.

Grafický román získal celou řadu cen. Například již zmíněnou Pulitzerovu cenu, dále cenu od American Jewish Committee, tři z Angoulêmeského festivalu, dvě Urhunden Prize, Max-und-Moritz-Preis, Eisner Award, Harvey Award a cenu Los Angeles Times. V lednu 2022 byl román zakázán a stažen ze seznamu četby na školách v Tennessee, okrese McMinn.

Čtyřlístek je jeden z nejznámějších a nejdéle česky vycházejících komiksů. Mezi českými dětmi se podle průzkumu v roce 2014 jedná o komiks nejoblíbenější. Komiks vychází od roku 1969 ve stejnojmenném časopisu a jeho ilustrátorem a prvním autorem je Jaroslav Němeček, většinu scénářů v prvních desetiletích psala Ljuba Štíplová (1930-2009), v současnosti je tvoří několik autorů, kteří se v psaní jednotlivých epizod střídají. Komiks se později rozšířil i do jiných časopisů i samostatných komiksových knih.

Seriál má čtyři hlavní hrdiny, žijící ve společném domku ve fiktivní obci Třeskoprsky, která se nachází u rybníka Blatáku pod hradem Bezzubem. Předlohou pro Třeskoprsky byly severočeské Doksy, v jejichž blízkosti má autor komiksu Jaroslav Němeček chalupu. Rybník Blaták pak symbolizuje Máchovo jezero, hrad Bezzub zase blízký Bezděz.

Rychlé šípy je název fiktivní chlapecké pětičky z knih a komiksů spisovatele Jaroslava Foglara, vytvořené jako alternativa ke skautingu. Komiksově příběhy Rychlých šípů začaly vycházet 17. prosince 1938 jednou týdně na zadní straně časopisu Mladý hlasatel a byly vyvrcholením snah Jaroslava Foglara o zavedení výchovných čtenářských klubů mezi mládeží. Rychlé šípy původně vycházely jako komiks od roku 1938 do roku 1989, s vynucenými přestávkami v období nacismu a komunismu. Autorem námětu a scénáře byl vždy Jaroslav Foglar, kreslil prvním období (do roku 1948) byl Jan Fischer a druhého období (od konce 60. let) Marko Čermák. Některé díly v roce 1941 nakreslili Bohumír Čermák a Václav Junek. Příběhy Rychlých šípů považoval Foglar za své největší životní dílo. V dobách, kdy Rychlé šípy z různých důvodů nemohly vycházet, využíval Foglar ke stejným účelům rozhlasový pořad Klub zvědavých dětí (1941-1943) nebo komiksy Svorní gambusíni a Kulišáci.

Členy klubu Rychlé šípy byli Mirek Dušín, Jarka Metelka, Jindra Hojer, Rychlonožka a Červenáček; jejich klubovním psem byl Bublina a po něm Kuliferda. Jméno Mirka Dušína se stalo synonymem bezchybného kladného hrdiny. Po krátké pauze, kdy Rychlé šípy neměly v seriálu soustavný protiklad, vznikla vůči nim opozice v podobě Bratrstva Kočičí pracky: Dlouhé Bidlo, Štětinač a Bohouš. Jaroslav Foglar po celý život odmítal prozradit, zda Rychlé šípy ve skutečnosti existovaly, či nikoli.

Klub Rychlých šípů nikdy nebyl začleněn do žádné formální organizace mládeže. Mylně je tedy někdy tato pětička považována za skauty, jimiž nikdy nebyli a nejsou. Na rozdíl od jiných bývalých sokolských a junáckých oddílů se nestali ani součástí protektorátního Kuratoria pro výchovu mládeže. Po válce se téměř stali členy Československého svazu mládeže, i toho však nakonec byli uchráněni. Nikdy ani nebyli členy pionýrské organizace. Komiksově příběhy Rychlých šípů mají silně výchovný charakter, mnohé díly končí pregnantně vyjádřenou radou nebo poučením (např. „nikdy nepijte na ovoce“, „nekuř, cvič a zakrátko budeš zase chlapík“). Nabádají k čestnému a řádnému chování, pomáhání slabým a nemohoucím či vystupování proti bezpráví, dále vedou k zdravému životnímu stylu (sportování, nekouření) a ke klubové činnosti po jejich vzoru. Patrná je i výchova k úctě a důvěře k zákonům a ke státním autoritám (policie, úřady). Rychlé šípy často varují své okolí před nebezpečným chováním, nejsou vyslyšeny a příběh pak končí tragicky, těžkým zraněním nebo i smrtí. Výjimečně se něco přihodí i jim samotným, např. Mirek je zraněn, když se snaží zabránit neznámému chlapci v rozbíjení dynamitové patrony, která vybuchne a chlapce zabije. Druhou skupinou jsou příběhy čistě komické, v nichž se Rychlým šípům (všem nebo někomu z nich) dějí zábavné trampoty. Na rozdíl od vážněji míněných dobrodružství, při nichž Rychlé šípy často soupeří s jinou skupinou a vesměs vítězí, humorně laděné historicky mohou skončit i jejich neúspěchem (např. jízda na pětikole, lovení pašika na dvoře, tříkrálová návštěva cukrárny). Zvláštní prostor v komiksech dostává Rychlonožka – několik dílů tvoří jeho bizarní noční sny nebo jsou zobrazeny jeho rodinné patálie. Kresby a příběhy Rychlých šípů se opakovaně dostaly do kontroverzních situací ovlivněných dobovou politikou. Po vzniku protektorátu se z Mirka Dušína a dalších postav seriálu stali v Mladém hlasateli průvodci lekcemi německého jazyka. Po válce, když seriálu hrozil zánik v důsledku nastupující komunistické ideologie, pokusil se ho Foglar (neúspěšně) zachránit tím, že členy klubu vyslal na stavbu mládeže.

Punt'a začal vycházet zhruba na přelomu února a března 1934 v týdeníku List paní a dívek (nakladatelství Rodina, 1924-1943) na stránce List našich dětí. Už v roce 1935 se na trhu objevilo několik samostatných sešitů, které shrnovaly Punt'ovy starší příběhy (obvykle patnáct dílů v jednom sešitě). Sešity se po pár číslech přeměnily v regulérní časopis, ve kterém vycházely také další domácí i zahraniční kreslené seriály, povídky, hádanky a podobně. Časopis zpočátku vycházel jednou za měsíc

a obsahoval čtyři díly Puntí, později se periodičita zkrátila na dva týdny a úměrně tomu klesl počet dílů Puntí v jednom čísle na dva.

Několik let vycházel Punt'á souběžně v Listu i v časopise Punt'á, ale v září roku 1938 poměrně nenadále z Listu mizí a prakticky bez varování se místo Puntí objevují Dobrodružství Ferdy Píšťaly. Časopis Punt'á úspěšně vycházel dál a v roce 1940 dokonce začaly vycházet i sešity Punt'ovy příhody. Punt'ova kreslená říše vydržela až do roku 1942, kdy bylo všechno úředně zakázáno, takže „nacisté Punt'ů zahubili“. Do té doby vyšlo 335 dílů Punt'ových příhod a 140 čísel časopisu Punt'á. Pak se po Punt'ovi na dlouhá léta slehla zem. K oživení došlo až po roce 1989 a jako první vyšel soubor Punt'á (nakladatelství Kruh, 1991, 64 stran), který obsahoval „pozdní“ epizody psané Julií Kaublovou a Blankou Svačinovou.

Kocour Vavřinec je původní československý kreslený komiks, jehož hlavními hrdiny je čtveřice domácích zvířátek. Hlavní postavou je zrzavý kocour Vavřinec, který vystupuje jako moudrý a rozšafný hrdina. Jeho společníky jsou malá bílá fenečka Otylka (rozmazlená a mírně namyšlená), prasátko Mojmir (poněkud bázlivý snílek a poeta) a kozlík Spytihněv (lehce zlomyslný). V komiksu se dále objevují i dvě záporné postavy, se kterými se hlavní hrdinové stále potýkají: lstivá a úskočná myš Julie a sebestředný, přihlouplý boxer Hubert. Zřejmě poslední přibývší postavou je nešikovné kuřátko Drobínek.

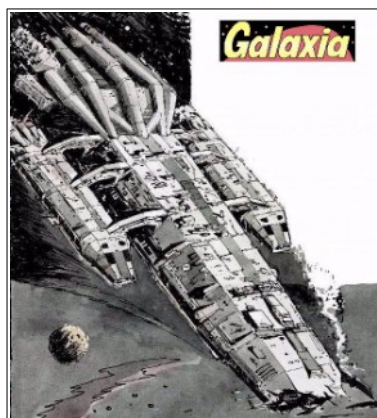

Výtvarnou podobu komiksu vtiskla ilustrátorka Věra Faltová, hlavními autory příběhů jsou manželé Dagmar Lhotová a Zdeněk Karel Slabý. Poprvé se komiks objevil 1. února 1967 v dětském časopisu Mateřídouška a šlo tehdy pravděpodobně o úplně první oficiální československý komiks pro malé děti. Do dubna 1975, kdy Vavřinec v Mateřídoušce skončil, vzniklo 116 dílů. V roce 2017 se příběhy kocoura Vavřince objevovaly v dětském časopisu Sluníčko –

vzhledem k tomu, že autorka ilustrací Věra Faltová zemřela roku 2009, jde o díly vydávané z archivu. Po roce 2000 došlo k několika reedicím a nakonec vydalo nakladatelství BB/art soubornou publikaci Velká kniha kocoura Vavřince.

Vzpouza mozků je český komiks, který vycházel v časopisu ABC mladých techniků a přírodovědců v letech 1977-1979. Scenáristou byl Václav Šorel, kreslířem František Kobík. Autor Václav Šorel napsal komiks Vzpouza mozků v polovině 70. let 20. století, zpola z obdivu k počítačům a zpola z obavy, kam se jejich vývoj dostane.

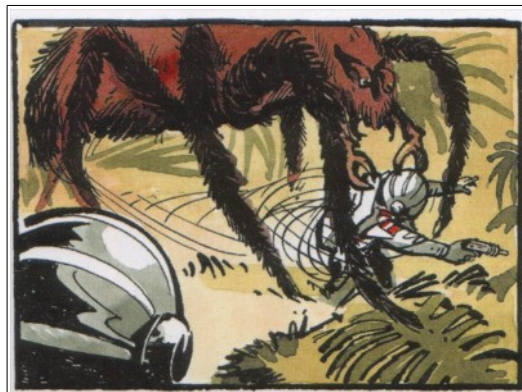
Komiks líčí návrat mezihvězdné expedice na Zemi, kde mezitím proběhla vzpoura robotů a lidé se musí bránit. Země je obalena podivnou růžovou vrstvou. Základny na Marsu i na Měsíci jsou zničené a posádka se obává nejhoršího, zániku lidstva. V kráteru Tycho se nachází neporušená základna chráněná silovým polem. V centrální laboratoři je záznam, jenž zde zanechal Ol Jensen. Je to zpráva pro navracející se mezihvězdné expedice, které disponují ničivými zbraněmi. Lidstvo zpojednalo a předalo iniciativu robotům. Ti začali postupně ovládat veškeré oblasti lidské činnosti, ekonomiku, zdravotnictví, dopravu atd. a nakonec se vzbouřili proti lidem. Před jejich vzestupem varovala hrstka vědců-skeptiků, kteří byli považováni za podivíny. Tito vědci vynalezli silová pole, která ochránila budovy a později rozsáhlá lidská města před roboty. Roboti vybudovali jednotný zdroj energie, vodivý růžový obal kolem zeměkoule. Začala válka o nadvládu nad planetou.

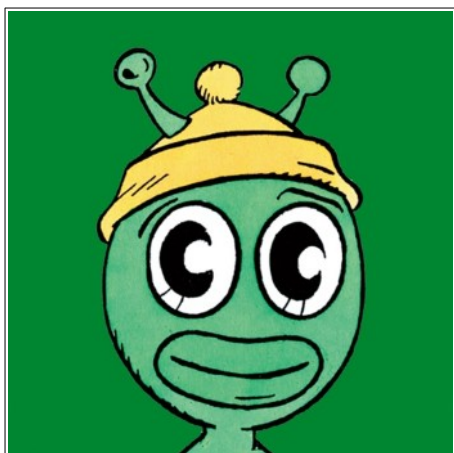
Galaxia je český komiks, který vycházel v letech 1984-1986 na zadní straně časopisu ABC mladých techniků a přírodovědců, v každém po 24 dílech formátu A4. Scenáristou byl Václav Šorel, kreslířem František Kobík. Znovu vyšel zkráceně v publikaci ABC Speciál 1996 a knižně ve sborníku Velká kniha komiksů 1, kde byl obrázek z něj použit na obálku.

Kosmonauté Petr a Jan, jediní přežijí v hibernaci poruchu kosmické lodi Galaxia, která je na cestě ke hvězdě Proxima Centauri. Než dostanou neovladatelnou loď pod kontrolu, proletí černou dírou. V soustavě, kde se ocitnou, naleznou planetu podobnou Zemi a na její orbitě opuštěnou vesmírnou laboratoř.

Při průzkumu zjistí, že na zpustlé planetě dominují obří pavouci a vosy. Při pátrání po stopách inteligentní civilizace objeví opuštěné město, které je opředeno pavoučími sítěmi. Když přistanou, objeví několik zátoček. Jeden z nich odnesla obrovská vosa, ale z dalšího se jim podaří vysvobodit dívku jménem Ma. Nadměrnou velikost hmyzu a pavouků způsobila mutace po dávné katastrofě. Ma se vydala se svým bratrem Ro pro zbraně, ale společně byli lapeni „mongy“, jak nazývají pavouky. Petr s Janem se rozhodnou pomoci posledním přežívajícím lidem.

Zelený Raoul (plným názvem *Zelený Raoul aneb Nekonečný příběh České republiky očima ufona*) je český satirický komiks, který od roku 1995 vychází na čtvrté straně týdeníku Reflex. Tématem jsou zejména činy a chování českých politiků. Dění v Česku pozoruje fiktivní postava stejnojmenného zeleného mimozemšťana. Sebraná vydání komiksu opakovaně vyšla také knižně. Kreslěm komiksu je Štěpán Mareš, autory námětů pak fiktivní HRUTEBA, což je ve skutečnosti společný pseudonym tří spolupracovníků Reflexu – Dana Hrubého, Milana Tesaře a Tomáše Baldýnského.

Na konci června 2014 vyšel 1000. díl. V minulosti vyšly tři knihy a jeden speciál Reflexu, věnovaný čistě pohledu Raoula na Miloše Zemana. U příležitosti 1000. dílu komiksu byl natočen celovečerní animovaný film. S vydavatelem komiksu se v minulosti soudili politik Karel Březina (Ústavní soud mu v roce 2010 přičkl omluvu) a Petra Paroubková, druhá manželka Jiřího Paroubka (Ústavní soud v roce 2014 její žalobu zamítl); motivem obou žalob bylo vulgární zobrazení nahých těl, resp. pohlavního styku Karla Březiny a manželů Paroubkových v různých dílech komiksu.

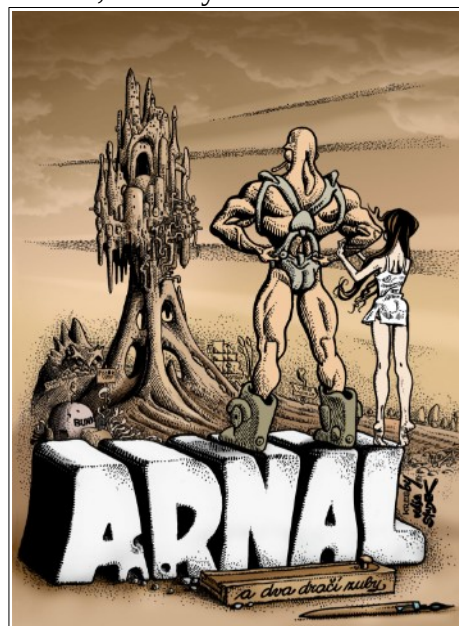

Muriel a anděl je československý komiks, jehož autory jsou Kája Saudek (kresby) a Miloš Macourek (scénář). Byl vytvořen již v roce 1969, ale kvůli postupující normalizaci nebyl tehdy vydán (pouze 29 černobílých stran v časopise Mladý svět). Publikován byl až v roce 1991 v nakladatelství Comet. V roce 2009 byl v anketě odborníků na komiksovém informačním serveru Komiksárium prohlášen za nejlepší český komiks všech dob.

Autoři původně plánovali 12 dílů příběhů Muriel, které by se souhrnně nazývaly Muriel a anděl Ró, ale došlo k vytvoření pouze jednoho pokračování nazvaného Muriel a oranžová smrt, které vyšlo až v roce 2009.

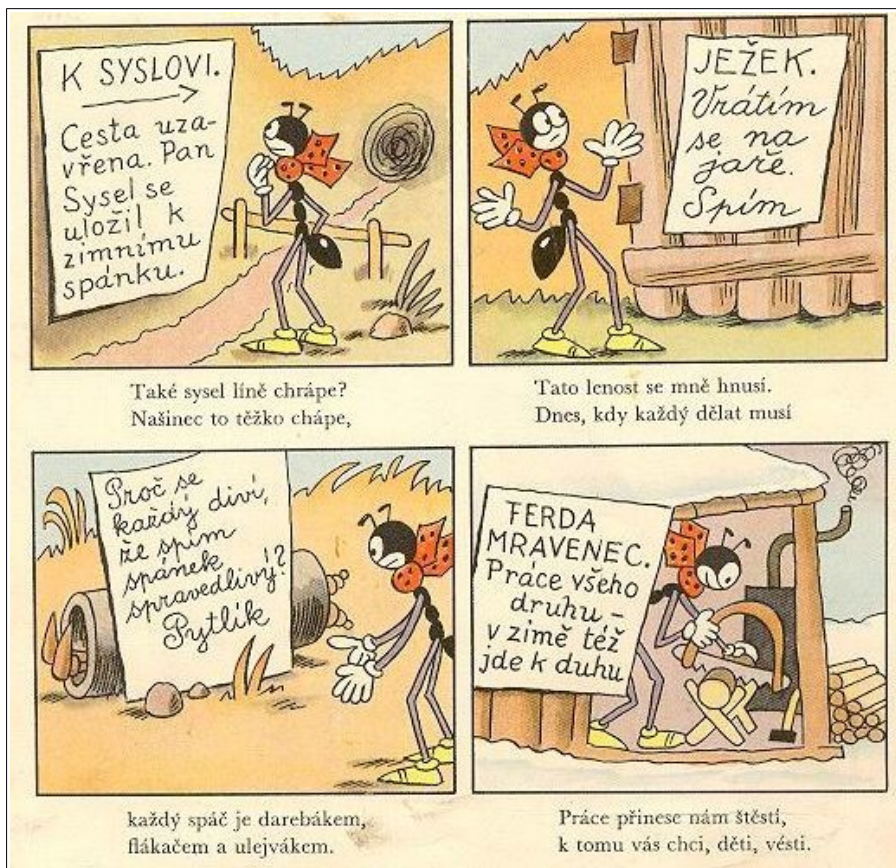
Arnal a dva dračí zuby je český komiks. Autorem scénáře je Ondřej Neff, kresbu obstaral Kája Saudek. Saudek používá svůj klasický styl s četnými šrafurami, který používal v sedmdesátých a osmdesátých letech. Jedná se o poměrně složitý příběh na pomezí sci-fi, fantasy a pohádky s prvky humoru a nadsázky.

Příběh popisuje situaci na planetě Rogoz po šesté atomové válce. Dcera krále Palestry Reila je unesena zlým čarodějem Zakem, který se s ní chce oženit. Prastarý mudrc poradí králi a jeho rádcům, že princeznu může vysvobodit pouze strašlivá zbraň, která je ukrytá v dračí skále. Rádci při pátrání objeví muže se jménem Arnal, který by tou zbraní být mohl, ovšem je v hibernačním spánku. Situace se poněkud zkomplikuje, když rádci i probuzený Arnal narazí v podzemí na skupinu Speleokanibalů a ještě více, když se projeví kdo skutečně je Reilin otec. Příběh skončí happyendem.

Ferda Mravenec je komiksová, literární i filmová postava sympatického mravence, který vystupuje v komiksech a knihách Ondřeje Sekory a audiovizuálních dílech z nich odvozených. Ferda je vždy optimisticky naladěný mravenec s červenou puntíkovanou mašlí kolem krku. Je nebojácný, chytrý a vynalézavý, vždy si ví rady. Na rozdíl od svého kolegy brouka Pytlíka je ovšem praktik. Brouk Pytlík sice všude byl a všechno zná, převážně však jen teoreticky.

Ferda Mravenec se zrodil až v roce 1933, kdy v Lidových novinách začaly vycházet Příhody Ferdy Mravence. Původní komiks byl koncipován pro dospělé a měl znázorňovat Ferdu jako osudem otloukaného chlapíka. Poté, co se Ondřej Sekora na popud nakladatele Hokra rozhodl pro knižní vydání, komiksy přepracoval a poněkud „uhladil“, aby se přiblížily dětskému čtenáři. Poslední kreslený seriál se v Lidových novinách objevil v roce 1941. Pak musel Ondřej Sekora z politických důvodů redakci Lidových novin opustit. V roce 1942 natočila Hermína Týrlová první český loutkový film s postavou Ferdy Mravence. Příběhům Ferdy Mravence se jeho autor věnoval i po druhé světové válce. V letech 1945 až 1951 byly vydány Kousky mládence Ferdy Mravence na zadní straně časopisu Mateřídouška.

Také sysel líně chrápe?
Našince to těžko chápe,

Tato lenost se mně hnusí.
Dnes, kdy každý dělat musí

každý spáček je darebákem,
flákačem a ulejšákem.

Práce přinese nám štěstí,
k tomu vás chci, děti, vésti.

Tintinova dobrodružství je belgická komiksová série, jejíž autorem je kreslíř Hergé. Jedná se o jeden z nejpoblárnějších komiksů, na celém světě se ho prodalo kolem 200 milionů výtisků a byl přeložen do více než 70 jazyků. Základním příběhovým žánrem je detektivka a později též sci-fi, vše s nádechem humoru a frašky. Kresebně se jedná o skutečného průkopníka žánru, jelikož Hergé byl jedním z vůbec prvních autorů, kteří použili styl „čistá linka“ (claire ligne). Mezi lety 1929 a autorovou smrtí v roce 1983 vzniklo celkem 23 komiksových alb o Tintinovi.

Lucky Luke je postava ze stejnojmenného komiksu. Jde o osamělého kovboje, který se toulá světem, honí nebezpečné lupiče a nakonec vždy zvítězí. Stvořil jej belgický výtvarník Morris (vlastním jménem Maurice de Bevere), když v roce 1947 vydal první díl komiksu Zlatý důl Dicka Diggera. Teprve spolupráce s francouzským scenáristou Reném Goscinnym však zajistilo sérii světový ohlas. Gosciny je spoluautorem dvaapadesáti dílů z celkových osmdesáti a autorem reklamního sloganu „Muž, který střílí rychleji než vlastní stín“. Po Goscinyho smrti v roce 1977 se scénáře ujali další scenáristé, jako např. Jean Léturgie, Xavier Fauche, Laurent Gerra a další. Morris zemřel v roce 2001 a výtvarnou stránku převzal francouzský kreslíř Achdé, vlastním jménem Hervé Darmenton. Autorem scénáře zatím posledního dílu z roku 2018, Kovboj v Paříži, je Julien Berjeaut pod pseudonymem Jul. Série se stala podkladem pro televizní sérii a desítku animovaných i hraných filmů.

Šmoulové je název komiksově série belgického kreslíře Peya, podle které byl natočen i stejnojmenný animovaný televizní seriál Šmoulové. Šmoulí příběhy jsou zasazeny do středověké Evropy. Kreslíř Peyo

nakreslil do frankofonního belgického komiksu Johan & Pirlouit malé modré trpaslíky 23. října 1958. Zde se objevili po zahrání na kouzelnou flétnu. Skřítkové si získali popularitu, a tak v roce 1959 dostali vlastní příběh v časopisu Le Journal de Spirou. Od té doby se vyráběly modely a hračky, vznikly kluby sběratelů zaměřených na figurky šmoulů z PVC. Vrchol v komiksu šmoulové zažili pravděpodobně v 60. a 70. letech. Šmoulích komiksových sešitů v hlavní sérii zatím vzniklo třicet pět. Šmoulové jsou si velmi podobní, všichni jsou modří,

malí, mužského pohlaví (až na Šmoulínku, Sašetku, Babču a šmoulí dívky ze Zakázaného lesa), oblečení do bílých kalhot (jen Taťka Šmoula nosí červené, Děda Šmoula žluté s kšandami, Šmouliček dupačky, Farmář nosí zahradnické oblečení, šmoulata mají různá trička a Divoušek je oděn do listů) vzadu s dírou na malý ocásek a na hlavě nosí frygickou čapku. V novějších komiksech je jejich oblečení čím dál různorodější a časté jsou různobarevné kraťasy, trika atd. Oblečení šije Šmoula Nitka.

Příběhy jsou velmi jednoduché a vždy hrdinské. Šmoulové jsou vegetariáni, živí se zeleninou a ovocem, základem jejich jídelníčku je šmoulovičnick. Vůdcem vesnice je Taťka Šmoula, který ostatním šmoulům radí, pomáhá a udržuje ve vesnici pořádek. Protože ze šmoulů je možné udělat zlato, jsou často neúspěšně pronásledováni. Jejich největší nepřátelé jsou čaroděj Gargamel a jeho kocour Azrael, kteří po nich jdou a snaží se je neustále polapit.

Sin City je americká komiksová série od autora a výtvarníka Franka Millera. Vypráví v (pro komiksy netradičním) noir stylu o tajemném městě v severozápadní Americe, které se sice úředně jmenuje Basin City, (Říční město), ale všichni mu říkají jen Sin City, Město hříchu. Série začala vycházet v roce 1991 a stala se jedním z nejvýznamnějších a nejlepších komiksů v historii. Komiks byl v roce 2005 zfilmován režisérem Robertem Rodriguezem (s hostujícím režisérem Quentinem Tarantinem a spolurežisérem Frankem Millerem, autorem komiksu) a měl v kinech relativní úspěch. Byly oznámeny i další dva díly s pracovními názvy Sin City 2 a 3.

Narození v červenci

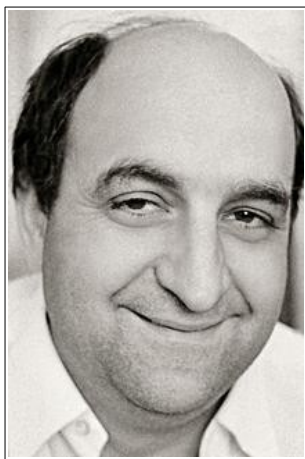
Darren Shan, vlastním jménem Darren O'Shaughnessey (2. červenec 1972), je irský spisovatel fantasy a hororu. Podle svého pseudonymu pojmenoval i hlavního hrdinu jedné ze svých sérií.

Narodil se v Londýně. Ve svých šesti letech, se přestěhoval spolu se svými rodiči a mladším bratrem do irského města Limerick, kde žije dodnes. Zpočátku pracoval pro televizní společnost v Limericku, ale jen pár let poté se rozhodl stát spisovatelem. Prvním skutečně velkým úspěchem byla kniha Cirque Du Freak, která vyšla v roce 2000 a dostala autora mezi lépe prodávané spisovatele a zajistila mu úspěch. Touto knihou začal Darren Shan svoji sérii Příběhy Darrena Shana, kterou po pěti letech dokončil dvanáctou knihou. Po těchto knihách následovalo několik dalších sérií i samostatných knih. Roku 2006 byly jeho knížky na prodej ve 20 zemích a více než 30 jazycích.

v naší knihovně: *Bec, Démon a zloděj, Demonata, Démoni apokalypsy, Hrdinové pekel, Jezero duší, Krvavá kreatura, Lovci z přítmi, Massagre, Pán stínů, Spřeženci noci, Stín smrti, Temné volání, Upíří kníže, Vlčí ostrov, Zabijáci úsvitu, Zkoušky smrti*

Ota Pavel, vlastním jménem Otto Popper (2. červenec 1930 – 31. březen 1973), byl český prozaik, novinář a sportovní reportér. Je autorem sportovních a autobiografických próz s tématy z vlastního dětství.

Narodil se v Praze jako třetí, nejmladší syn židovského obchodního cestujícího Lea Poppera. Až do svých šesti let bydlel s rodiči a bratry v Praze 7. Velice se zajímal o sport. Za druhé světové války, po transportu jeho otce a obou starších bratrů Jiřího a Huga do koncentračního tábora, žil sám s matkou, která nebyla židovského původu, v Buštěhradě na Kladensku.

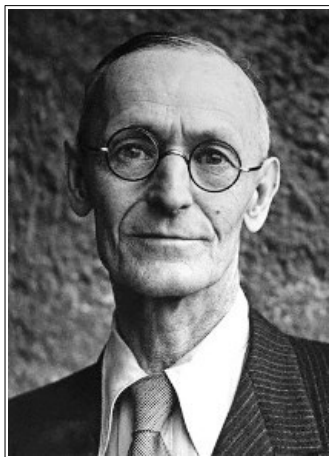
Mladý Ota krátce pracoval i jako horník v dole Prago v Dubí u Kladna. Po skončení války se vrátili živí jeho bratři i otec. Po válce hrál hokej za Spartu, byl kapitánem dorosteneckého mužstva (později na Spartě mládež i trénoval), ale především se věnoval činnosti redaktora. V letech 1949-1956 působil jako sportovní redaktor v Československém rozhlasu. Mezi lety 1956 a 1957 pak zastával stejnou pozici v časopise Stadión a poté několik let v armádním týdeníku

Československý voják. Ve Stadionu také vycházely jeho první literární pokusy, především fejetony ze sportovního prostředí. Jako redaktorovi mu bylo umožněno cestovat, například v roce 1962 doprovázel armádní fotbalové mužstvo Dukly Praha do USA (tuto zkušenost zpracoval v knize Dukla mezi mrakodrapy), dále navštívil Francii, Švýcarsko nebo SSSR. Při zimní olympiádě v Innsbrucku (1964) u něj propukla vážná duševní choroba (zřejmě maniodepresivní psychóza), v jejímž důsledku se pokusil podpálit statek nad Innsbruckem.

Kvůli této nemoci odešel roku 1966 do invalidního důchodu. Několikrát pobýval v psychiatrických léčebnách a zemřel na srdeční infarkt ve věku 42 let v rodné Praze. Je pohřben na Novém židovském hřbitově na Olšanech vedle svého otce.

v naší knihovně: *Dukla mezi mrakodrapy*, *Fialový poustevník*, *Jak jsem potkal ryby*, *Jak šel táta Afrikou*, *Mám rád tu řeku*, *Plná bedna šampaňského*, *Povídky z šuplíku*, *Syn celerového krále*, *Velký vodní tulák*, *Výstup na Eiger*, *Zlatí úhoři*

Hermann Hesse (2. červenec 1877 – 9. srpen 1962) byl německo-švýcarský prozaik, básník a esejista, nositel Nobelovy ceny za literaturu za rok 1946.

Hermann Hesse se narodil ve švábském městečku Calw. Jeho otec přišel do Německa z Estonska roku 1873, matka a další příbuzní z její strany působili po léta jako křesťanští misionáři v Indii. Rodina předpokládala, že stejná bude i Hermannova životní dráha. Roku 1891 vstoupil Hesse do evangelického semináře v Maulbronnu. Opustil jej však již po půl roce. Když se jeho rodina smířila s tím, že z jeho studií nic nebude, dala ho roku 1893 do učení na knihkupce v Esslingenu. Roku 1894 se stal zámečnickým učněm v Calwu v továrně na věžní hodiny a od roku 1895 se vrátil k povolání knihkupce. Přitom byl pilným samoukem, studoval klasické jazyky a dějiny evropské a orientální kultury. Roku 1899 se odstěhoval do Basileje, našel si nenáročné místo v knihkupectví a přitom psal – zpočátku lyrickou poezii. Díky úspěchu prvního románu, romantického příběhu *Peter Camenzind*, si mohl po pěti letech

dovolit knihkupectví opustit. Usadil se v Gaienhofenu na břehu Bodamského jezera a oženil se s šestatřicetiletou fotografkou Marií Bernoulliovou, se kterou měl tři syny. V období první světové války došlo v Hesseho životě k zásadnímu obratu. Hesse s válkou nesouhlasil, ale byl stále německým občanem. Když pak otiskl v listopadu roku 1914 v *Neue Zürcher Zeitung* antimilitaristický článek *Ó bratři, pryč s tóny těmi*, nazvaný podle verše z Schillerovy *Ódy na radost*, stal se terčem nenávistných útoků německého tisku, který jej označoval za vlastizrádce. K tomu se připojila smrt jeho otce, nemoc nejmladšího ze synů a rozpad jeho manželství zaviněný propuknutím schizofrenie u jeho ženy, kvůli které byla trvale hospitalizována. Hesse propadl depresím a nakonec se podrobil psychoanalytické terapii. Psychoanalýzu pak začal hlouběji studovat, protože ji chápal jako obecně použitelný nástroj pro pochopení rozporných nebo skrytých motivací lidského jednání. Na jaře roku 1919 se Hesse přestěhoval z Bernu do Montagnoly v kantonu Ticino na jižním svahu Alp. Roku 1923 přijal švýcarské státní občanství. Po úředním rozvodu prvního manželství se roku 1924 podruhé oženil s mladou zpěvačkou Ruth Wengerovou. Manželství však nevydrželo ani rok. Zato jeho třetí žena, historička umění Ninon Dolbinová, kterou si vzal

roku 1931, mu byla intelektuální i praktickou oporou po zbytek jeho života. Hesseho umělecká tvorba v období mezi dvěma světovými válkami vycházela ze spojení evropského humanismu, indického buddhismu a Jungovy psychoanalýzy. V roce 1946 mu byla jako sedmému německy píšícímu autorovi udělena Nobelova cena za literaturu. Po skončení druhé světové války již Hesse psal jen básně a menší, většinou vzpomínkové prózy, jež vydával v řadě výborů. Vliv na to mělo jeho stále křehčí zdraví. Hermann Hesse zemřel 9. srpna 1962 ve švýcarské Montagnole.

v naší knihovně: *Narcis a Goldmund, Stepní vlk*

Franz Kafka (3. červenec 1883 – 3. červen 1924) byl pražský německy píšící spisovatel. Je považován za jednoho z literárně nejvlivnějších spisovatelů 20. století. Napsal tři romány – *Amerika*, *Proces* a *Zámek* – a řadu povídek a novel (například *Proměna*).

Franz Kafka se narodil na Starém Městě pražském jako nejstarší syn židovského velkoobchodníka s galanterií Hermanna Kafky a Julie Kafkové. Kafka měl pět mladších sourozenců. Oba bratři zemřeli ve velmi útlém věku. Sestry Gabriele, Valerie a Ottilie se staly oběťmi nacistického teroru a zemřely v koncentračních táborech. Franz Kafka nejprve navštěvoval Německou chlapeckou obecnou školu v Masné ulici, poté Německé státní gymnázium v zadním traktu paláce Golz-Kinských na Staroměstském náměstí. V letech 1901 až 1906 studoval práva na německé Karlo-Ferdinandově univerzitě a navštěvoval také přednášky germanistiky a dějin umění. V roce 1906 Kafka promoval a stal se doktorem práv. Nikdy se neoženil. Byl nekuřák, abstinent a vegetarián. Neměl rád vulgární vtipy, byl vždy usměvavý a laskavý. Jeho

snad jedinou chybou bylo, že se velmi podceňoval. Dne 11. srpna 1917 postihlo Kafku v jeho tehdejší bytě úporné chrlení krve, tzv. hemoptyza. Jeho lékař MUDr. Mühlstein po několika dnech určil jako příčinu této události onemocnění tuberkulózou. V práci dostal tříměsíční volno na zotavenou, které se ovšem protáhlo na osm měsíců. Odjel na venkov do obce Sirem blízko Žatce. Po několika bezvýsledných léčebných pobytech mj. v Rakousku opustil Kafka v roce 1922 kvůli své těžké nemoci zaměstnání v pojišťovně definitivně. Zemřel v roce 1924.

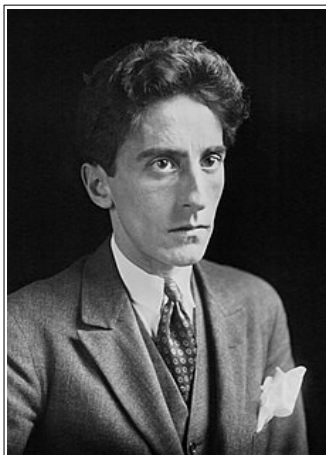
Proměna je povídka vydaná roku 1915. Poprvé vyšla tiskem v říjnovém čísle expresionistického měsíčníku *Die Weißen Blätter*.

Povídka začíná probuzením hlavní postavy, obchodního cestujícího Řehoře Samsy, a jeho zjištěním, že se proměnil v obří hmyz. Vyděšení rodiče a sestra Markétka se rozhodnou Řehoře zavřít v jeho pokoji v jakési domácí internaci. Řehoř jako hmyz rozumí nadále lidské řeči, jemu samotnému však ostatní příliš nerozumí, nemůže tedy se svým okolím komunikovat. Situace v rodině se od Řehořovy proměny značně zhorší; jednak přijdou o Řehořovu finanční podporu (dosud je ze svého platu živil převážně on), jednak strádají rodiče i sestra psychicky. Matka ani otec do Řehořova pokoje nevstupují, stará se o něj mladší sestra Markéta, vždy když za ním sestra přichází, tak se Řehoř schová pod pohovku, aby ji neděsil. Jediný, kdo se s danou situací smíří, je otrlá posluhovačka, která s Řehořem-hmyzem jedná rázně a bez okolků. Jednou se Markéta s matkou rozhodnou vystěhovat z Řehořova pokoje nábytek, protože se Markétka domnívá, že by se mu lépe lezlo po stěnách a stropu, čímž se Řehoř skutečně rád baví. Ovšem matka se obává, že by si to Řehoř mohl vysvětlit jako definitivní zavrnutí ze strany rodiny. Řehoř si nakonec uvědomí, že by byl rád, kdyby mu pokoj ponechali, tak jak je. Brání tedy svůj oblíbený obraz. Vyhrocenou situaci se rozhodne vyřešit zaskočený otec, nakonec po Řehořovi hází jablka, čímž ho těžce zraní. Řehořův zdravotní stav se zhoršuje. Nad ránem Řehoř opuštěný umírá. Ráno jej nalezne posluhovačka („Pojďte se podívat, ono to chcíplo; leží to tam dočista chcíplé!“) a jeho mrtvolu sama odklidí. Téhož dne uspořádají Samsovi, jimž se viditelně ulevilo, výlet z města a probírají nadějně plány do budoucna.

v naší knihovně: *Amerika, Nezvěstný, Popis jednoho zápasu, Povídky, Proces, Proměna, Zámek*

Jean Cocteau (5. červenec 1889 – 11. říjen 1963) byl francouzský básník, grafik, divadelník a filmař, člen Francouzské akademie. Bývá řazen ke kubistické literatuře. Byl dlouholetým životním partnerem herce Jeana Maraise.

Narodil se ve městě Maisons-Laffitte v blízkosti Paříže, do prominentní pařížské rodiny Georgese Cocteaua a Eugénie Lecomte. Jeho otec, advokát a amatérský malíř se v roce 1898, když bylo Jeanovi devět let, zastřelil. Příčiny jsou dodnes nejasné. O tomto zážitku dokázal Cocteau promluvit prvně teprve až na sklonku života. Otcova smrt ho zasáhla a od té doby se projevoval jako problémové a neurotické dítě. Na střední škole se mu ani na několikrátý pokus nepodařilo složit maturitní zkoušku. Odjel poté do Paříže s cílem věnovat se umění. Stal se prvním francouzským umělcem, který se přihlásil k homosexualitě (ačkoli měl prokazatelně milostné vztahy i s ženami). Jeho prvním milencem byl nadějný mladý spisovatel Raymond Radiguet. Roku 1923 ovšem Radiguet zemřel na tyfus, což Cocteaua těžce zasáhlo. Útěchu v té době

hledal v opiu. Byla pro něj vždy typická mnohotvárnost. Přelom 20. a 30. let byl vrcholem jeho snah prozaických – vyšel jeho klíčový román *Les Enfants terribles*, v němž řešil téma dospívání. Cocteau se během svých výbojů do různých forem umění nevyhnul ani opeře či malbě. V roce 1937, na zkouškách Krále Oidipa, poznal tehdy 24letého Jeana Maraise. Vznikl mezi nimi milostný vztah a žili spolu až do Cocteauovy smrti. Zemřel na infarkt na svém zámku v Milly-la-Forêt 1. října 1963 ve věku 74 let.

v naší knihovně: *Orfeova závěť*

Jaroslav Foglar (6. červenec 1907 – 23. leden 1999) byl populární český spisovatel literatury pro mládež, významná osobnost českého skautského hnutí, redaktor několika dětských časopisů. Pod skautskou přezdívkou *Jestřáb* vedl po většinu svého života chlapecký oddíl *Pražskou Dvojku*.

Narodil se na Novém Městě pražském, v Benátské ulici. Rodina se však krátce poté přestěhovala do Předlic (Ústí nad Labem) a následně do Poděbrad – kvůli léčbě jeho otce Jindřicha. Ten zemřel 17. července 1911 ve věku 39 let na srdeční nemoc, když byly Jaroslavovi 4 roky. Od té doby žil Jaroslav Foglar pouze s matkou a starším bratrem Zdeňkem. V roce 1914 se ovdovělá paní Foglarová s oběma syny přestěhovala zpět do Prahy, na Vinohrady. V roce 1924 skončil studium obchodní školy. V roce 1934 získal první místo s rukopisem *Modrý život Jiřího Dražana* v soutěži o nejlepší knihu pro mládež, vyhlášenou nakladatelstvím Melantrich. Součástí vítězství bylo i vydání knihy. Pod novým názvem *Přístav volá* tak vyšlo jeho první dílo. V roce 1935 přesvědčil

nakladatelství Melantrich o koncepci nového časopisu pro mládež, a tak v červnu téhož roku vyšlo nulté číslo časopisu *Malý hlasatel*. Název byl brzy změněn na *Mladý hlasatel*. Dne 8. května 1937 vyšla v *Mladém hlasateli* na jeho popud výzva k zakládání čtenářských klubů *Mladého hlasatele* a v létě téhož roku vyšlo první vydání knihy *Hoši od Bobří řeky* s ilustracemi Zdeňka Buriana. Jaroslav Foglar zemřel 23. ledna 1999 v pražské Thomayerově nemocnici ve věku 91 let. Je pochován na Vinohradském hřbitově v Praze.

Záhada hlavolamu je dobrodružná kniha Jaroslava Foglara, jedno z jeho neznámějších děl. Hlavní roli v knize hraje chlapecký klub *Rychlé šípy*. Foglar v knize představuje záhadnou čtvrt' *Stínadla* a organizaci *Vontů*, hlavolam zvaný „ježek v kleci“ a ztraceného vynálezce *Jana Tleskače*. *Rychlé šípy*, klub pěti čestných a podnikavých hochů vedený *Mirkem Dušínem*, začnou vydávat vlastní časopis *Tam-Tam*, původně jako věstník pro svou čtvrt' *Druhou stranu*. Když jednou kdosi na zeď ohrady nakreslí ježka v kleci, hlavolam opředěný řadou legend, motivuje to hochy získat o něm nějaké další informace pro svůj časopis. Rozhodnou se proto vydat do *Stínadel*, tajemné a starobylé sousední čtvrti, odkud ježek v kleci pochází. Je to odvážný a riskantní podnik, neboť tamní chlapecká organizace *Vontů* nemilosrdně trestá každého cizího vetřelce...

v naší knihovně: *Boj o první místo, Devadesátka pokračuje, Dobrodružství v temných uličkách, Dobrodružství v Zemi nikoho, Historie svorné sedmi, Hoši od Bobří řeky, Chata v Jezerní kotlině, Jestřábe, vypravuj, Když Duben přichází, Kronika Ztracené stopy, Nováček Bubáček píše deník, Pod junáckou vlajkou, Poklad Černého delfína, Přístav volá, Stínadla se bouří, Strach nad Bobří řekou, Tábor smůly, Tajemná Řásnovka, Výprava na Yucatan, Záhada hlavolamu*

Jonas Jonasson (6. červenec 1961) je švédský spisovatel a novinář.

Jonasson se narodil jako syn řidiče záchranné služby a zdravotní sestry ve Växjö v jižním Švédsku. Založil vlastní mediální společnost OTW. Později začal trpět bolestmi zad a syndromem vyhoření. Během léčby se rozhodl v roce 2005 změnit životní styl, prodal svou společnost a odstěhoval se do Södermanlandu v jihovýchodním Švédsku s kočkou Molotov, která se objevila i v jeho prvním románu. V únoru 2007 měl svatbu s norskou manželkou a přestěhoval se s ní do městečka Ponte Tresa u Luganského jezera ve Švýcarsku. Zde se rozhodl dokončit dlouho plánovanou knihu *Stoletý stařík, který vylezl z okna a zmizel*. Narodil se mu syn, rozvedl se a syna získal do péče. Od roku 2010 s ním žije na ostrově Gotland.

v naší knihovně: *Analfabetka, která uměla počítat, Sladká pomsta, Stojednaletý stařík, který se vrátil, aby zachránil svět, Stoletý stařík, který vylezl z okna a zmizel, Zabiják Anders a jeho přátelé (a sem tam nepřítel)*

Lion Feuchtwanger (7. červenec 1884 – 21. prosinec 1958) byl německý židovský spisovatel romanopisec, dramatik, překladatel a divadelní kritik.

Narodil se v Mnichově do početné rodiny židovského továrníka. Studoval germanistiku, filozofii a antropologii v Mnichově a Berlíně, hodně cestoval, především do Itálie a Francie. V roce 1908 se stal vydavatelem vlastního literárního časopisu *Der Spiegel* a divadelním kritikem časopisu *Die Schaubühne*. Roku 1912 se oženil. Psal protiválečné básně a překládal indická, řecká a španělská dramata. Od roku 1925 do roku 1933 žil v Berlíně. Po nástupu Hitlera emigroval do Francie. Účastnil se protiválečných a protifašistických kongresů, patřil k nejaktivnějším činitelům antifašistických hnutí. V roce 1937 navštívil Sovětský svaz a později označil tuto cestu – vedle 1. světové války – za rozhodující prožitek pro svůj život a literární dílo. Při cestě z Moskvy se zastavil v Praze, jeho chystaná přednáška však byla policejně zakázána. Od roku 1941 žil v Kalifornii.

v naší knihovně: *Bláznova moudrost, čili, Smrt a slavné zmrtvýchvstání Jeana Jacquesa Rousseaua, Bratři Lautensackové, Dábel ve Francii, Desdemonin dům, Goya, čili, Trpká cesta poznání, Jefta a jeho dcera, Lišky na vinici, Nepravý Nero, Oppermannové, Ošklivá vévodkyně Markéta Pyskatá, Po sezoně, Synové, Úspěch, Vyhnanství, Zaslíbená země, Žid Süss, Židovka z Toleda, Židovská válka*

Jean de la Fontaine (8. červenec 1621 – 13. duben 1695) byl francouzský spisovatel – bajkař a básník.

Pocházel z měšťanské rodiny. Jeho otec byl dozorcem nad lesy a vodstvem u vévody de Bouillon. Po prvních studiích vstoupil do oratoriánského řádu, ale později z něj vystoupil. V klášteře mnoho četl a seznámil se s díly významných spisovatelů. V roce 1647 jej otec oženil s Marií Héricart a později mu podstoupil svou práci. La Fontaine se ale po několika letech rozvedl a svou ženu a syna opustil. V Paříži se snažil uchytit jako spisovatel. V roce 1665 vydal první svazek svých pověstných *Contes* (Povídky), které vynikly svou frivolností a přinesly mu velký úspěch. Roku 1666 vydal druhý a roku 1667 třetí svazek. V roce 1668 vyšlo prvních šest knih proslulých bajek. La Fontaine napsal celkem 245 bajek. Ke konci života psal náboženské verše. Byl pohřben na pařížském hřbitově Père Lachaise.

v naší knihovně: *Bajky*

Jan Neruda (9. červenec 1834 – 22. srpen 1891) byl český básník, prozaik, novinář, dramatik, literární a divadelní kritik, vůdčí osobnost generace májovců.

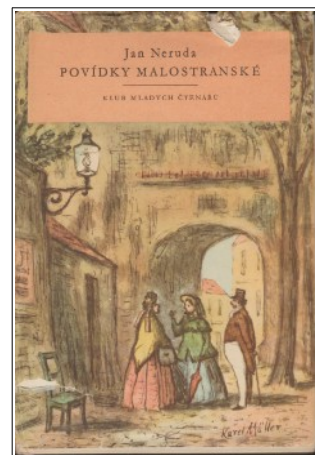
Pocházel z pražské Malé Strany. Otec Antonín Neruda byl vysloužilý dělostřelec, později trafikant. Matka Barbora, rozená Leitnerová, sama dříve ovdovělá, byla druhou manželkou vdovce Antonína Nerudy. V roce 1838 si otec otevřel krámk v pražském domě U Dvou slunců v Ostruhové (dnešní Nerudově) ulici, od roku 1841 trafiku. Když otec zemřel, přestěhoval se Jan Neruda s matkou do domu U Tří černých orlů. Po třech semestrech absolvoval na právnické a filozofické fakultě, během studií si přivydělával jako furýr (poddůstojník obstarávající účty) a armádní účetní. Neukončená studia v roce 1857 opustil a učil na různých školách češtinu a němčinu. Asi od roku 1856 pracoval v redakcích německých a českých listů. V roce 1860 se stal redaktorem českého deníku Čas, ze kterého roku 1862 přešel do deníku Hlas. Hlas byl roku 1865 sloučen s Národními listy a Jan Neruda se stal až do smrti

jejich fejetonistou. Spolupracoval též s časopisy, zejména s Květy a Lumírem. Podnikl několik cest do Německa, Francie, Maďarska, Itálie, Řecka a Egypta. O těchto cestách si vedl záznamy, které jsou zajímavým svědectvím o životě této doby. Jeho první láskou byla Anna Holinová z vlastenecky orientované rodiny malostranského sluhy Františka Holiny. Věnoval jí řadu svých básní, někteří ji nazývali věčnou Nerudovou nevěstou. Jejich vztah ztroskotal na Nerudově neochotě k manželství a na počínajícím vztahu ke Karolíně Světlé. Jeho druhou, ale platonickou láskou byla spisovatelka Karolína Světlá. V roce 1865 se znovu zamiloval, tentokrát do patnáctileté dívky Terezie Marie Macháčkové, dcery statkáře a cukrovarníka Josefa Macháčka z Králova Dvora, kde básník často pobýval o letních prázdninách. Jejich vztah přerušila dívčina předčasná smrt. Od roku 1883 až do své smrti bydlel na Novém Městě ve Vladislavově ulici. Od roku 1880, kdy onemocněl zánětem žil, jej pronásledovala až do jeho smrti řada chorob. V roce 1888 uklouzl v zimě na náledí a roztříštil si česku. Nedošel už ani do redakce Národních listů a fejetony od něj odnášel poslíček. Zemřel 22. srpna 1891 na zánět pobřišnice vyvolaný rakovinou střev. Je pochován na Vyšehradském hřbitově v Praze. Jeho pohřeb se stal společenskou událostí a manifestací národního cítění.

Povídky malostranské jsou souborem povídek a jedná se o vrcholné prozaické dílo Jana Nerudy. Třináct povídek a novel, které původně samostatně vycházely v různých časopisech (Květy, Národní listy, Podřipan, Lumír), autor sestavil a prvně společně vydal v roce 1878.

Náměty k povídkám autor čerpal ze vzpomínek na léta svého dětství a dospívání strávená na Malé Straně. Čtenáři se v nich mohou vžít do věrného obrazu každodenního života měšťanů i prostých obyvatel města v polovině 19. století. Jeho postavy jsou vždy pečlivě a podrobně charakterizovány. Velký význam zaujímá i přesný místopis Malé Strany, kde se děje povídek odehrávají.

v naší knihovně: *Arabesky, Básně, Binokl na očích, v ruce hůl, Doma v cizině, Drobné klepy, Feuilletony, Kniha veršů Jana Nerudy, Kniha básní, Malostranské povídky, O zlatém člověku, Obrázky z domova i ciziny, Obrazy ze života, Obrazy života chudých a utiskovaných, Písň kosmické, Povídky a studie, Povídky malostranské, Studie krátké a kratší, Týdenní táčky, Umrličí věnec, Ve lví stopě, Ve službách českého divadla, Vším jsem byl rád!, Žerty hravé i dravé*

John Wyndham, vlastním jménem John Wyndham Parkes Lucas Benyon Harris (10. červenec 1903 – 11. březen 1969) byl britský spisovatel, autor především postapokalyptické science fiction. Je řazen mezi autory tzv. Zlatého věku science fiction. Znám je zejména díky svému románu Den trifidů. Narodil se v anglické obci Knowle jako syn advokáta. Rané dětství prožil v birminghamské čtvrti Edgbaston. Když mu bylo osm let, jeho rodiče se rozvedli a on a jeho bratr Vivian Beynon Harris strávili zbytek svého dětství v řadě internátních škol. Školu opustil v osmnácti letech a následně zkoušel studovat právo. Prošel pak řadou různých profesí (například práce na farmě nebo v reklamní agentuře), většinou se však spoléhal na finanční příspěvky od své rodiny. Roku 1925 se začal živit psaním a prodal své první krátké povídky. Kromě sci-fi psal i detektivní příběhy. V letech

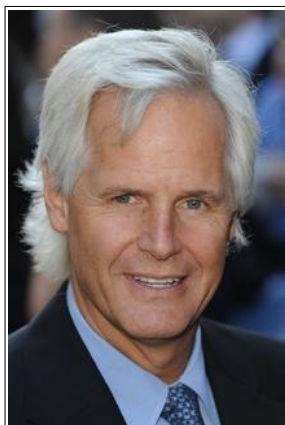
1940 až 1943 pracoval jako civilní zaměstnanec pro britskou vládu v oblasti cenzury, poté narukoval do armády, sloužil v Royal Corps of Signals (spojáři) a zúčastnil se vylodění v Normandii. Po skončení války pokračoval v psaní. Během svého života napsal jako John Wyndham šest sci-fi románů. Roku 1963 se ve svých šedesáti letech oženil s Grace Wilsonovou, se kterou žil v Petersfieldu. Zemřel roku 1969 v Londýně.

v naší knihovně: *Den trifidů, Kukly, Midwichské kukačky*

Tim Weaver (13. červenec 1977) je současný britský spisovatel známý zejména díky detektivním thrillerům s Davidem Rakerem, detektivem, který se specializuje na hledání pohřešovaných lidí. Původním povoláním je novinář, působil jako redaktor řady časopisů. Ač byl jako novinář úspěšný, dal přednost dráze spisovatele. Počinaje Honem na mrtvého tak vzniklo zatím deset románů, jejichž středobodem se stal soukromý detektiv David Raker. Weaverův čtvrtý román, *Není cesty zpět*, byl prezentován v prestižním britském knižním pořadu Richard and Judy Book Club. Následující dílo se v týdnu, kdy bylo vydáno, vyšplhalo na druhou příčku nejprodávanějších knih. Weaver byl rovněž nominován v rámci britského literárního ocenění National Book Awards. Je ženatý, má malou dceru a celá rodina žije nedaleko Bathu v jihozápadní Anglii.

Chris Carter (14. červenec 1965) je americký spisovatel italského původu, autor thrillerů. Při psaní ho inspirovaly poznatky ze studia forenzní psychologie a zkušenosti ze studia sériových vrahů.

Ve svém rodném městě strávil dětství a dospívání. Po maturitě se přestěhoval do Spojených států amerických a na Univerzitě v Michiganu vystudoval psychologii se zaměřením na kriminální chování. Během studia pracoval v různých oborech, po ukončení univerzity se stal členem týmu soudní psychologie michiganského státního zastupitelství. Jako člen týmu vyslychal a studoval mnoho zločinců, včetně sériových a mnohonásobných vrahů odsouzených k doživotním trestům. Začátkem 90. let se přestěhoval do Los Angeles, kde strávil deset let jako kytarista v různých glam rockových skupinách. Jako profesionální hudebník působil také v Londýně a podnikal turné po celém světě. Později opustil hudební branži a stal se spisovatelem na plný úvazek. Od roku 2009 se věnuje psaní thrillerů, hlavní hrdina jeho knih je losangeleský policejní psycholog Robert Hunter.

v naší knihovně: *Já jsem smrt, Zloba*

Jane Austen (16. prosinec 1775 – 18. červenec 1817) byla anglická spisovatelka, představitelka tzv. rodinného románu (domestic novel). Ve svých dílech obvykle zachycovala život venkovských vyšších vrstev. Hlavními postavami jejích děl bývají inteligentní, morálně silné hrdinky, které ostře kontrastují s pošetilostí svého okolí.

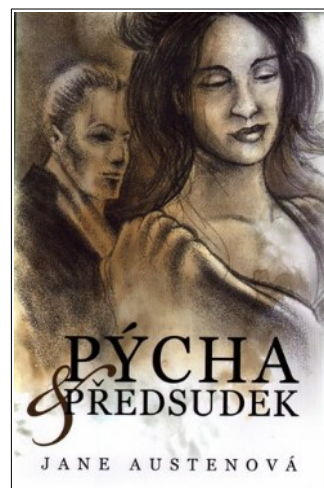
Narodila se ve Steventonu v hrabství Hampshire, v početné rodině reverenda George Austena a jeho ženy Cassandry roz. Leighové. Pocházela z osmi sourozenců, byla druhým nejmladším. Měla šest bratrů a starší sestru Cassandru, která, jak svědčí stovka zachovaných dopisů, jí byla z celé rodiny nejbližší. Cassandra také namalovala její jediný doložený portrét. Její bratři Francis a Charles záhy odešli sloužit na moře a dosáhli hodnosti admirálů. V letech 1785-1786 se vzdělávala v dívčí internátní škole v Readingu v hrabství Berkshire. Poté, co byla uvedena do společnosti, vedla až do své smrti život, který se skládal z obvyklých zábav její společenské vrstvy (a zábav, které jsou do detailů popsány v jejích dílech): plesy, návštěvy známých a příbuzných, čas od času i návštěva Londýna. Jednou z mála „událostí“ v jejím jinak klidném životě se stalo milostné zklamání v podobě z její strany zrušeného zasnoubení s mladým mužem jménem Harris Bigg-Wither. V lásce neměla štěstí a stejně jako její starší sestra zůstala neprovdána. Problémem se ukázalo být chatrné zdraví. Dnes převládá domněnka, že snad trpěla Addisonovou chorobou. Snaha vyléčit se jí vedla do Winchesteru, ale postup nemoci byl tak rychlý, že zemřela během dvou měsíců. Pochována je v místní katedrále.

Londýna. Jednou z mála „událostí“ v jejím jinak klidném životě se stalo milostné zklamání v podobě z její strany zrušeného zasnoubení s mladým mužem jménem Harris Bigg-Wither. V lásce neměla štěstí a stejně jako její starší sestra zůstala neprovdána. Problémem se ukázalo být chatrné zdraví. Dnes převládá domněnka, že snad trpěla Addisonovou chorobou. Snaha vyléčit se jí vedla do Winchesteru, ale postup nemoci byl tak rychlý, že zemřela během dvou měsíců. Pochována je v místní katedrále.

Pýcha a předsudek je nejznámější román anglické spisovatelky Jane Austenové. První verzi románu sepsala v letech 1795-1797 a pojmenovala ji První dojmy. Nepodařilo se jí ale pro něj najít vydavatele, takže jej prozatím odložila a začala pracovat na románu Rozum a cit, po jehož vydání se k Prvním dojům vrátila, přepracovala je a pod jménem Pýcha a předsudek vydala. Pýcha a předsudek je tzv. román rodinného života, který s ironickým podtextem líčí prostředí anglického venkova, tamní rodinné vztahy a snahy matek najít pro své dcery vhodné ženichy.

Hlavními postavami románu jsou slečna Elizabeth Bennetová (patrně zosobnění autorky), bystrá, pohledná a temperamentní dívka, druhá z pěti dcer pana Benneta a pan Darcy. Když se Elizabethina matka dozví, že se do jejich sousedství přistěhoval mladý, bohatý a svobodný pan Bingley, začne okamžitě plánovat, jak ho oženit s některou ze svých dcer. Štěstí jí přeje. Pana Bingleyho na plese, kam dorazí spolu se svými sestrami, téměř okamžitě upoutá nejstarší dcera Bennetových, Jane. Mezitím pyšně a odtažitě působící pan Darcy mimoděk urazí Elizabeth poznámkou, že není natolik hezká, aby ji vyzval k tanci. Jane je posléze pozvána k Bingleyovým na návštěvu a intriky její matky způsobí, že tam kvůli nachlazení musí několik dní zůstat. Elizabeth, která má o ni starost, se za ní vypraví,

aby ji mohla ošetřovat. Na návštěvě s pobavením pozoruje, jak se nesmělý Bingley stále víc zamilovává do její sestry...

v naší knihovně: *Anna Elliotová, Emma, Lady Susan, Mansfieldské panství, Mladší sestra, Northangerské opatství, Pýcha a předsudek, Pýcha a přemlouvání, Rozum a cit, Úskalí lásky*

Klára Janečková (20. červenec 1979) je česká spisovatelka a psycholožka. Pracuje a žije ve Zlínském kraji.

Od roku 2003 pořádá pravidelné besedy se čtenáři a autorské čtení po celé České republice. Mezi její záliby patří cestování, četba a literatura, plavání, tvůrčí činnost, dokumenty, historie.

v naší knihovně: *Ďábelská tvář, Francouzský manžel, Manželské okovy, Zrada*

Francesco Petrarca [frančesko petrarka] (20. červenec 1304 – 18./19. červenec 1374), byl italský spisovatel a básník. Společně se svým vrstevníkem a přítelem Boccacciem je považován za jednoho z prvních autorů renesanční literatury. Bývá označován za největšího humanistu a nejvlivnějšího italského lyrického básníka. Tvořil v latině i v italštině a jeho nejproslulejším dílem je italsky psaný Zpěvník, popisující v 366 básních zejména platonickou lásku k idealizované Lauře.

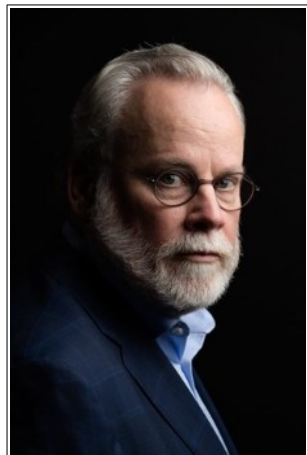

Francesco Petrarca se narodil v toskánském městě Arezzo. Jeho otec, florentský právník Ser Pietro (Petracco) di Parenzo byl z rodného města vypovězen z politických příčin, jelikož patřil k bílým guelfům, odpůrcům papežské moci, zatímco Florencii ovládli černí guelfové. Petrarcova rodina žila nejprve v Pise, poté od roku 1312 v Avignonu a posléze v provensálském městě Carpentras. V Carpentrasu mladý Petrarca studoval společně se svým bratrem Gherardem rétoriku a gramatiku u Convenevoleho da Prato. Od roku 1316 studoval práva v Montpellieru a pak od roku 1322 na univerzitě v Bologni. Po otcově smrti v roce 1326 Petrarca práv zanechal a vrátil se zpátky do Avignonu. Po otci, který pracoval jako notář na papežském dvoře a měl značnou zálibu v latinských klasicích, zdědil Petrarca vzácný vergiliovský kodex, do nějž později zapisoval některé výrazné události svého života. Předpokládá se, že ve 20. letech 14. století začal Petrarca psát básně. První dochovaný text, panegyrik na zesnulou matku Elettu rozenou Caniganiovou, umístil badatel Ernest Hatch Wilkins do roku 1318 nebo 1319, většina moderních vědců se však domnívá, že báseň je o několik let mladší. Návrat do Avignonu byl pro Petrarcův pozdější život klíčový, neboť právě v avignonském kostele svaté Kláry na Velký pátek 6. dubna 1327 poprvé spatřil svou osudovou lásku Lauru de Sade, rozenou de Noves. Nedlouho poté začal cestovat po Evropě. V lednu 1374, půl roku před smrtí, daroval Petrarca rukopis Augustinových Vyznání svému florentskému příteli Luigi Marsilimu. Tento dar je vnímán jako pomyslné předání žezla humanismu, od toho okamžiku třimaného

právě Florencií. Francesco Petrarca pak zemřel v noci z 18. na 19. července 1374. Neznámý autor připsal do jednoho z Petrarcových rukopisů poznámku o tom, že příčinou jeho smrti byla nemoc, při které básník upadal na několik hodin do mrákot. Podle autora glosy byla nemoc léčitelná, proto vyčetl Petrarcovi jeho pohrdání lékařstvím a odmítání léků – podle jeho tvrzení si Petrarca mohl sám za to, že zemřel „jako pes“, beze svědků a bez posledního pomazání. V městečku Arquà byl také pochován, a sice na náměstí před místním kostelíkem. Jeho hrobka byla vybudována podle vzoru krypty mytického zakladatele Padovy, Antenóra.

v naší knihovně: *Kanzóny pro Lauru*

Michael Connelly (21. červenec 1956) je americký spisovatel. Píše především detektivní romány. Proslavil se především jako duchovní otec oblíbeného hrdiny, losangeleského policisty Harryho Bosche, a také právního zástupce Mickeyho Hallera.

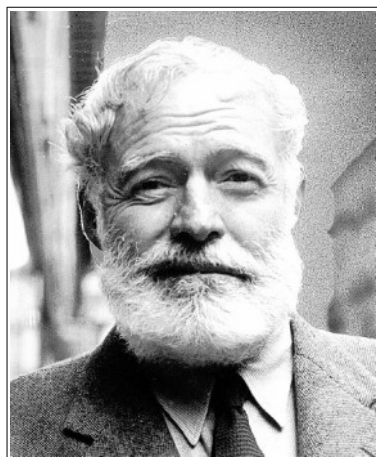

Narodil se ve Filadelfii v Pensylvánii jako druhé nejstarší dítě stavitele W. Michaela Connellyho a Mary Connellyové. Podle Connellyho byl jeho otec frustrovaný umělec, který podporoval a povzbuzoval své děti v tom, aby byly v životě úspěšné. W. Michael Connelly se nebál riskovat a při honbě za kariérou se mu dařilo přeměnit prohru v úspěch. Connellyho matka byla fanouškem detektivních knih a svého syna přivedla do světa napínavých románů. Poté, co v roce 1980 úspěšně dokončil studia na University of Florida, získal Connelly svou první práci v novinách Daytona Beach News Journal, kde měl na starost kriminální rubriku. Pracoval zde skoro dva roky dokud v roce 1981 nezískal práci ve Fort Laudersale News and Sun-Sentinel. Tady měl na starost kriminální rubriku v období floridských kokainových válek, které s sebou přineslo mnoho

násilí a vražd. V novinách pracoval několik let a v roce 1986 vedl společně s dvěma dalšími reportéry rozhovory s přeživšími havárie letu Delta 191 z roku 1985. Tento příběh vynesl Connellymu místo mezi finalisty Pulitzerovy ceny. Vyneslo mu to také práci krimi reportéra pro Los Angeles Times. V roce 1987 se přestěhoval do Kalifornie se svou ženou Lindou McCalebovou, s kterou se seznámil během studií a s níž se oženil v dubnu 1984. Po třech letech u Los Angeles Times napsal Connelly svůj první román Černá ozvěna. Román byl také oceněn cenou Edgar za nejlepší prvotinu. Connellyho kniha Obhájce byla v roce 2011 natočena jako film s Matthew McConaugheyem v hlavní roli.

v naší knihovně: *Básník, Básník smrti, Obhájce, Park ozvěn, Výstraha, Zrádný měsíc*

Ernest Hemingway (21. červenec 1899 – 2. červenec 1961) byl americký spisovatel. Je považován za čelného představitele tzv. ztracené generace. V roce 1953 byl oceněn Pulitzerovou cenou, o rok později pak získal Nobelovu cenu za literaturu. Hemingway byl mistrem krátkých forem v próze a jeho úsporný styl se stal pojmem v moderní světové literatuře.

Otec Clarens Ed Hemingway byl lékař, matka Grace se věnovala hudbě a byla velice zbožná. Bydleli v Oak Parku na předměstí Chicaga, chatu pojmenovanou Windermere měli u jezera Walloon na severu Michiganu. Na druhé straně jezera koupili později také usedlost nazvanou Longfieldská farma, kde rodina trávila letní měsíce. Ernest se narodil jako druhý ze šesti dětí – měl ještě čtyři sestry a nejmladšího bratra Leicestra. Matka z něj chtěla mít slušně vychované dítě, jejich vztah byl i v dospělosti komplikovaný. Otec v něm podporoval lásku k přírodě, chodili spolu na lov a rybařit, naučil se tábořit, pomáhal na farmě. Byl fyzicky vospělý, rád

plaval a se spolužáky podnikal pěší túry do okolí. Přestože špatně viděl na jedno oko, byl výborný střelec. Svou sílu předváděl v boxu a jízdách po řece na kánoi. Hrál na violoncello ve školním orchestru. Během studia na střední škole se pokoušel o verše, povídkové črty a sloupky do novin. Po maturitě odmítl jít na vysokou školu a v říjnu 1917 se stal reportérem kansaského listu Star. Byl pevně rozhodnut stát se spisovatelem. Rok na to odjel do Itálie na italskou frontu první světové války jako dobrovolník ambulantních sborů Červeného kříže. V červnu 1918 se dostal jako řidič sanitky do těžkých bojů u řeky Piavy. Zde byl těžce raněn střepinami z minometu. Přes svá mnohočetná zranění odnesl na zádech do bezpečí italského vojáka, který byl v bezvědomí. Byl prvním Američanem raněným v Itálii a za svůj

statečný čin byl vyznamenán italskou stříbrnou medailí. Léčil se v nemocnici v Miláně, kde se zamiloval do zdravotní sestry Agnes von Kurowské. Ernest se v lednu 1919 vrátil do USA. Agnes zůstala v Evropě a po několika měsících jejich vztah ukončila. V říjnu 1920 se usadil u přátel v Chicagu a tam se seznámil se svou budoucí ženou, osmadvacetiletou Hadley Richardsonovou. Svatba se konala v září 1921 a novomanželé se vydali na cestu do Evropy. Hemingway se stal členem skupiny amerických intelektuálů soustředěných kolem Gertrudy Steinové – tzv. „Ztracená generace“. Závěr prvního pobytu v Evropě prožili Hemingwayovi ve Španělsku, kde viděli poprvé býčí zápasy a toreadory. Hemingway několik měsíců udržoval vztah s mladou Američankou z okruhu svých známých Pauline Pfeifferovou a manželství s Hadley skončilo rozvodem v lednu 1927. V květnu se Ernest a Pauline vzali. V roce 1929 vyšel román *Sbohem, armádo*, v němž do románové podoby převedl své zážitky z válečného nasazení v Itálii. Kniha se stala bestsellerem a znamenala také značné zlepšení jeho finanční situace. Definitivně rozhodla o jeho světové slávě. Psychický otřes mu způsobila smrt otce koncem roku 1928, který svou nemoc ukončil sebevraždou.

Poté Hemingway navázal milostný vztah s novinářkou a spisovatelkou Marthou Gellhornovou, kterou znal z Ameriky a ze Španělska. Začali spolu žít na Kubě v domě Finca Vigía nedaleko Havany. Manželství s Pauline bylo rozvedeno v listopadu 1940 a hned potom uzavřel manželství s Marthou. I v jejich vztahu se začaly objevovat problémy způsobené Ernestovým životním stylem, v němž důležité místo zaujímali kamarádi, rybaření a alkohol. V Londýně se seznámil s americkou novinářkou Mary Welshovou, která se později stala jeho čtvrtou manželkou. Za aktivní účast ve 2. světové válce byl v roce 1947 vyznamenán Bronzovou hvězdou. V březnu 1945 se vrátil do své rezidence na Kubu a později tam za ním přijela Mary Welshová. Oba procházeli rozvodovým řízením a po jeho ukončení se v březnu 1946 vzali. Kromě literárního úspěchu však Hemingwaye v tomto období stihlo několik osobních ztrát – zemřela mu matka, jeho bývalá manželka a matka jeho synů Pauline i několik blízkých přátel. V květnu 1953 se s Mary vydali na safari do Afriky. Půlroční pobyt v Africe skončil, když se těžce potloukl při dvojnásobné letecké havárii v Ugandě. Zranění si léčil v Benátkách a na Kubu se vrátili v červnu 1954. V říjnu mu bylo oficiálně oznámeno, že získal Nobelovu cenu za literaturu. Zdravotní stav mu nedovolil cenu převzít osobně. V následujících letech se Ernest Hemingway potýkal s různými zdravotními problémy, ať už to byl následek jeho dřívějších úrazů a zranění nebo nestřídmého pití. Šedesáté narozeniny oslavil Hemingway v kruhu přátel ve Španělsku a pobyt opět využil k návštěvě býčích zápasů. Po návratu do USA se Hemingwayův stav postupně zhoršoval, což se projevovalo také na jeho psychice. Měl vysoký tlak, nemocná játra a ledviny, trpěl stavy úzkostí, depresemi a přemýšlel o sebevraždě. Opakovaně byl hospitalizován na klinice Mayo, kde byl léčen i elektrošoky. V červnu 1961 byl z nemocnice propuštěn a vrátil se domů do Ketchumu. Dne 2. července 1961 ráno se zastřelil ranou z brokovnice. Přivolaný lékař prohlásil jeho smrt za náhodnou a Hemingway byl pohřben s církevním obřadem na hřbitově v Ketchumu. Nezanechal po sobě žádný vysvětlující dopis a jeho přátelé se shodli na pravděpodobnosti sebevraždy.

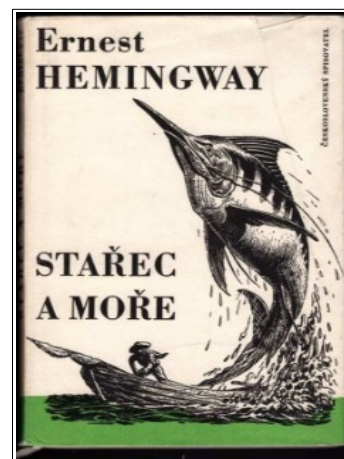
Komu zvoní hrana je román z občanské války ve Španělsku, vydaný poprvé v roce 1940. Název knihy byl inspirován verši anglického renesančního básníka Johna Donna, které napsal roku 1624: „Žádný člověk není ostrov sám pro sebe; každý je kus nějakého kontinentu, část nějaké pevniny; jestliže moře spláchne hroudu, je Evropa menší, jako by to byl nějaký mys, jako by to byl statek tvých přátel nebo tvůj: smrtí každého člověka je mne méně, neboť jsem část lidstva. A proto se nikdy nedávej ptát, komu zvoní hrana. Zvoní tobě.“

Hlavní postavou je mladý americký profesor španělštiny Robert Jordan, dobrovolník republikánské armády, který je vyslán za frontu, aby se ujal velení partyzánské skupiny s úkolem zabránit přesunu nepřátelských sil. Z jeho pohledu jsou popisovány charaktery a osudy jednotlivých španělských partyzánů. Na tomto půdorysu Hemingway vyobrazuje zvířecké činy, kterých se obě zneprátelené strany za španělské války dopouštěly. Celý děj se odehrává během tří dnů.

Stařec a moře, novela, kterou napsal Hemingway na Kubě roku 1951. Při prvním vydání v září 1952 se během dvou dnů prodalo 5,2 milionů výtisků. Ernest Hemingway dostal v roce 1953 za novelu *Stařec a moře* Pulitzerovu cenu za beletrii a v roce 1954 Nobelovu cenu za literaturu. Je posledním dílem, které napsal.

Staříčkého kubánského rybáře Santiaga už několik měsíců (84 dní) provází smůla. Nedaří se mu chytit žádnou větší rybu. Jednoho dne se Santiago vydává na moře prolomit své smolné období. Stařec už ztrácí naději, když vtom se na jednu udici chytne ryba takovou silou, že málem chatrnou loďku překotí. Zkušený rybář hned pozná, že jde o obrovskou rybu, kterou nelze zabít jednoduše – naváže tedy na udici záložní kotouče šňůry a čeká, až se ryba, která usilovně táhne loďku směrem od pobřeží, unaví, aby ji mohl harpunovat. Po pár hodinách začíná být unavený a vysílený. Když začíná padat tma, ryba stále táhne stejnou rychlostí a stařec začíná pomalu upadat do mdlob. Soubor starce a ryby pokračuje až do rána a i další den. Po dlouhém a vysilujícím boji se mu konečně podaří rybu zabít harpunou, a když vidí její ohromné rozměry, je mu ihned jasné, že jde o největší rybu, jakou ve svém životě chytí. Právě kvůli jejím rozměrům a hmotnosti však nemůže rybu naložit na loďku, a tak ji přiváže k boku, nastaví plachtu a vyrazí směrem, v němž doufá, že leží jeho domov, Havana. Stařec má konečně příležitost si odpočinout, ale ne nadlouho – po pár hodinách zaútočí na Santiagovu rybu žraloci, kteří jsou přivábeni vůní krve. Boj se žraloky je jako boj proti větrným mlýnům – žralokům starcovy zoufalé údery nepůsobí žádnou bolest a z ryby ohlodají poslední kousky masa. Po pár hodinách Santiago konečně dorazí do noční Havany, ale pouze s kostrou obrovské ryby. Dobelhá se do své chatrče, kde okamžitě upadne do hlubokého spánku. Kolem starcovy loďky se zatím shromáždí dav, který obdivuje kostru obrovského marlina, která se povaluje na pláži.

v naší knihovně: *Fiesta, Komu zvoní hrana, Mít a nemít, Nejlepší rybářské příběhy, Přes řeku do stínu stromů, Sbohem, armádo!, Smrt odpoledne, Stařec a moře, Zelené pahorky africké*

Alexandre Dumas [alexandr dyma], vlastním jménem Dumas Davy de la Pailleterie (24. červenec 1802 – 5. prosinec 1870) byl francouzský prozaik a dramatik v období romantismu. Proslavil se především historickými a dobrodružnými romány. Mnoho jeho děl bylo několikrát zfilmováno.

Alexandre Dumas byl kreolského původu a měl mírné černošské rysy. Jeho otec, divizní generál a hrdina Velké francouzské revoluce, Thomas Alexandre Davy de La Pailleterie, se narodil ve francouzské kolonii Saint-Domingue (ostrov Hispaniola) na území dnešního státu Haiti, ze smíšeného vztahu markýze Alexandra Davy de La Pailleterie a otrokyně Marie-Louise Élisabeth Labouret. Zásadním přelomem v Dumasově literární tvorbě bylo setkání s profesorem historie Augustem Maquetem roku 1839, kdy společně napsali drama *Bathilde* a historický román *Rytíř Harmental*. Maquet vyhledával materiál a vypracovával první nástin děje. Na Dumasovi pak bylo literární zpracování, při kterém mu však mnohdy pomáhali i další spolupracovníci. Tato Továrna na romány, jak zněl titul jednoho pamfletu Dumasových odpůrců z roku 1854, měla za následek obrovskou autorovu plodnost. Dumasovo dílo čítá 257 svazků a zahrnuje dramata, komedie, romány, novely, paměti, knihy cestovních dojmů, obrazy mravů, ale i historická pojednání. Auguste Maquet měl také velkou zásluhu na vzniku Dumasova nejslavnějšího románu *Tři mušketýři*. Úspěch románu, odehrávajícího se za vlády Ludvíka XIII., byl tak obrovský, že Dumas a Maquet vytvořili ještě dvě pokračování: *Tři mušketýři po dvaceti letech* a *Tři mušketýři ještě po deseti letech* aneb *Vikomt de Bragelonne*, ve kterých dovedli děj až do d'Artagnanovy smrti. Dalším obrovským úspěchem dvojice Dumas a Maquet byl dobrodružný román *Hrabě Monte Christo*. Ačkoliv Dumas vydělal psaním za svůj život značné finanční obnosy, jeho nevydařené investice, neúspěšné vydávání časopisů *Mousquetaire* a *D'Artagnan*, nevyřešené majetkové záležitosti s herečkou Idou Ferrierovou po rozvodu jejich osmiletého manželství roku 1840, rozchod se spolupracovníkem Augustem Maquetem a některé další prohrané soudní spory vedly k tomu, že byl neustále na pokraji bankrotu. Na sklonku života se tak musel v podstatě bez peněz uchýlit ke svému synovi, rovněž slavnému spisovateli Alexandru Dumasovi mladšímu do Puys, kde také zemřel. Dumasovi šlo v jeho dílech vždy více o zábavu než o historickou věrnost. Proto vždy kladl důraz na všechno, co mohlo jeho vyprávění dramaticky oživit. K tomu užíval osvědčených prostředků jako jsou spiknutí, souboje, tajné únosy, strašlivá tajemství a další překvapivé události a udržoval tak čtenáře ve stálém napětí.

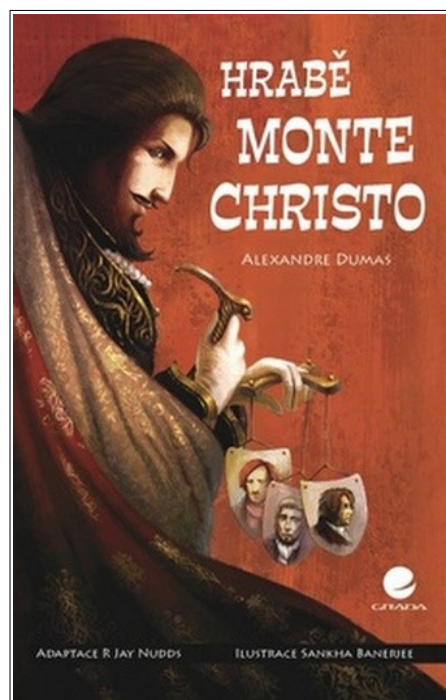
Tři mušketýři je nejznámější román francouzského spisovatele Alexandra Dumase staršího. V širším slova smyslu pak jde o Dumasovu románovou trilogii, líčící životní osudy gaskoňského šlechtice d'Artagnana a jeho přátel, tří mušketýřů Athose, Porthose a Aramise, od roku 1625 do d'Artagnanovy smrti roku 1673. Přátelství mušketýřů charakterizuje slavná věta „Jeden za všechny, všichni za jednoho“. Nejen postava d'Artagnana, ale i postavy Athose, Porthose a Aramise a také Raoula, vikomta de Bragelonne, mají historický podklad. Román Tři mušketýři, první a také nejslavnější část trilogie o osudech hraběte d'Artagnana, vycházel roku 1844 nejprve na pokračování jako tzv. román-fejeton v pařížském deníku Le Siècle a v tom samém roce se dočkal i knižního vydání.

Děj románu se odehrává v letech 1625 až 1628 a jeho historickým rámcem je obléhání La Rochelle, bašty francouzských protestantů, podporované Angličany. Její dobytí královským vojskem pod vedením kardinála Richelieua znamenalo nejen významný krok k odbourání Ediktu nantského, jímž Jindřich IV. zaručil protestantům svobodu vyznání, ale také důležitou etapu v upevňování absolutismu ve Francii.

Vedle kardinála Richelieua vystupují v románu ještě další historické postavy, např. král Ludvík XIII., jeho choť Anna Rakouská, anglický vévoda z Buckinghamu, kapitán královských mušketýřů de Tréville, komorník Anny Rakouské Pierre de La Porte a další. Příběh začíná příjezdem mladého d'Artagnana do Paříže, kde se uchází o členství ve sboru královských mušketýřů, kterým velí pan de Tréville – přítel d'Artagnanova otce.

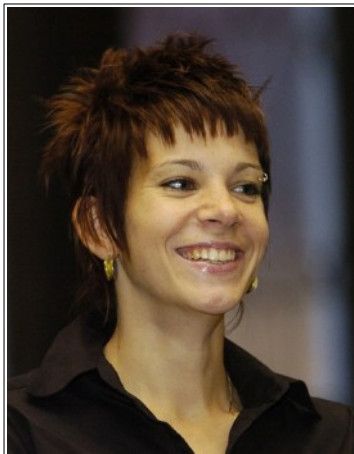

Hrabě Monte Cristo je po Třech mušketýřech druhý nejznámější historicko-dobrodružný román francouzského spisovatele Alexandra Dumase staršího. Poprvé byl vydán v letech 1844 až 1845.

Děj románu se odehrává na pozadí společenských poměrů ve Francii v bouřlivém období od pádu císaře Napoleona a návratu Bourbonů na francouzský trůn v roce 1815, až do červencové revoluce v roce 1830. Jeho ústředním námětem je příběh Edmonda Dantèse, lodního důstojníka na obchodní lodi Faraón. Kapitán Faraóna během plavby zemře a Dantès mu slíbí, že navštíví ostrov Elba. Na ostrově se setká s Napoleonem a dostane od něj dopis pro pana Noirtiera. O dopisu se nesmí nikomu zmínit. Edmond Dantès má před svatbou s dívkou Mercedes a má se stát kapitánem na lodi Faraón. Stane se tak terčem závidi lodního účetního jménem Danglars. Ten se spojí s mladým Kataláncem Fernandem Mondegem, kterému se zase líbí Mercedes, a společně napíší udavačský dopis, ve kterém označí Dantèse za bonapartistu. Edmond je v den svých zasnub zatčen a vyslýchán návladním Villefortem. Ten je zprvu vstřícný, ale jakmile uslyší jméno Noirtier, nechá Edmonda odvést do pevnosti If. Pan Noirtier byl totiž Villefortův otec, a dopis by mohl zhoršit Villefortovo profesionální postavení. Edmond Dantès stráví ve vězení bez soudu čtrnáct let. Po útěku Edmond získá obrovský poklad a jako hrabě Monte Cristo začne spřádat plány své pomsty.

v naší knihovně: Dobrodružství hraběte Lydericha, Hrabě Monte Cristo, Josef Balsamo, Kapitán Pamfil, Královna Margot, Králův klenotník, Králův šašek, Lady Hamiltonová, Pád Bastily, Paní de Monsoreau, Robin Hood, Rytíř de Maison-Rouge, Salvator, Tři mušketýři, Tři mušketýři ještě po deseti letech, Tři mušketýři po dvaceti letech, Závěť hraběte Monte Cristo

Petra Soukupová (25. červenec 1982) je česká spisovatelka a scenáristka, laureátka literárních cen Magnesia Litera 2010 v kategorii Kniha roku za prózu *Zmizet* a *Ceny Jiřího Ortena 2008* pro mladé literáty za knihu *K moři*. V roce 2012 vyšla kniha *Zmizet* v polštině. Román *Věci*, na které nastal čas byl vydán v roce 2020 z již publikovaných povídek, které autorka upravila, rozšířila o zcela nové texty a vše propojila do románového příběhu. V letech 2008-2010 působila v televizi jako scenáristka seriálu *Comeback*, s Tomášem Baldýnským psala i seriál *Kosmo*. Od roku 2011 pracuje jako dramaturgyně seriálu *Ulice*. V lednu 2013 se jí a Tomáši Baldýnskému narodila dcera Marla.

v naší knihovně: *Bertík a čmouchadlo*, *K moři*, *Marta v roce vetřelce*, *Nejlepší pro všechny*, *Pod sněhem*, *Věci, na které nastal čas*, *Zmizet*

Cassandra Clare, je pseudonym Judith Rumeltové (24. červenec 1973), americké spisovatelky. Proslavila se fantasy hexalogií *Nástroje smrti*. Judith se narodila v Teheránu. Její rodiče Elizabeth a Richard Rumeltovi ale byli Američané. V současné době žije v Amherst, Massachusetts, se svým manželem a třemi kočkami. Začala psát trilogii *Nástroje smrti* pod pseudonymem Cassandra Clareová. Tato trilogie se pak rozrostla celkem na 6 dílů. Ve svém vytvořeném světě zůstala a přišla s trilogií *Pekelné stroje* a vydala první dva díly trilogie *Dark Artifices*.

v naší knihovně: *Nástroje smrti 1. – 6.*, *Temné lsti 1. – 2.*

Alexandre Dumas mladší (27. červenec 1824 – 27. listopad 1895) byl francouzský prozaik a dramatik.

Alexandre Dumas mladší se narodil jako nemanželský syn slavného francouzského spisovatele Alexandra Dumase staršího. Jeho dětství bylo touto skutečností dosti poznamenáno, neboť byl vychováván po penzionátech. Jako mladý muž žil bohémským životem a na živobytí si vydělával literární tvorbou. Po neúspěšném básnickém debutu *Hříchy mládí* šel nejprve ve stopách svého otce. Současně však začal psát realistické romány, kriticky zobrazující sociální poměry společnosti, z nichž nejznámější je *Dáma s kaméliemi*. K napsání románu inspiroval Dumase život mladé kurtizány Marie Duplessis, se kterou se seznámil v Saint-Germain-en-Laye, kde od roku 1844 žil po určitou dobu společně se svým otcem. V tomto románu zaujal na svou dobu tak revoluční postoj k sociálnímu postavení padlé ženy, že následná dramatizace z roku 1852 byla cenzurou dlouho zadržována. Její uvedení se však stalo Dumasovým

skutečným triumfem (hra inspirovala například italského skladatele Giuseppe Verdiho k napsání opery *La traviata*) a Dumas se obrátil k divadlu. Ve svých hrách, které vyvolaly mnohé polemiky v tehdejší společenské životě, kriticky zobrazoval mravy druhého císařství, řešil problémy nemanželských dětí, rozvodů, cizoložství, kuplířství atp., zabýval se právy žen, napadal předsudky společnosti a bojoval tak za uzdravení národa oslabeného zhýralstvím a falešnou morálkou. Dumas svým dílem posílil realismus na francouzských divadelních scénách. Roku 1874 byl zvolen členem Francouzské akademie, byl několikrát předsedou Společnosti dramatických autorů a 1894 obdržel Řád čestné legie. Zemřel 27. listopadu 1895. Katolická církev zařadila „všechny milostné romány“ Alexandra Dumase mladšího i jeho esej „Otázka rozvodu“ na Index zakázaných knih.

v naší knihovně: *Dáma s kaméliemi*

Emily Brontëová (30. červenec 1818 – 19. prosinec 1848) byla britská spisovatelka. Proslavil ji její jediný román *Na Větrné hůrce*, klasické dílo

anglické literatury. Emily byla druhá nejmladší z pěti sester Brontëových. Publikovala pod mužským pseudonymem Ellis Bell.

Narodila se v Thorntonu u Bradfordu Patricku Brontëovi a Marii Branwellové jako jejich páté dítě. Když byly Emily dva roky, rodina přesídlila na faru v Haworthu, kde její otec začal působit jako vikář. Za necelých osm let Maria porodila šest dětí – dcery Mary, Elizabeth, Charlotte, Emily, Anne Brontëovy a syna Patricka Branwella Brontë. Velmi mladá zemřela a její místo v rodině zaujala její sestra, pro děti tetička Branwellová. Silně věřící tetička vedla dívky k tomu, aby se staly řádnými křesťankami a vzornými ženami. Děti nevyrostaly v láskyplném prostředí, už od raného dětství žily ve svém fantazijním světě a tím si vynahrazovaly šedivý obraz reálného života. Emily spolu se svými sestrami Charlotte a Anne i s bratrem Patrickem vymýšleli fiktivní země, které se později objevují i v jejich příbězích. V době, kdy bylo nejstarší dceři deset let, se otec rozhodl, že dětem dopřeje vzdělání. Vybral penzionát v Yorkshiru, určený pro nemajetné pastorské dcery. Postupně do něj byly odvedeny všechny děti kromě nejmladší Anne a Patricka. V internátní škole panoval velmi tvrdý režim. Mary a Elizabeth zde zemřely na tuberkulózu a domů se tak vrátily pouze Emily s Charlotte. Roku 1842 začala Emily pracovat jako vychovatelka v Miss Patchett's Ladies Academy (ústav pro vzdělávání mladých dam) v Law Hill Hall, nedaleko Halifaxu. Téhož roku odcestovala do Bruselu, kde se učila v penzionátní škole manželů Hegerových. Celý život měly sestry zdraví oslabené pobytem ve škole i drsným podnebím doma. Emily zemřela 19. prosince 1848 krátce po smrti svého bratra, když nastydla na jeho pohřbu.

Na Větrné hůrce je jediný román Emily Brontëové. Román vyšel pod mužským pseudonymem Ellis Bell v roce 1847. Emily Brontëová zemřela krátce po vydání románu, který nesklidil v době vydání výrazný úspěch a nějakou dobu byl dokonce považován za rané a nezralé dílo Charlotty Brontëové. Dva roky po její smrti vydala sestra Charlotte knihu *Na Větrné hůrce* jako samostatný román pod jejím skutečným jménem. Teprve v této době bylo její dílo objeveno a doceněno. Hodnota díla začala být rozpoznávána až ve 20. století a dnes je *Na Větrné hůrce* považováno za jedno z nejvýznamnějších děl anglické literatury.

Lockwood, gentleman z Londýna unavený společností, si v Yorkshiru pronajme dům zvaný Drozdov. Majitelem domu je Heathcliff, který přebývá v nedaleké usedlosti zvané *Na Větrné hůrce*. Zde se Lockwood seznamuje s Heathcliffem, Katkou Heathcliffovou a Haretonem Earnshawem. Každý z nich je jiný a Lockwood pociťuje mezi těmito lidmi napětí a zášť. Zaujat skupinou tak nesourodých lidí, touží zjistit tajemství jejich minulosti. Z vyprávění služebné Nelly Deanové se dozvídá temnou a ponurou historii dvou rodů, která začíná kolem roku 1770...

v naší knihovně: *Na Větrné hůrce*

Joanne Rowling (31. červenec 1965), píšící pod jménem J. K. Rowling či pseudonymem Robert Galbraith, je britská spisovatelka, známá zejména díky sedmidílné řadě knih o čarodějnickém učni Harrym Potterovi, která získala celosvětový úspěch včetně řady ocenění a více než 500 milionů prodaných kopií. Kromě psaní knih je Rowlingová známá také svým životním příběhem, kdy se z života na sociálních dávkách stala během pěti let multimilionářkou.

Joanne Rowlingová se narodila v Yate, Gloucestershire ve Spojeném království. Společně se svou matkou, otcem a sestrou Dianne se přestěhovala do Winterbourne, Bristolu a nakonec do Tutshillu. Navštěvovala Wydeanskou střední školu, kde často svým přátelům vyprávěla příběhy. V roce 1990 podlehl její matka ve věku 45 let dlouhotrvajícímu boji s roztroušenou sklerózou. Nápad na příběh o kouzelnickém učni dostala během cesty vlakem z Manchesteru do Londýna. Na cílové zastávce měla již vymyšlenou většinu postav a základní děj prvního dílu série – Harry Potter a kámen mudrců. Rowlingová se přestěhovala do Portugalska, aby zde vyučovala angličtinu. Zde se vdala za portugalského televizního reportéra Jorga Arantese. V roce 1993 se jim narodila dcera. Manželství ale nevydrželo a Rowlingová se ještě před rozvodem v roce 1994 vrátila spolu se svojí dcerou do Edinburgu.

Po obrovském úspěchu prvního dílu napsala Rowlingová 6 dalších pokračování a 3 doplňkové knihy. Prodej knihy udělal z Rowlingové multimilionářku, v roce 2001 si tak mohla koupit luxusní sídlo ve stylu 19. století u břehu řeky Tay ve Skotsku. V tom samém roce se zde vdala za Dr. Neila Murraye.

Harry Potter a kámen mudrců je první ze série knih o Harry Potterovi z roku 1997.

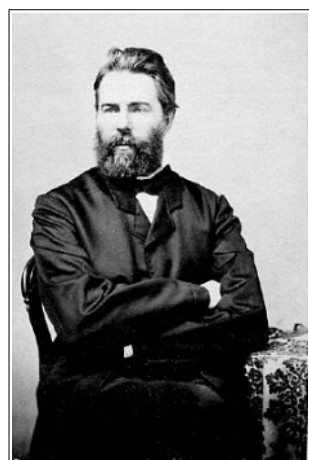
Jedenáctiletý Harry Potter žije v domě č. 4 v Zobí ulici v Kvikáلكově u své tety a strýce. Není to pro něj však procházka růžovým sadem. Právě naopak, jejich synáček Dudley dělá Harrymu ze života pořádné peklo. Ale jeho život neznepríjemňují pouze předpojatí příbuzní, ale také Harryho pomalu se projevující kouzelnické schopnosti, mezi které patří třeba to, že umí mluvit s hady. Pár dní před Harryho jedenáctými narozeninami mu přijde podivný dopis. Strýc Vernon dopis pozná a zničí ho. Stejně tak i nadcházející haldy dopisů, které se do jejich domu dostanou. Vernon Dursley vezme celou rodinu na opuštěný ostrov, o němž si myslí, že tam nikdo žádnou poštu posílat nebude. O půlnoci, přesně v tu chvíli, kdy se malý Harry Potter před jedenácti lety narodil, vtrhne do polorozpadlé chaty, kde nocují, jakýsi obr. Představí se jako Rubeus Hagrid, klíčník a šafář v Bradavicích a oznámí překvapenému Harrymu to, co se mu snažily sdělit dopisy – že má od září nastoupit do Školy čar a kouzel v Bradavicích, kde se bude učit kouzlům.

v naší knihovně: *Bajky barda Beedleho, Harry Potter a Fénixův řád, Harry Potter a Kámen mudrců, Harry Potter a Ohnivý pohár, Harry Potter a Princ dvojí krve, Harry Potter a relikvie smrti, Harry Potter a Tajemná komnata, Harry Potter a Vězeň z Azkabanu, Ikabog, Prázdné místo, Vánoční prasátko, Hedvábník, Smrtící bílá, Ve službách zla, Volání kukačky*

Narození v srpnu

Herman Melville (1. srpen 1819 – 28. září 1891) byl americký pozdně romantický spisovatel a básník, jeden z nejvýznamnějších klasiků americké literatury známý především díky svému románu *Bílá velryba*.

Herman Melville se narodil v bohaté patricijské rodině jako třetí z osmi dětí. Jeho otec byl původem skotský obchodník a matka Holanďanka. V New Yorku získal základní vzdělání na škole pro chlapce a poté zde od roku 1829 studoval na Grammar School of Columbia College. Otcova firma na dovoz francouzského drogistického zboží však roku 1830 zkrachovala a rodina byla donucena odstěhovat se do Albany, kde otec začal podnikat jako obchodník s kožešinami a Melville zde pokračoval ve studiu na místní akademii. Když jeho otec roku 1831 zemřel, dostala se rodina do finančních problémů, Melville přerušil studia a pomáhal svému staršímu bratroví, který převzal otcovo podnikání a tím i odpovědnost za rodinu. Na akademii v Albany se vrátil v roce 1835 a studoval zde antickou literaturu a filosofii. Roku 1837 byl nucen vyhlásit úpadek i Melvillův bratr a rodina se musela přestěhovat do Lansingburghu, kde Melville studoval na místní akademii zeměměřičství, aby mohl pracovat na stavbě Erijského kanálu. Když jeho záměr nevyšel, nechal se Melville roku 1839 najmout na obchodní trojstěžník jako plavčík a absolvoval plavbu do Liverpoolu. Po návratu krátce pracoval jako učitel a stále se snažil najít stálé zaměstnání, aby pomohl své rodině, závislé na příbuzných. Když se mu to nepodařilo, nechal se v lednu roku 1841 v New Bedfordu najmout na velrybářskou loď *Acushnet* plavící se do jižních moří. Na lodi sloužil osmnáct měsíců. Avšak na Markézách, pobouřen surovým a ponižujícím zacházením, z lodi zběhl na ostrov Nuku Hiva. Zde byl měsíc zajatcem lidojedů v údolí Taipi, ale podařilo se mu uprchnout na australskou velrybářskou loď. Dostal se na Tahiti a další lodí na Havajské ostrovy. Tam se přihlásil do služby na americké válečné fregatě plující do Bostonu a s tou se v říjnu roku 1844 vrátil do vlasti. Námořnická kariéra byla pro Melvilla inspirací pro jeho literární díla. V letech 1866-1886 pracoval Melville jako celní dozorce v newyorském přístavu. Stal se zasmušilým a samotářským a postupně byl jako spisovatel prakticky zapomenut. Ani jeho smrt ho nikomu nepřipomněla. Teprve po první světové válce byla objevena jeho zneuznaná genialita.

v naší knihovně: *Bílá velryba, Billy Budd, Písař Bartleby, Taipi*

Jussi Adler-Olsen, celým jménem Carl Valdemar Jussi Henry Adler-Olsen (2. srpen 1950) je dánský spisovatel, vydavatel a editor. Vystudoval politologii a filmovou vědu. Pracoval jako novinář, redaktor a nakladatel. Ve své tvorbě se zaměřuje na témata psychických poruch a mezinárodních konspirací.

Narodil se v Kodani jako jediný syn ze čtyř dětí. Jeho otec byl úspěšný sexuolog a psychiatr. Své dětství prožil se svou rodinou v oficiálních rezidencích lékařů v několika psychiatrických léčebnách po celém Dánsku, což později ovlivnilo jeho názory a témata, kterým se věnoval ve svých knihách. Později hrál v několika kapelách jako kytarista. Jussi Adler-Olsen studoval několik oborů: mezi lety 1970 a 1978 to byla medicína, společenské vědy (sociologie) a filmová věda. Zabýval se také moderními politickými dějinami. Literatura ho zajímala už během studia, byl velký fanoušek komiksů a animovaného filmu. V roce 2010 obdržel Jussi Adler Olsen cenu čtenářů udělovanou Dánským sdružením knihoven, literární cenu za nejlepší

kriminální román Cenu Haralda Mogensena a od Skandinávské kriminální společnosti také cenu Zlatý klíč. V roce 2011 získal Jussi Adler Olsen za svůj román Složka 64 prestižní dánské ocenění Zlatý vavřík.

v naší knihovně: *Marco, Nesmírný, Oběť 2117, Selfies, Složka 64, Vzkaz v láhvi, Zabijáci, Žena v kleci*

Jojo Moyesová, rodným jménem Pauline Sara Jo Moyes Arthur (4. srpen 1969), je britská spisovatelka a novinářka. Je jedním z mála autorů, kteří dvakrát získali cenu pro nejlepší romantický román roku. Její knihy byly přeloženy do jedenácti světových jazyků. Mezi její nejznámější díla patří Poslední dopis od tvé lásky a Než jsem tě poznala.

Narodila se v roce v Londýně. Studovala na Royal Holloway a Bedford New College. V roce 2002 se stala spisovatelkou na plný úvazek, když vyšla její první kniha Sheltering Rain. Žije na farmě v Saffron Walden v Essexu se svým manželem, novinářem Charlesem Arthurem, a jejich třemi dětmi.

v naší knihovně: *Dívka, již jsi tu zanechal, Jako hvězdy v temné noci, Jeden plus jedna, Krasojedkyně, Než jsem tě poznala, Poslední dopis od milence, Poslední dopis od tvé lásky, Sama sebou, Schovej mě v dešti, Stříbrná zátoka, Život po tobě*

Guy de Maupassant [gí d mópasán] (5. srpen 1850 – 6. červenec 1893) byl francouzský spisovatel, představitel literárního realismu a naturalismu. Jeho šest románů a několik povídkových sbírek si zaslouží pozornost díky síle realismu, fantaskním prvkům a pesimismu, ale také díky stylistickému umění.

Narodil se na zámku Miromesnil v Seine-Inférieure do rodu de Maupassant. Navštěvoval císařské gymnázium. Svobodomyslnost jeho matky a přelétavost otce vedla v jeho jedenácti letech k rozvodu rodičů. Laure si oba své syny ponechala a odcestovala s nimi do Normandie do městečka Étretat, jejíž atmosféru si Guy zamiloval. Vyrůstal v lásce k okolní krajině a sportu, ovládal také místní dialekt. Ve věku třinácti let byl na přání matky poslán na seminář do Yvetotu. Právě tady začal s prvními verši. Ze svého raného studia si s sebou odnesl pouze nenávisť k náboženství; proto se následně nechal ze školy vyhodit a nastoupil na lyceum v Rouen, kde se ukázal jako výborný student věnující se poezii a divadlu. V roce 1869 Maupassant dokončil studia na lyceu

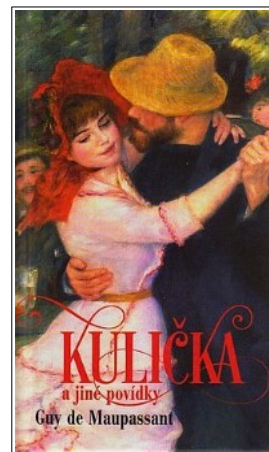
a odchází studovat na práva do Paříže. Vše přerušila prusko-francouzská válka, již se dobrovolně účastnil. Roku 1871, opustil Normandii a přestěhoval se natrvalo do Paříže, kde byl zaměstnán jako úředník na ministerstvu námořnictví a poté na ministerstvu veřejného vzdělání. Koncem ledna 1877 se u něj začaly projevovat větší zdravotní problémy. Diagnóza byla jasná – syfilis. Tato nemoc Maupassanta pomalu zabíjela. 27. února 1883 mu modistka Joséphine Litzelmann porodila první dítě – Luciena. O rok později přišla na svět dcera a třetí dítě roku 1887. Roku 1884 navázal Maupassant milostný vztah s kněžnou Emmanuelou Potockou, krásnou a spirituální bohatou ženou s italsko-polskými kořeny. Rozvoj syfilidy v její neurologickou formu vedl koncem 80. let k Maupassantovým četným migrenózním bolestem hlavy

a přechodným poruchám zraku. Jeho přátelé si povšimli jeho neobvyklého chování, rovněž nápadné posedlosti sebezáchovou, samotou a šílenstvím. Ve svých dopisech zmiňoval své deprese, bolesti i strach ze smrti. Sužovaly jej halucinace. Dne 2. ledna 1892 se Maupassant pokusil o sebevraždu. Posléze byl převezen do ústavu pro choromyslné Dr. Esprita Blanche v Passy v Paříži, kde 6. července 1893 zemřel. Je pochován na pařížském hřbitově Montparnasse.

Kulička je povídka napsaná v roce 1879. Její první zveřejnění se uskutečnilo roku 1880, kdy ji autor přečetl svým přátelům v literárním kroužku. Následně byla publikována ve sbírce *Les Soirées de Médan*, a to 15. dubna 1880. Je to jedna z nejznámějších Maupassantových povídek a pod stejným názvem autor publikoval i sbírku svých krátkých povídek na téma francouzsko-pruské války.

Děj se odehrává ve Francii po Prusko-francouzské válce, kdy byla Francie poražena. Po celé Francii se potulují zbytky německých vojsk a ničí vše co jim přijde do cesty. Jednoho mrazivého zimního rána se tři bohaté a vážené manželské páry setkávají v dostavníku do Le Havre, aby se vyhnuly nebezpečí, které skýtali Němci. Společně s nimi cestu sdílí také dvě jeptišky, demokrat Cornudet a prostitutka Kulička, kterou bohaté paničky opovrhují. Po cestě nikde nemohou narazit na nějaký hostinec a všichni mají hlad, když najednou Kulička vytáhne koš plný jídla a začne jíst. Její spolucestující se na ni závistivě dívají. Kulička se s nimi podělí. Večer dostavník zastaví skupinka pruských vojáků a všichni cestující jsou nuceni strávit noc v jakémsi hotýlku, kde je ubytován i německý důstojník, který si ještě ten večer Kuličku vyžádá. Kulička ho odmítne. Ráno zakáže důstojník zapřáhnout koně a vyjet, takže jsou všichni nuceni nadále zůstat v hotýlku. Po několika dnech se situace vyhrotila, protože se cestující chtějí dostat do Le Havru a nakonec se jim pod psychickým nátlakem podaří Kuličku přemluvit, aby se podvolila důstojníkovi.

v naší knihovně: *Kulička, Miláček, Mládenec paní Hussonové a jiné povídky, Neteře paní plukovníkové, Příběhy plné lásky, Silná jako smrt, V rodině a jiné povídky, Vášně a jiné povídky, Yvetta a jiné povídky, Zbabělec a jiné povídky*

Barbara Erskine (10. srpen 1944) je britská spisovatelka.

Na Edinburské univerzitě vystudovala středověkou historii Skotska. Jejím knižním debutem byl román *Žila jsem již před staletími* z roku 1986, který byl přeložen do 30 jazyků a bylo z něj prodáno přes tři miliony výtisků. Píše zejména historické romány, kromě nich napsala také několik sbírek povídek. S novým titulem přichází průměrně jednou za dva roky, a to kvůli provádění obsáhlého výzkumu a kvůli psaní dvou verzí každé nové knihy. Prakticky celé její dosavadní dílo je přeloženo do češtiny. Vlastní starobylý zámek v essexském městě Colchester a dům v Herefordu v hrabství Herefordshire.

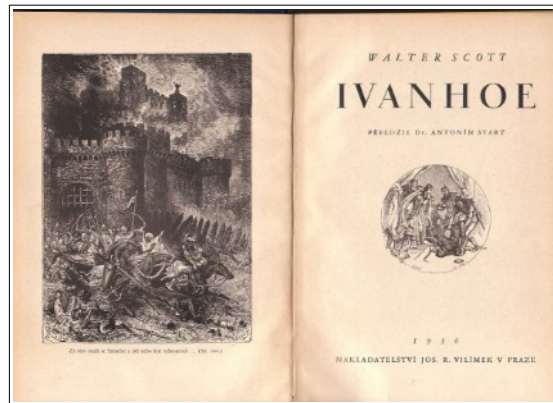
v naší knihovně: *Dcery ohně, Dědictví minulosti, Dům ozvěn, Království stínů, Na pokraji temnoty, Nejtemnější hodina, Oheň je tvým osudem, Písky času, Půlnoc je osamělé místo, Řeka osudu, Spáčův hrad, Stíny na ostrově, Strom duchů, Šepoty v písku, Údolí havranů, Úkryt před světlem, Vzdálené hlasy, Žila jsem již před staletími*

Walter Scott (15. srpen 1771 – 21. září 1832) byl skotský básník, prozaik, romanopisec a sběratel

skotských balad, představitel romantismu. Je považován za zakladatele historického románu. Jeho historické romány jsou považovány za jedny z nejvýznamnějších anglických vůbec. Pocházel z právnícké rodiny. V mládí onemocněl dětskou obrnou a ochrnil na jednu nohu. Dětství prožil u svého dědečka na skotsko-anglickém pomezí, kde si velmi oblíbil pohádky a lidovou slovesnost. V roce 1792 absolvoval práva na edinburské univerzitě a v letech 1806-1830 byl úředníkem nejvyššího soudu v Edinburghu. Začínal jako romantický básník. V roce 1814 vydal anonymně dílo *Waverley* aneb *Před šedesáti lety*, v němž se hlavní hrdina postaví na stranu skotských horalů, kteří osnují povstání proti králi. Obrovský úspěch díla povzbudil Scotta ke psaní další historických románů. Svým smýšlením byl konzervativce, který přes silné vlivy romantismu realisticky líčil velká historická hnutí a krize feudálního středověku a svým dílem ovlivnil celý literární svět první poloviny 19. století.

Ivanhoe je historický román skotského spisovatele z roku 1819, který je jakýmsi mytickým obrazem vzniku anglického národa ze staré anglosaské šlechty. Autor v románu vypráví romantický příběh ze života statečného rytíře Wilfreda z Ivanhoe. Walter Scott ve svém díle dokázal skvěle popsat spory mezi podmaněnými Sasy a zpupnými potomky normanských dobyvatelů a dokonale vystihl ovzduší tehdejší doby, v níž na jedné straně panovala vzpoura, zvěle a násilí a na druhé straně kvetlo hrdinství a statečnost psanců, kteří neváhali obětovat vše pro znovunastolení statečného krále. Román měl obrovský ohlas a stal se autorovým nejznámějším dílem. Roku 1891 byla podle něho dokonce zkomponována anglickým skladatelem sirem Arthurem Sulivanem opera. Román byl také několikrát zfilmován, poprvé již roku 1913. Nejznámější je filmová adaptace amerického režiséra Richarda Thorpeho z roku 1952 s Robertem Taylorem a Elizabeth Taylorovou v hlavních rolích.

Děj se odehrává ve staré Anglii, v době, kdy král Richard Lví srdce byl při návratu z křížové výpravy uvězněn v Rakousku. Vlády se snažil zmocnit jeho bratr Jan a do popředí se dostávala normanská šlechta. Příběh začíná v Rotherwoodu, v sídle saského šlechtice Cedrika, bojujícího proti normanské nadvládě.

v naší knihovně: *Ivanhoe*, *Quentin Durward*

Stieg Larsson, plným jménem Karl Stig-Erland Larsson (15. srpen 1954 – 9. listopad 2004), byl švédský novinář, spisovatel, komunista a odpůrce pravicového extremismu, který se stal známý knižní trilogií Milénium. V roce 2008 byl druhým nejprodávanějším autorem beletrie na světě.

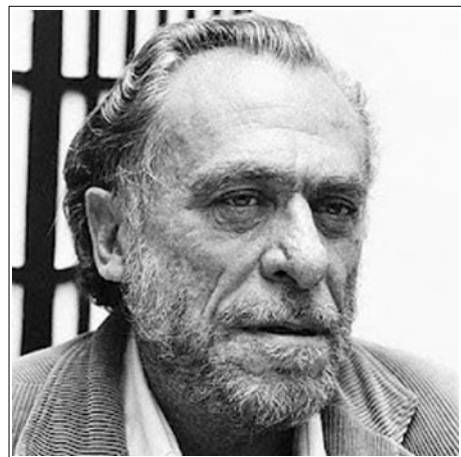

Narodil se nedaleko města Skellefteå na severu Švédska. Když bylo v roce 1995 ve Švédsku osm lidí zavražděno neonacisty, tento novinář se stal jednou z nejvýraznějších osobností při zakládání organizace Expo a s ní i stejnojmenného časopisu, ve kterém později pracoval jako šéfredaktor. Kromě práce pro Expo byl zpočátku politickým aktivistou, pracoval jako fotograf, editor trockistického Fjärde internationalen a byl dopisovatelem pro týdeník Internationalen. Na rok se stal předsedou největšího švédského fanklubu science fiction. V letech 1977-1999 působil jako grafik v největší tiskové agentuře ve Skandinávii Tidningarnas Telegrambyrå. Právě zde se v 90. letech zrodila myšlenka

psát detektivní sérii Milénium. Do své smrti stihl o novináři Mikaelu Blomkvistovi a svéhlavé Lisbeth Salanderové napsat tři romány, které byly všechny poprvé vydány až po jeho smrti. Stieg Larsson zemřel ve Stockholmu 9. listopadu 2004 na těžký infarkt myokardu.

v naší knihovně: *Dívka, která koplá do vosího hnízda*, *Dívka, která si hrála s ohněm*, *Muži, kteří nenávidí ženy*

Charles Bukowski (16. srpen 1920 – 9. březen 1994), celým jménem Henry Charles Bukowski, původním německým jménem Heinrich Karl Bukowski, byl původem německý básník a spisovatel, který se proslavil nekonvenčními autobiografickými prózami a vulgárním stylem.

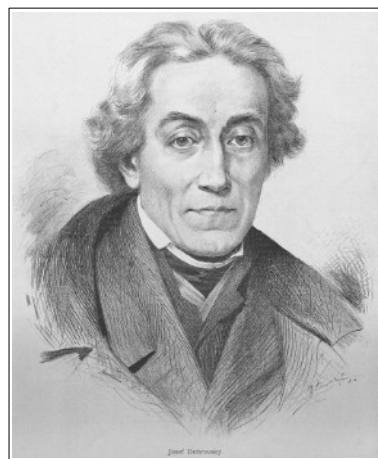
Narodil se v německém Andernachu. Jeho otec tam po skončení 1. světové války sloužil v místní posádce americké armády, zamiloval se do osmnáctileté švadleny Kathariny Fett a vzal si ji. V roce 1924 se rodina přestěhovala do Los Angeles, kde Charles Bukowski strávil bezmála 50 let života. Nemluvil dobře anglicky a pro svůj německý původ byl často terčem posměchu ostatních dětí. V mládí díky své izolaci navštěvoval knihovnu a hodně četl. V roce 1936 nastoupil na vyšší střední školu, kam chodili potomci rodičů, kteří netrpěli finanční nouzí, i proto špatně nesl svou chudobu. Respekt si však dokázal částečně zjednat svými pěstiti a rvačky se s ním dál táhly po

celý život. Navazuje první přátelství s podobně sociálně vyloučenými chlapci a seznamuje se s alkoholem, kterého se již nikdy nevzdá. Má dojem, že je to jediná věc, která dokáže alespoň trochu přebít každodenní zmar a zoufalství.

Doma se necítil dobře: otec byl přísný a krutě ho trestal za sebemenší maličkost. Matka se jej nedokázala před otcem zastat. Mladý Charles autoritu rodičů nepřijímal, naprosto k nim ztratil úctu a začal je nenávidět. Poté se přihlásil na vysokou školu – Los Angeles City College, kde 2 roky studoval literaturu a divadlo. Když otec zjistil, že na psacím stroji, který mu koupil kvůli psaní prací do školy, píše kontroverzní povídky, vyhodil mu je i se strojem a oblečením před dům. Bukowski si vzal nějaké peníze od matky a odstěhoval se do podnájmu. V červnu 1941 skončil s vysokou školou. V jednadvaceti odjel do New Orleans, následovala Atlanta v Georgii a později San Francisco. V Los Angeles, v baru Glenview potkal Jane Cooney Bakerovou, svou první vážnou známou. Roku 1957 se oženil s mladou 23letou básnířkou Barbarou Frye z malého texaského městečka Wheeler, ale manželství trvalo necelé 2 roky. Na jaře 1963 se seznámil s Frances Smithovou. Začali se vídat pravidelně a Frances se přestěhovala do L. A., aby mu byla nablízku. Vzpomíná, že Bukowski během týdne, kdy musel do práce, měl pít jakžtakž pod kontrolou, ale o víkendech flámoval tak intenzivně, že často skončil na záchytce či ve vězení. V roce 1964 se jim narodila dcera Marina. Na konci roku 1965 se rozešli. Bukowského další velkou láskou se stala sochařka a příležitostná básnířka Linda Kingová, s níž se seznámil v roce 1970. S Lizou Williamsovou se začal stýkat poté, co se rozešel s Lindou Kingovou. Liza se do Bukowského záhy zamilovala, nicméně on stále myslel na Lindu Kingovou a po častých telefonátech se s ní zase dal dohromady a Lizu opustil. S Pamelou Millerovou se Bukowski seznámil, když jí bylo 23 let (jemu samotnému bylo dávno přes padesát). Bláznivě se do ní zamiloval, ale Pamela byla příliš mladá a nedokázala jeho city opětovat, navíc byla závislá na drogách. S Lindou Lee Beighle, majitelkou restaurace se zdravou výživou a stoupenkyní Meher Baby, indického náboženského vůdce se Charles Bukowski seznámil na čtení poezie v roce 1976. Starala se o jeho životosprávu, hlídala jeho pití a brzy si šedesátiletý muž začínal uvědomovat, že si s ní výborně rozumí a dokážou se společně bavit. Byl připraven změnit své návyky a začít nový život. Začali žít usudlým životem. Vzali se v neděli 18. srpna 1985 v evangelickém kostele v Los Feliz (východně od Hollywoodu), a přestože jejich soužití nebylo zdaleka bezproblémové, vydrželo až do Bukowského smrti. V roce 1988 se Bukowskému začal zhoršovat zdravotní stav. Zjistilo se, že má TBC. Musel brát antibiotika a hodně ztratil na váze. Díky nemoci však zjistil, že se dokáže obejít bez alkoholu. Od manželky Lindy Lee a dcery Mariny dostal k Vánocům počítač, díky němu byl schopen znásobit svou literární produktivitu. Na jaře 1993 opět onemocněl – tentokrát myelogenní leukémií. Podstoupil chemoterapii a nemoc trochu ustoupila. Na podzim 1993 se vrátila a sebrala Bukowskému sílu dále tvořit. Chemoterapie, která bojovala s narušenými krvinkami, působila zhoubně i na jeho imunitní systém. Charles Bukowski umírá ve středu 9. března 1994 v San Pedru v Kalifornii ve věku 73 let. Pohřeb proběhl na hřbitově Green Hills Memorial Park.

v naší knihovně: Básně, Erekece, Ejakulace, Exhibice a další příběhy obyčejného šilenství, Faktótum, Hollywood, Kapitán odešel na oběd a námořníci převzali velení, Paměti starého chlapáka

Josef Dobrovský (17. srpen 1753 – 6. leden 1829) byl český kněz, filolog, historik a zakladatel vědecké bohemistiky a slavistiky. Svým mnohostranným dílem předznamenal i podnítil české národní obrození, třebaže sám k romantickým obrozencům nejen chronologicky, ale ani svým založením nepatřil. Byl nejvýznamnějším představitelem racionalistického osvícenství v českých zemích a k jeho největším zásluhám patří zavedení a soustavné uplatňování kritické metody ve vědeckém bádání bez ohledu na dopad jeho výsledků. Dobrovský byl jedním ze zakládajících členů Královské české společnosti nauk a společně s hrabětem Kašparem Šternberkem rovněž spoluzaložil Vlastenecké (dnes Národní) muzeum. Kromě klasických jazyků ovládal i hebrejštinu a některé další orientální jazyky, kterým se chtěl původně odborně věnovat, později postupně ovládl i všechny tehdy známé jazyky slovanské. Dobrovského latinsky a německy psané dílo zahrnuje 363 již za jeho života publikovaných studií, monografií a kratších statí nebo recenzí a dalších 37 publikací, na kterých se podílel jako redaktor či editor. Josef Dobrovský se narodil v uherském Gyarmatu v Novohradské župě v rodině dragounského desátníka. Dobrovského otec byl drobný rolník z jazykově

české obce Solnice v Orlickém podhůří. Aby unikl z bídy, nechal se naverbovat do vojska Marie Terezie, které bránilo Uhry. Bylo mu již padesát let, když se oženil s Dobrovského matkou, o mnoho let mladší, negramotnou Magdalenou, rozenou Wannerovou z Čáslavska, jež byla dcerou české matky a alsaského otce. Doma se mluvilo německy. Nedlouho po Josefově narození se otec jako vysloužilý voják usadil s rodinou v Horšovském Týně (Bischofteinitz) s převážně německým obyvatelstvem. Katecheta místní školy doporučil nadaného hochu k dalšímu studiu, takže se v roce 1762 devítiletý Josef dostal na čtyřleté nižší gymnázium bosých augustiniánů v tehdejší Německém Brodě. Zde přišel poprvé do kontaktu s českými dětmi a naučil se česky. Po té, co Dobrovského otec v roce 1764 zemřel, provdala se jeho matka v Horšovském Týně za německého perníkáře Valentina Steinbacha, s nímž pak měla tři dcery. Po absolvování gramatikálních a humanitních tříd pokračoval od roku 1766 na jezuitském gymnáziu v Klatovech, které po dvou letech se zdarem ukončil. Ve školním roce 1767/68 byl patnáctiletý Dobrovský přijat na filosofickou fakultu Univerzity Karlo-Ferdinandovy. Na podzim roku 1773 se Dobrovský vrátil do Prahy, aby tu dokončil bohoslovecké studium. Na literární půdu vstoupil Dobrovský v roce 1777 anonymním příspěvkem o pražských hebrejských rukopisech *Pragische Fragmente Hebräischer Handschriften*. Ve věku čtyřiceti let byl sužován pravidelnými atakami choroby, kterou sám nazýval hypochondrickým zlem, s častou mentální a duševní indispozicí. V těchto periodách propadal buď těžkým depresím, které se pokoušel léčit silou vůle a fyzickou prací, nebo manickým stavům, které v několika případech probíhaly tak bouřlivě, že svými nápady v chování upoutal pozornost všech svých bližních. V těchto manických epizodách se opájel megalomanskými fantaziemi a projevoval svérázné mystické, prorocky-mesianistické a léčitelské sklony, v nichž svou obvykle vlažnou religiozitu stupňoval k vřelé zbožnosti s vírou v prozřetelnost. Dobrovského duševní nemoc na základě doložených symptomů diagnostikoval v roce 1929 psychiatr a neurolog Zdeněk Mysliveček jako manickomelancholickou psychózou v Kraepelinově pojetí. Podle novější terminologie tedy Josef Dobrovský trpěl bipolární afektivní poruchou. Dne 17. prosince 1828 Dobrovský přicestoval z císařské audience ve Vídni ke studiu do Brna. Cestou se nachladil a se zápallem plic byl hospitalizován v nemocnici Milosrdných bratří na Starém Brně (dnes ve Štýřicích), kde 6. ledna 1829 zemřel. Pohřeb se konal 8. ledna 1829. Pohřební obřad v klášterním kostele Milosrdných bratří sv. Leopolda vykonal opat augustiniánů Cyril František Napp, který patřil k žákům Dobrovského. Ostatky byly uloženy na přilehlý starobrněnský hřbitov u zaniklého kostela sv. Václava. Po zrušení starobrněnského hřbitova v roce 1883 byly ostatky exhumovány a s původním náhrobkem přeneseny na nově zřízený Ústřední hřbitov města Brna, kde je hrob dosud.

v naší knihovně: *Výbor z díla*

Jakub Deml (20. srpen 1878 – 10. únor 1961) byl moravský kněz, básník, spisovatel a nakladatel. Čelil mnoha zákazům činnosti ze strany církve i státu a ve své době nebylo jeho dílo přijímáno vždy kladně, ale dnes jsou jeho díla považována za předchůdce moderních literárních směrů, zejména surrealismu.

Narodil se jako první dítě chalupníka a kupce Jakuba Demla z jeho druhého manželství s Antonií Bělochovou. Měl sestru Marii Studenou. V jedenácti letech, roku 1889, ho otec poslal na „wechsl“ do německé rodiny ve Wulzeshofenu u Laa v Rakousku. Deml se tam naučil německy a poněmčil se. Na začátku března 1890 se vrátil domů, protože jeho matka ležela na smrtelné posteli. Deml na ni ale mluvil jen německy, neboť se styděl za to, že je Čech. Matka zemřela a Deml po její smrti postupně přehodnotil své pro němečtví. Studoval na třebíčském gymnáziu, kde začal publikovat ve školním časopise *Sursum*. Vstoupil do brněnského semináře a roku 1902 byl vysvěcen na kněze. Jako kněz začal Deml působit v Kučerově u Vyškova, v prostředí s převahou německého obyvatelstva. Kolem roku 1905 se obrátil kriticky jak proti Katolické moderně, tak proti klerikalismu, což vzbudilo nelibost mnoha církevních představitelů. Nakonec Deml požádal o dočasné zbavení kněžských povinností ze zdravotních důvodů a odešel z církevní správy. Po uvolnění z kněžských povinností žil Deml ve Staré Říši. V roce 1907 vydal soubor svých kázání *Homilie*, a básnickou prvotinu *Notantur lumina*. Deml dostal nakrátko místo a působil jako kaplan v Bystrci, od konzistoře dostal ale zákaz psaní a překládání. Kvůli přetrvávajícím sporům byla biskupem ustavena církevní vyšetřovací komise. Deml odjel do Vídně a po návratu byl zbaven kněžských pravomocí na dobu neurčitou a ocitl se tak bez finančních prostředků. Právo vykonávat kněžské funkce získal zpět v roce

1910. Roku 1912 vydal několik svých knih i překladů. Z církevního nařízení se musel přestěhovat do Prahy. V letech 1932-1933 se zamiloval do rozvedené dědičky panství, Kateřiny Sweerts-Šporkové, jejíž pravicové smýšlení sdílel. Inspirovala jeho román Zapomenuté světlo, které vyšlo roku 1934. Ten byl i přes cenzuru terčem kritiky a sklidil pobouřené reakce. Deml trpěl špatným zdravotním stavem tělesně i duševně. Souhra nepříznivých událostí se projevovala i v jeho díle z té doby. V lednu 1961 byl Jakub Deml hospitalizován v třebíčské nemocnici, po krátkém propuštění ale musel být hospitalizován znovu 7. února. Zemřel v třebíčské nemocnici 10. února 1961.

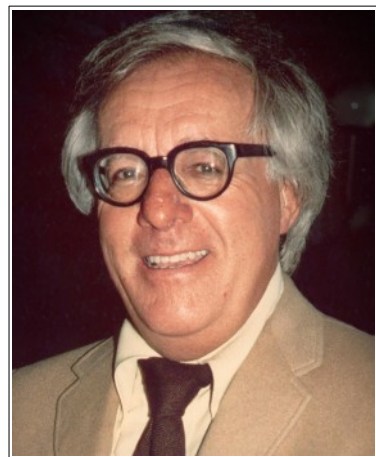
v naší knihovně: *Tance smrti, Zapomenuté světlo*

Ladislav Klíma (22. srpen 1878 – 19. duben 1928) byl český prozaik, dramatik a básník, ale především filosof. Narodil se v Domažlicích v rodině vyučeného mlynáře, který se však místo tohoto povolání živil jako úředník v advokátní kanceláři. Klíma, od mládí zaujatý filosofií, chodil až do roku 1895 na místní gymnázium, ale v lednu toho roku byl vyloučen za hanlivý výrok o habsburské monarchii. Přestoupil tedy na gymnázium do chorvatského Záhřebu, ale ani to nedokončil a roku 1904 odjel do Prahy, kde se usadil. Vedl samotářský život a začal přispívat do časopisů. Kritizoval pozitivismus a pohrdal univerzitním akademismem. Jeho filosofie se zakládala na solipsismu a egodeismu (existují jen já – snící Bůh) společně s voluntarismem (základem bytí je vůle) a ludibrionismem (se vším si hrát, všemu se smát). Klíma psal filosofické stati i beletrii; ta však zůstala až do jeho smrti ve formě rukopisů, které autor vesměs ani nezamýšlel nikdy publikovat. Protože ve svém díle často používal hororové prvky zombií, strašidel a přízraků, je řada jeho knih řazena do literatury science fiction. Klíma byl opravdu nekonvenční postavou, a to nejen svými názory, ale i způsobem života. Chronický alkoholismus, se kterým poslední roky života bojoval, silný nikotinismus a především dlouhá léta hladu a živoření se podepsaly na vzniku tuberkulózy, na niž ve 49 letech zemřel. Pohřben byl v Praze na Malvazinkách.

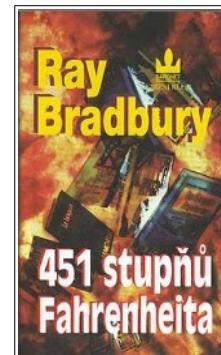
v naší knihovně: *Český román, Edgar a Eura, Putování slepého hada za pravdou, Slavná Nemesis, Utrpení knížete Sternenhocha, Velký román, Vteřiny věčnosti*

Ray Bradbury, celým jménem Raymond Douglas Bradbury (22. srpen 1920 – 5. červen 2012) byl americký romanopisec, povídkář, básník, esejista, autor mnoha scénářů a divadelních her. Napsal množství hororových a sci-fi románů a povídek. Počátky jeho díla jsou spojeny s tzv. Zlatým věkem science fiction. Narodil se ve městě Waukegan v americkém státě Illinois, rodičům Esther Moberg Bradburyové, původem ze Švédska, a Leonardu Spaulding Bradburymu. Měl dva starší bratry dvojčata, z nichž jeden zemřel v roce 1918. Jeho dědeček i pradědeček z otcovy strany byli vydavatelé novin. Navíc byl přímým potomkem Marie Bradburyové, která byla souzena, shledána vinnou a odsouzena k pověšení jako čarodějnice v Salemu ve státě Massachusetts v roce 1692. Už za svého mládí hodně četl a psal. Absolvoval střední školu Los Angeles High School; chodil do kurzů poezie a psaní povídek, které prohloubily jeho zájem o psaní. Kromě beletrie napsal mnoho krátkých esejí o umění a kultuře. V osmdesátých letech se přeorientoval na psaní detektivních příběhů. Jeho kariéru spisovatele skutečně nastartovalo až publikování sbírky povídek s názvem Mart'anská kronika (1950), hlásící se k žánru filozofické science fiction. Povídky zobrazují první pokusy lidí ze Země o dobytí a osídlení Marsu. V díle se objevují jeho vlastní názory a znepokojení nad budoucností lidskosti člověka. Objevuje se zde převládající úzkost Ameriky z atomové války, politických postojů cizích národů, reakcí proti rasizmu a cenzuře atd. Po této sbírce následovala roku 1951 sbírka Ilustrovaný muž a po ní v roce 1953 román 451 stupňů Fahrenheita, který mnozí považují za jeho vrcholné dílo. Celkem publikoval více než 30 knih, téměř 600 povídek a nespočet básní, esejí a divadelních her. Jeho tvorba se nikdy neomezovala čistě na literaturu. Oženil se roku 1947, od té doby žil v Los Angeles s početnou smečkou koček a se svou manželkou Margueritou. Vychoval čtyři dcery. Do konce svého života si nepořídil řidičský průkaz, odmítal počítače a internet a tvrdil, že k životu a psaní mu bohatě dostačuje telefon a psací stroj. Bradbury zemřel v Los Angeles v roce 2012.

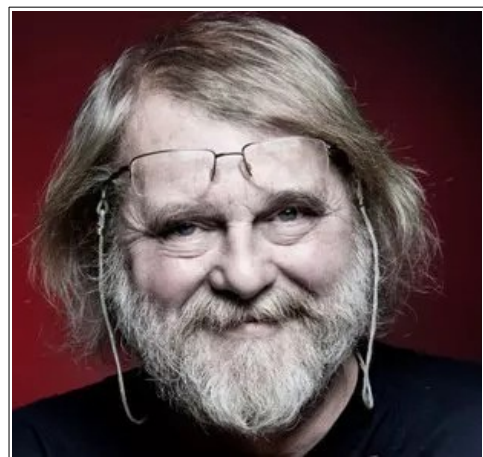
451 stupňů Fahrenheit je jeden z nejznámějších románů, který popisuje antiutopickou vizi budoucnosti, ve které vítězí technokratická a povrchní kultura masových médií nad přemýšlivou společností uznávající hodnotu knih. Lidé v této společnosti se již o sebe vzájemně nezajímají a dokonce ztratili schopnost myslet, namísto toho utíkají do svého virtuálního světa hedonického vzrušení. Příběh byl jako krátká povídka otištěn nejprve v časopise *Galaxy Science Fiction* v únoru 1951.

Děj knihy se odehrává ve velice hektické budoucnosti. Doba je charakterizována neustálým spěchem, většinou za zábavou; lidé nemají čas ani chuť číst knihy a starat se o něco jiného než o vlastní potěšení. Zájem o literaturu postupně upadá a knihy jsou posléze oficiálně zakázány a ničeny. Hlavním hrdinou je požárník Guy Montag. Požárníci však v této době nejsou těmi, jež požáry hasí. Domy se vyrábějí z ohnivzdorných materiálů a požárníci už nemají co na práci, začínají dělat pravý opak své původní práce. Vyhledávají nelegální přechovavatele knih a vypalují jejich knihovny, často i celé domy. „451 stupňů Fahrenheit (232,8 °C) je teplota při které se papír vznítí a hoří“, píše Bradbury v úvodu. Proto mají požárníci ve znaku právě číslo 451. Montag svou práci miluje, ale jeho nová sousedka Clarissa McClellanová, dívka pocházející z rodiny podivínů ho svými řečmi nahlodá a Guy začne přemýšlet o tom, co se v knihách asi tak píše.

v naší knihovně: *Ilustrovaná žena, Jízda naslepo, Kočičí pyžamo, Mart'anská kronika, Smrt je vždycky osamělá, Vzpomínky na vraždu*

Petr Šabach (23. srpen 1951 – 16. září 2017) byl český spisovatel, známý svými humoristickými romány a povídkami. Jeho otec byl voják z povolání. Šabach od roku 1966 studoval Střední knihovnickou školu, po 1. ročníku ale přestoupil na gymnázium, z něhož byl v roce 1969 vyloučen, externě přijat zpět na SKŠ, kde v roce 1974 odmaturoval. Následovalo dálkové studium kulturologie na Filozofické fakultě UK. Od roku 1974, do doby, kdy odešel na volnou nohu, vystřídal různá povolání (noční hlídač, metodik kulturního domu v Domě u Kamenného zvonu aj.). Po roce 2000 vyučoval tvůrčí psaní na Literární akademii. Od roku 1975 časopisecky publikoval povídky. Jeho stěžejní formou se však záhy stala novela, a to často podávaná jako sled dílčích příběhů; text přitom vychází z anekdoty či hospodského vyprávění, propojení jednotlivých dějových sekvencí může být velmi volné. Šabachovu tvorbu charakterizuje výrazná autobiografičnost. Tematika evokující

společenskou i politickou situaci 50. let spolu se zaujetím každodenní realitou a periferností je typická pro Šabachovu prvotinu *Jak potopit Austrálii* i pro knihy následující (*Hovno hoří, Babičky*, aj.). Podle novely *Šakalí léta* vznikl v roce 1993 filmový muzikál, který režíroval Jan Hřebejk, stejně jako další filmové adaptace na motivy Šabachových knih: *Pelíšky, Pupendo* a *U mě dobrý*. Ondřej Trojan režíroval podle scénáře Petra Jarchovského na motivy stejnojmenné povídky film *Občanský průkaz*.

v naší knihovně: *A nakonec Vánoce, Babičky, Čtyři muži na vodě, aneb, Opilé banány se vracejí, Hovno hoří, Jak potopit Austrálii, Království za story, Občanský průkaz, Opilé banány, Putování mořského koně, Rothschildova flaška, S jedním uchem naveselo, Zvláštní problém Františka S.*

Alois Jirásek (23. srpen 1851 – 12. březen 1930) byl český prozaik, dramatik, středoškolský učitel, a politik, autor řady historických románů a představitel realismu. Celý život pracoval jako učitel dějepisu na gymnáziu, nejprve v Litomyšli a poté v Praze.

Alois Jirásek se narodil ve východočeském Hronově u Náchoda. Pocházel ze starého selského rodu. Jeho otcem byl Josef Jirásek, původně tkadlec a poté pekař, matkou Vincencie Jirásková, rozená Prouzová. Před Aloisem Jiráskem se jeho rodičům narodily děti: Helena, Josef, Emílie; po něm Rudolf, Žofie, Božena, Adolf a Antonín. Navštěvoval německé benediktinské gymnázium v Broumově, české gymnázium v Hradci Králové a na pražské univerzitě vystudoval historii. Čtrnáct let žil v Litomyšli a působil tam jako gymnaziální profesor českého jazyka, dějepisu a zeměpisu. Právě o životě

studentů v Litomyšli pojednává jeho novela Filosofská historie. Publikovat začal již v době svých pražských studií, v Litomyšli vznikají jeho první významné práce (vedle Filosofské historie i Psohlavci). Dne 12. 8. 1879 se Jirásek oženil s Marií Podhajskou, dcerou zámožného soukromníka. Měli 8 dětí, sedm dcer a jednoho syna. Roku 1888 Jirásek přesídlil do Prahy. V Praze pokračoval v pedagogické práci i v literární činnosti. Od roku 1909 byl v penzi a věnoval se výhradně literatuře. Z Prahy často zajížděl do rodného Hronova, ale též podnikal studijní cesty do míst, kam umisťoval děj svých děl. V roce 1876 poprvé navštívil Chodsko, které pak navštívil ještě několikrát.

Psohlavci, historický román, který vznikl v letech 1883-1884 a nejdříve vycházel na pokračování v časopise Květy, knižně poprvé v roce 1886. Dialogy v románu jsou psány chodským nářečím. Hlavními postavami jsou tři Chodové – Jan Sladký Kozina, Kryštof Hrubý a Matěj Příbek.

Děj románu se odehrává koncem 17. století nedlouho po Bílé hoře. Hlavním motivem je zpracování legendy o vůdci Chodů Janu Kozinovi. Chodové byla skupina obyvatel, kteří měli za úkol střežit hranici mezi Čechami a Bavorskem. Tito lidé byli přímými poddanými českého krále a za své služby se těšili mnohým privilegiím a výsadám, které je sociálně vydělovaly z okolního obyvatelstva. Po třicetileté válce Chodové o svá práva přišli a jejich pozemky byly prodány Lomikarovi. Chodové samozřejmě nechtěli přijít o svá privilegia, ale jejich stížnosti ve Vídni a v Praze nebyly vyslyšeny. Proto začali organizovat povstání proti vrchnosti. Nejvýraznější postavou odboje byl Jan Sladký Kozina. Povstání však bylo potlačeno a Kozina odsouzen k popravě oběšením. Exekuce byla vykonána v Plzni 28. listopadu 1695. Podle Jiráskova

zvolal Kozina před popravou mocným hlasem: „Lomikare! Lomikare! Do roka budeme spolu stát před súdnú stolicí boží, hin se hukáže, hdo z nás...“ (První písemná zmínka o této větě pochází až z roku 1799, je tedy nepravděpodobné, že by se jednalo o skutečný výrok.) Lomikar skutečně po roce zemřel na mrtvici, podle románu ve chvíli, kdy se na hostině posmíval Kozinovým prorockým slovům. Historickým předobrazem Lomikara byl Wolf Maxmilián Lammigern z Albenreuthu. Historické je i chodské povstání a spor o dřívější privilegia, když Domažlice a okolní obce ztratily zvláštní důvěru panovníka poté, co se přidaly na stranu stavovského povstání.

v naší knihovně: *Bratrstvo, Divadelní hry, Epilog, F. L. Věk, Filosofská historie, Husitský král, Lucerna, Maloměstské historie, Maryla, Mezi proudy, Na dvoře vévodském, Poklad, Proti všem, Psohlavci, Skaláci, Skály, Sousedé, Staré pověsti české, Temno, U nás, Z Čech až na konec světa, Z nedávna, Zahořanský hon*

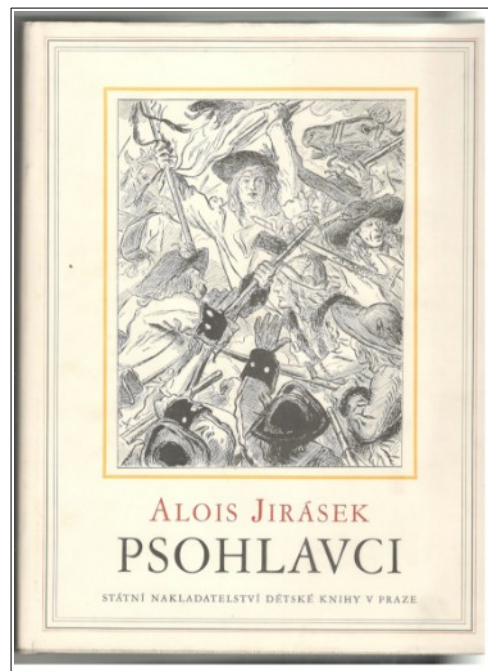
John Green (24. srpen 1977) je americký spisovatel a vloger. V roce 2006 získal za své první dílo Hledání Aljašky Cenu Michaela L. Printze.

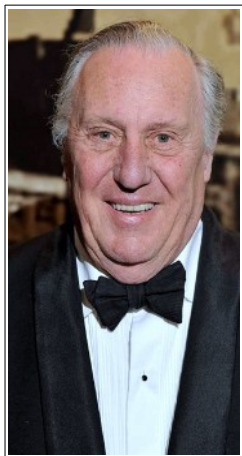
John Green se narodil v Indianapolis ve státě Indiana Mikeovi a Sydney Greenovým. Tři měsíce po jeho narození se rodina přestěhovala do Michiganu a později do Birminghamu v Alabamě a nakonec do Orlanda na Floridě. Green chodil na střední školu Indian Springs v Alabamě, která později inspirovala jeho první román Hledání Aljašky. Green mluvil o své zkušenosti se šikanou, která mu velice nepříjemně léta dospívání. Vystudoval angličtinu a religionistiku na Kenyon College. Po promoci pět měsíců pracoval jako kaplan v dětské nemocnici ve městě Columbus v Ohiu. Několik let žil Green v Chicagu, kde pracoval pro kritický časopis Booklist a v mezidobě pracoval na Hledání Aljašky. Později žil v New Yorku, kde studovala jeho manželka Sarah Uristová Greenová. Pár měl

svatbu 21. května 2006. Green má obsedantně-kompulzivní poruchu a svým potížím týkajícím se duševního zdraví se na YouTube zevrubně věnuje.

v naší knihovně: *Hvězdy nám nepřály, Papírová města, Příliš mnoho Kateřin*

Frederick Forsyth (25. srpen 1938) je britský spisovatel a novinář, který je znám jako autor světových politických bestsellerů.

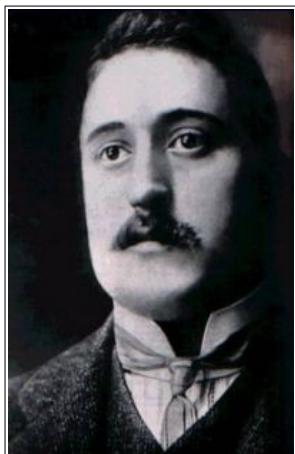

Narodil se v Ashfordu v hrabství Kent. Jako sedmnáctiletý zanechal studia a okouzlen toreadorským řemeslem odešel do Španělska. Zde studoval na univerzitě v Granadě. O dva roky později se stal nejmladším pilotem Britského královského letectva. Poté pracoval jako korespondent pro agenturu Reuters ve Východním Berlíně a v Paříži a jako reportér BBC v Africe. Jako důsledek příliš kritického postoje okolo krize v Biafru jej propustili z práce. Do Londýna se vrátil úplně bez peněz a právě finanční tíseň ho přivedla ke psaní. Velký úspěch zaznamenal už jeho první román *Den pro Šakala* o fiktivním atentátu na Charlese de Gaulla, který byl později i zfilmován. Často se o něm hovoří jako o panu vypravěči. Je pověstný svou pečlivostí s jakou sbírá informace pro své romány, které často vychází ze skutečných událostí. Detailně popisuje jednání svých hrdinů, ale i historických postav jakož i četné skutečnosti politického pozadí událostí. Stejnou pozornost věnuje technickým parametrům zbraní,

letadel či tanků. Svět jeho knih je prostředí, kde vyhrává jen nejsilnější. Rozhodně nelze vždy počítat s happy-endem a autor často překvapí své čtenáře náhlými zvraty. Tématem jeho knih je často svět tajných služeb, především těch z Velké Británie.

v naší knihovně: *Afghánc*, *Boží pěst*, *Čtvrtý protokol*, *Đáblova alternativa*, *Den pro Šakala*, *Fantom Manhattanu*, *Ikona*, *Kobra*, *Kvintet*, *Liška*, *Pastýř*, *Příběh Biafry*, *Seznam smrti*, *Spis Odessa*, *Vyjednavač*, *Žádné stopy*, *Žoldáci*

Guillaume Apollinaire, vlastním jménem Wilhelm Albert Wladimir Alexandre Apollinaire de Kostrowitzky (26. srpen 1880 – 9. listopad 1918), byl francouzský básník, dramatik a anarchista polského původu.

Jeho matka, rozená Angelica Kostrowicka, byla polská šlechtična, narozená blízko Nowogródek (nyní v Bělorusku). Jeho otec je neznámý, ale podle dohadů to mohl být Francesco Flugi d'Aspermont, švýcarsko-italský aristokrat, který z Apollinairova života záhy zmizel. Dětství strávil v Monaku, později žil v Paříži. Bojoval v první světové válce u dělostřelectva jako seržant a u pěchoty jako podporučík, kde byl raněn a trepanován pod chloroformem. Po rekonvalescenci působil v zázemí u odboru pro styk s tiskem a byl povýšen do hodnosti poručíka. Je zakladatelem několika časopisů. Byl jeden z nejpopulárnějších členů Montparnasské umělecké komunity v Paříži. Je považován za jednoho ze zakladatelů moderní francouzské poezie. Ve svých dílech propagoval avantgardní malířství – především kubismus. Roku 1918 se oženil. Zemřel 9. listopadu 1918

v Paříži během pandemie na následky viru tzv. španělské chřipky. Byl pochován na pařížském hřbitově Père Lachaise.

v naší knihovně: *Alkoholy*, *Hudebník ze Saint-Merry*, *Sedící žena*, *Velké trojhvězdi*

Bernard Minier (26. srpen 1960) je francouzský spisovatel.

Vyrůstal na jihozápadě Francie, své dětství strávil v Pyrenejích. Studoval na univerzitě v Toulouse, odkud pochází také hlavní hrdina jeho thrillerů Martin Servaz. Více než dvacet let žije nedaleko Paříže, je ženatý, má dvě děti a psaní se věnuje na plný úvazek. Jeho první román *Mráz* byl přeložen do několika světových jazyků včetně angličtiny a největší úspěch zaznamenal především ve Francii a Německu. *Mráz* se ve Francii stal ihned po vydání bestsellerem, s prodejem přes 300 tisíc kusů také knižní senzací roku 2012 a získal prestižní Crime Novel Price v Cognacu za rok 2012. Práva na knihu byla prodána do více než deseti zemí včetně USA a Německa. Britský týdeník *The Sunday Times* zařadil *Mráz* mezi 50 celosvětově nejlepších kriminálních románů za posledních pět let.

v naší knihovně: *Kruh*, *Lov*, *Mráz*, *Na okraji propasti*, *Noc*, *Sestry*, *Tma*, *Údolí*, *Zkurvenej příběh*

Johann Wolfgang von Goethe (28. srpen 1749 – 22. březen 1832), byl německý básník, prozaik, dramatik a politik.

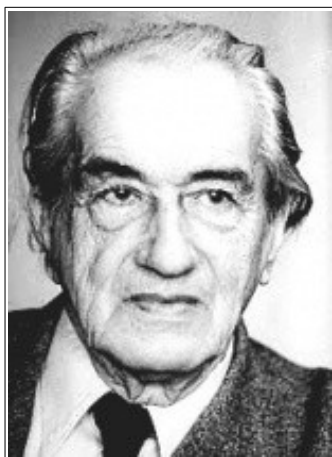

Johannův otec Johann Caspar Goethe studoval práva v Lipsku a pracoval u Říšského komorního soudu ve Wetzlaru. Rodina žila z výnosů majetku ve Frankfurtu nad Mohanem, v prostorném domě v ulici Großer Hirschgraben (Velký Jelení příkop). Goetheho otec se zde věnoval svým zálibám, mj. sbírce naturálií a obrazů. Johannova matka, Katharina Elisabeth Goethe, rozená Textor, byla dcerou frankfurtského starosty. Provдалa se v sedmnácti letech, její manžel byl o 21 let starší. V manželství se narodilo několik dětí. Dospělosti se dožila jen Goetheho oblíbená sestra Cornelia Friederica Christiana, později provdaná Schlosser, která zemřela 4 týdny po porodu své druhé dcery ve věku 26 let. Byl vyučován svým otcem a soukromým učitelem. Dostalo se mu také vzdělání v jízdě na koni a šermu. Od dětství se zajímal o literaturu. V letech 1765 až 1768 studoval Goethe v Lipsku. Chodil na přednášky poetiky Christiana Fürchtegotta

Gellerta a účastnil se cvičení stylistiky. Také se účastnil malířského vyučování u Adama Friedricha Oesera, ředitele Lipské akademie. Zamiloval se do Kätchen Schönkopf a opěvoval tuto lásku ve veselých rozverných verších rokokové tradice (básnický cyklus Annette). Hostinec Auerbachs Keller a tamější pověst o Faustovi na něj udělaly takový dojem, že použil tento hostinec jako jediné konkrétní existující místo ve svém velkém dramatu Faust I. Náhlé onemocnění prudkým krvácením (hematorea), které jej přivedlo na okraj smrti, si vynutilo přerušování studia a návrat do Frankfurtu. Následovalo jedenapůlroční, několika zvraty přerušované období zotavování. V době rekonvalescence se o něj s láskou staraly matka a sestra. Krátce pracoval jako advokát, pak byl na přání otce koncipientem u Říšského komorního soudu ve Wetzlaru. Tam se zamiloval do Charlotty Buff, snoubenky svého kolegy Johanna Christiana Kestnera. Charlotte jej však přes vzájemnou náklonnost odmítla a Goethe uprchl z Wetzlaru zpět do Frankfurtu. Nenaplněná láska k Charlottě jej inspirovala k sepsání dopisového románu Utrpení mladého Werthera, který dokončil a vydal půldruhého roku poté (1774). Toto dílo jej rázem proslavilo. V roce 1775 přišel Goethe na pozvání tehdy 18letého sasko-výmarského vévody Karla Augusta do Výmaru. Je pozoruhodné, že v tomto poměrně malém městě zůstal až do své smrti v roce 1832. Často cestoval na oddechové a později léčebné pobyty do západočeských lázní. Navštěvoval Teplice, Karlovy Vary a nakonec také Mariánské Lázně. Teprve v roce 1806 Goethe legalizoval svůj vztah s Christiane Vulpius. Manželství trvalo až do její smrti. Již předtím se jim narodilo pět dětí, ale dospělosti se dožil jen prvorozený syn August. V posledních deseti letech života nepodnikal dlouhé cesty. Snažil se dokončit a uspořádat rozpracovaná díla, zejména druhý díl Fausta. Zemřel 22. března 1832 ve svém domě ve Výmaru ve věku 82 let.

v naší knihovně: *Faust, Faust a Markétka, Utrpení mladého Werthera, Viléma Meistera léta tovaryšská, aneb, Odříkání, Život slávím*

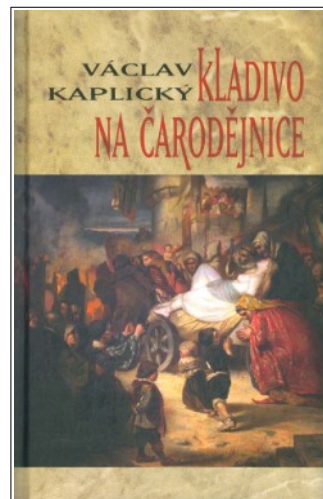
Václav Kaplický (28. srpen 1895 – 4. říjen 1982) byl český prozaik, publicista, autor beletristických kronik z českých dějin a legionářské prózy. Především je znám jako autor historické beletrie.

Narodil se na samotě Červený Dvůr nedaleko Kozího Hrádku, kde byl jeho otec Emanuel Kaplický nájemcem dvora. Studoval na gymnáziu a reálce v Táboře, kde po tu dobu bydlel v domě na náměstí blízko školy. Roku 1914 odmaturoval a hned roku následujícího byl odveden do první světové války a dostal se na haličskou frontu. Zde byl 10. 8. 1916 zajat, a 1. 9. téhož roku vstoupil do československých legií a stal se členem 1. střeleckého pluku. Roku 1918 byl delegátem (zapisovatelem) zakázaného II. vojenského sjezdu legií, poté byl zatčen a vězněn ve Vladivostoku. Po návratu do Československa (1919) se stal zaměstnancem sekretariátu socialistického Svazu československých legionářů, krátce na to byl úředníkem ministerstva národní obrany. V letech 1922-1950 pracoval v několika nakladatelstvích, nejprve jako úředník a později jako odpovědný redaktor. Od roku 1950 se věnoval pouze literatuře, v tomto období téměř výhradně historické próze a těžištěm jeho tvorby se stala doba husitská a doba pobělohorská. V roce 1978 byl jmenován národním umělcem.

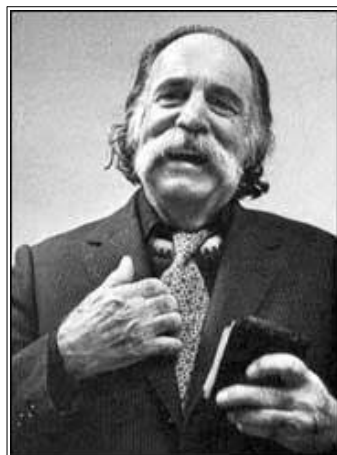
Kladivo na čarodějnice je historický román z roku 1963, podle kterého natočil režisér Otakar Vávra stejnojmenný film.

V Šumperku sídlil vzdělaný děkan Kryštof Lautner, který měl za kuchařku mladou dívku Zuzanu Voglickovou. Děkan ji měl velmi rád, jako vlastní dceru, bral ji s sebou i do společnosti, což se pro něj později stalo osudovým. Čarodějnické procesy začaly banální příhodou, kdy se žebračka Marina Schuchová pokusila ukrást svčenu hostii ze sobotínského kostela pro svou přítelkyni. Ta chtěla podle pověry podáním hostie uzdravit svou krávu, která jí přestala dojit. Za to Schuchové slíbila hrách a mouku na lívance. Žebračka hostii v kostele nespokla, což zpozoroval ministrant, který informoval faráře Schmidta a žebračka byla uvězněna v losinském zámku. Farář Schmidt se řadil mezi náboženské fanatiky a ve všem viděl čarodějnictví. Na zámek bylo svoláno panstvo, jež mělo rozhodnout, co se s žebračkou učiní. Schmidt navrhl olomouckého advokáta Bobliga z Edelstadtu, který byl povolán jako inkvizitor v čarodějnických procesech. Ten měl ještě pomocníka, hrbatého Ignáce, který byl všem odporný. Inkvizitor Boblig začal vyslýchat žebračku, která nechtě usvědčila také své přítelkyně „Groerku“ a Davidovou. Boblig u nich začal nejprve s výslechy, když ale obžalované čarodějnictví neustále popíraly, přišla na řadu tortura (mučení). Bobligovým hlavním záměrem bylo zmocnit se majetku odsouzených, který byl podle tehdejších zákonů konfiskován. Proto dával uvrhnout do žaláře na základě mučením vynucených svědectví další lidi, především bohaté šumperské, losinské a vernírovické měšťany.

v naší knihovně: *Čtveráci, Hrst vzpomínek z mládí, Hvězda na východě, Kainovo znamení, Kdo s koho, Kladivo na čarodějnice, Nalezeno právem, Smršť, Škúdcce zemský Jiří Kopidlanský, Veliké theatrum, Železná koruna, Život alchymistův*

William Saroyan [serojen] (31. srpen 1908 – 18. květen 1981) byl americký prozaik, básník a dramatik arménského původu.

Saroyan se narodil v Kalifornii emigrantům z Arménie. Po smrti otce (1911) byla jeho matka nucena kvůli špatné situaci dát své čtyři děti do sirotčince. Saroyan se domů vrátil až v roce 1916. Zde absolvoval základní školu a dále již nestudoval. Svě první literární pokusy začal mladý Saroyan posílat do anglické přílohy bostonského časopisu Arménů Hairenik (Země Arménů). Podepisuje se tehdy jako Sirak Goryan. William Saroyan se, stejně jako jeho hrdinové, celý život potýkal s finančními problémy, které byly způsobeny jeho účastí v různých hazardních hrách, ale i dobročinných akcích. Roku 1940 odmítl Pulitzerovu cenu – údajně proto, že měl nedůvěru v umělecká ocenění. Saroyan byl dvakrát ženatý (se stejnou ženou) a měl dvě děti.

v naší knihovně: *Dobrodružství Wesleye Jacksona, Lásko, měj se hezky, Léto na krásném bílém koni, Nedělní zepelin, O neumírání, Tracyho tygr, Zloděj listů*

Regionální výročí – červenec, srpen

Jan Artophidius – děkan

(Horšovský Týn) – 04.07.1597

místa působení: Praha, Louny

Školní inspektor, člen latinského literátského kůru, městský radní a primas.

Jakub Chod – učitel

21.07.1922 (Tlumačov) – 12.02.1988 (Klatovy)

místa působení: Hostouň, Pivoň, Horšovský Týn, Semněvice, Štítary

Malíř a učitel, působil také jako kronikář a občasný dopisovatel do regionálního tisku.

Josef Amerling – malíř

10.08.1867 (Horšovský Týn) – 28.02.1945 (Domažlice)

místa působení: Domažlice

Domažlický malíř církevních obrazů, specializoval se zejména na malby v kostelech a kaplích.

Tobiáš Ublacker – sochař

19.08.1682 (Chotěšov) – ?

místa působení: Třebnice, Semněvice, Horšovský Týn

Sochař, podílel se například na výzdobě kostelů v Semněvicích a Třebnicích.

Ferdinand Josef Trauttmansdorf – místodržitel

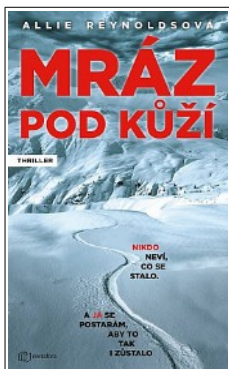
12.01.1749 – 27.08.1827 (Víděň)

místa působení: Horšovský Týn, Belgie, Rakousko

Místodržitel rakouského Nizozemí, říšský kníže, zemský rada a ministr. Při pobytu na zámku v Horšovském Týně napsal své paměti.

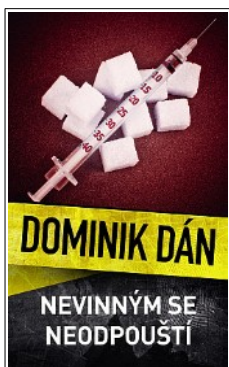
Nabídka knih k vypůjčení v naší knihovně

Mráz pod kůží - Allie Reynolds

Pět bývalých přátel přijíždí do Le Rocher, malého lyžařského resortu ve francouzských Alpách. Mají se zde setkat poprvé po deseti letech od doby, kdy společně trénovali na jeden z nejdůležitějších snowboardových závodů své kariéry. Brzy po příjezdu k lyžařskému středisku na vrcholu ledovce však zjišťují, že si s nimi někdo krutě zahrává...

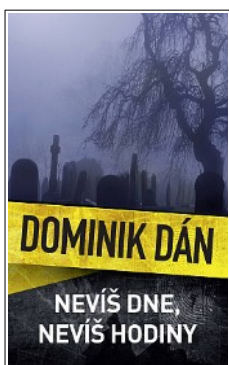
- thriller
- 390 stran

Nevinným se neodpouští - Dominik Dán

Říká se, že čím víc máme přátel, tím je život snazší, ale ne vždycky je tomu tak – často lezou řádně na nervy. Zvládnout výstřelky nevázaných kamarádů vyžaduje pořádnou dávku trpělivosti, dokonce se může stát, že svými hloupými nápady mohou dohnat až k sebevraždě. Pak už jen rozpačitě stojí nad hrobem, nechápavě kroutí hlavami a stále dokola si kladou otázku: Kdo za to může?

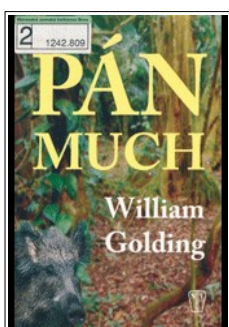
- detektivka
- 301 stran

Nevíš dne, nevíš hodiny - Dominik Dán

V Bibli najdeme poučné sdělení o tom, že člověk vůbec netuší, kdy se přiblíží jeho konec. Když se však někdo postaví osudu, jsou z toho obvykle problémy. A detektiv Richard Krauz je tu od toho, aby problémy řešil. Tak tomu bylo i v památný den na přelomu tisíciletí – na silvestra 1999. Dvě hodiny před půlnocí zavolali Krauze na hřbitov k náhrobnímu kameni postříkanému krví.

- detektivka
- 326 stran

Pán much - William Golding

Již klasický příběh chlapců z britské internátní školy, kteří se ocitnou na opuštěném ostrově. Hra na Robinsony se však brzy změní v boj všech proti všem, v němž je hlavní předností síla, autorita a schopnost šířit strach. Kniha se obrací ke stále aktuální otázce: je civilizace v našem chování opravdu tak silně zakořeněna, jak si namlouváme? Nebo jsme stále jen příslušníky smečky?

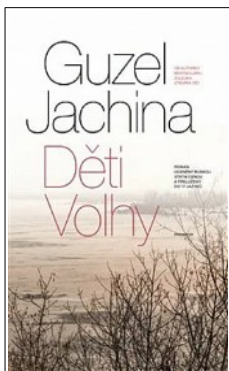
- utopistický román
- 254 stran

Plavec ve tmě - Tomasz Jedrowski

Polsko, 1980. Z Ludwika bude brzy vysokoškolák. Na zemědělské brigádě, z níž zprvu vůbec není nadšen, potkává Janusze a společně tráví volný čas koupáním v jezerech a čtením zakázaných knih. A pak prožijí něco, co nečekali: zamilují se do sebe. Léto skončí a oba se vracejí do Varšavy a do drsné reality života. Letní pohádka je pryč.

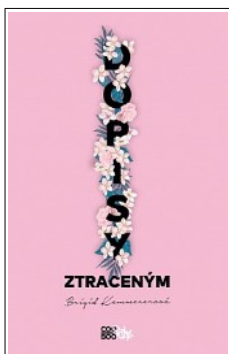
- román
- 206 stran

Děti Volhy - Guzel Jachina

Rusko roku 1916. Na dolním toku Volhy, kde od 18. století nacházeli domov němečtí emigranti, plynou stereotypní dny Jakoba Ivanoviče Bacha. Dvaatřicetiletý učitel němčiny má natolik nezajímavý vzhled i život, že se o něm nedá říct vůbec nic. Dokud ho statkář Grimm z protějšího břehu nepožádá, aby jeho sedmnáctiletou dceru Kláru učil německy.

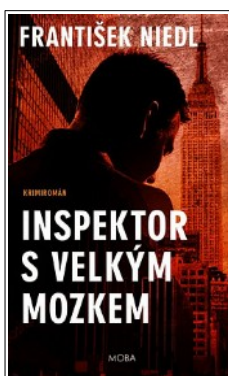
- historický román
- 413 stran

Dopisy ztraceným - Brigid Kemmerer

Maminka Juliet Youngové byla reportážní fotografka a cestovala po celém světě. Juliet si s ní vždycky psala dopisy. Dokonce i po její smrti jí na hrobě nechává psaníčka. Je to jediný způsob, jak se s tím Juliet dovede vyrovnat. Declan Murphy je ten typ kluka, na kterého nechcete narazit...

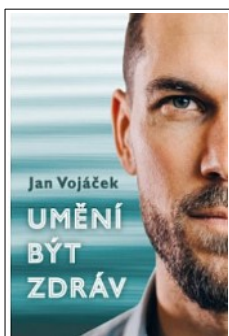
- román
- 359 stran

Inspektor s velkým mozkiem - František Niedl

Inspektor Timothy Prévít je ve své podstatě stále stejný. Možná vychází z myšlenky, že co je dobré, nemá se měnit, ale spíš je mu to jedno. A pokud se chce změnit někdo jiný, nechť tak učiní a jeho nechá laskavě na pokoji. Také z těchto důvodů je nadále neoblíbený v práci a žije odloučen od své rodiny se svým milovaným dobrmanem Britem a papouškem Esmeraldou.

- detektivka
- 238 stran

Umění být zdrav - Jan Vojáček

Proč neustále roste počet chronicky nemocných lidí? A proč si s těmito chorobami současná medicína neumí poradit? Jak naslouchat signálům těla a napojit se na svou skutečnou podstatu? Jeden z nejuznávanějších představitelů funkční medicíny Jan Vojáček vám ukáže, jak ve vlastním organismu probudit schopnost samoléčby a najít ztracenou harmonii.

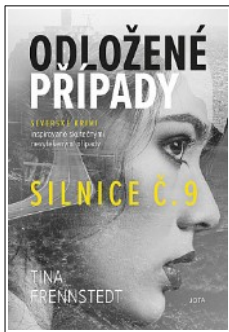
- zdraví, naučná
- 223 stran

Jeden z nás - Shari Lapena

Udržet tajemství mezi sousedy, kde každý každého zná, může být těžké. Vražedně těžké... Ovzduší na poklidném newyorském předměstí, kde jsou k sobě všichni milí a vstřícní, rozvíří anonymní dopis zanechaný v jednom z domů. „Omlouvám se. Můj syn se k vám nedávno vloupal. A nejen k vám.“ Čí je to syn? A co mohl odhalit?

- thriller
- 277 stran

Silnice č. 9 - Tina Frennstedt

Na Velký pátek ráno je u majáku ve Stenshuvudu nalezena mrtvola kontroverzní malířky. V její blízkosti objeví policie také zvláštní druh hlíny, který se před patnácti lety vyskytl na jiném místě činu, když byl zavražděn mladý pianista. Tess s kolegyní Marií při vyšetřování neodkryjí žádné zjevné souvislosti mezi oběťmi, ale v Österlenu tím odstartují řadu dramatických událostí.

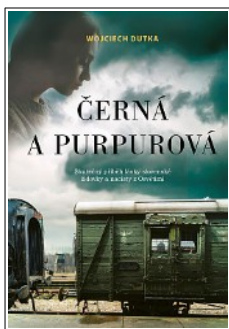
- krimi
- 394 stran

Alžběta a Nina - Jana Poncarová

V pochmurných i krásných Sudetech se skrývají stíny minulosti, které Alžbětinu rodinu rozdělily na desítky let. Když ji vnučka Nina navštíví v léčebně, vymyslí způsob, jak babičce udělat radost: vyrazí s ní na výlet do míst, kde strávila dětství a mládí. Během cesty po zapomenutých krajích i zasutých vzpomínkách se Nina rozhodne – dost bylo mlčení.

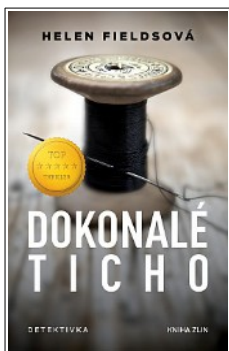
- román
- 347 stran

Černá a purpurová - Wojciech Dutka

Příběh lásky mezi slovenskou židovkou a nacistou z Osvětimi inspirovaný skutečnými událostmi. Milena Zingerová, dívka z respektované slovenské židovské rodiny, je v koncentračním táboře Osvětim odsouzena k smrti. Osud jí však dává šanci: má zazpívat na narozeninové oslavě brutalitou proslulého příslušníka SS Franze Weimerta...

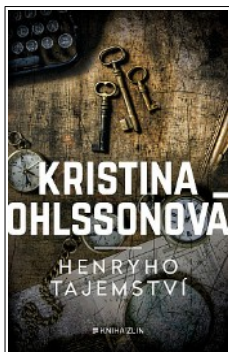
- válečný román
- 428 stran

Dokonalé ticho - Helen Fields

Na okraji Edinburghu je nalezeno pohozené dívčí tělo s vyřezanými kusy kůže. Když později inspektor Luc Callanach objeví vedle opuštěného kojence strašidelnou postavičku, pochopí princip zvrácené hry: vrah bere materiál na panenky z těla svých obětí. Navíc někdo drogově závislým v bezvědomí vyřezává do tváře písmeno Z. Luc a jeho kolegyně Ava musí vypátrat zabijáka dřív, než udeří znovu.

- krimi
- 384 stran

Henryho tajemství - Kristina Ohlsson

Vzrušující kriminální román o stínech z minulosti a stopách, které nikdy nelze úplně zahladit. Právník Martin Benner miluje starožitnosti. Když jeho přítel Henry zemře, dostane Martin nabídku, které nelze odolat: převzít Henryho podíl v obchodě se starožitnostmi v New Yorku. Vzápětí mu ale nějaký cizinec tvrdí, že byl Henry zavražděn, a Martinovi se začnou postupně odhalovat temné obchodní praktiky.

- krimi
- 410 stran

Obrázková osmisměrka

Po vyškrtání názvů a jmen kreslených postaviček, zbude v osmisměrce 39 písmen, ze kterých se dozvíte, co říká Garfield v komiksovém stripu.

P	A	K	N	I	L	U	O	M	Š	R	S	O	B	M	F
B	N	T	O	Í	K	B	X	G	J	E	S	R	Y	M	E
A	I	E	Z	L	E	I	A	L	K	A	O	Š	S	S	R
R	T	A	U	L	R	R	U	A	K	U	P	S	N	T	D
B	N	H	I	E	F	C	Z	Ž	K	U	E	P	A	R	A
Á	I	X	T	I	K	U	O	P	L	A	R	O	M	Ý	M
N	T	S	E	Y	L	N	Y	Í	K	O	Z	N	-	Č	R
E	A	L	L	A	O	T	N	N	H	O	D	G	R	E	A
K	D	U	Ť	L	L	B	I	T	H	O	R	E	E	K	V
L	K	N	H	Í	I	F	L	P	B	Ž	E	B	D	S	E
E	U	C	K	S	I	N	Í	L	I	O	M	O	I	K	N
P	Y	E	R	F	B	A	R	T	E	N	B	B	P	R	E
R	A	S	U	P	E	R	M	A	N	H	Ď	Í	S	B	C
D	Ě	J	D	L	A	N	O	D	R	E	Č	A	K	L	I
T	Č	E	R	V	E	N	Á	Č	E	K	O	T	V	Í	O
P	E	P	E	K	N	Á	M	O	Ř	N	Í	K	J	K	E

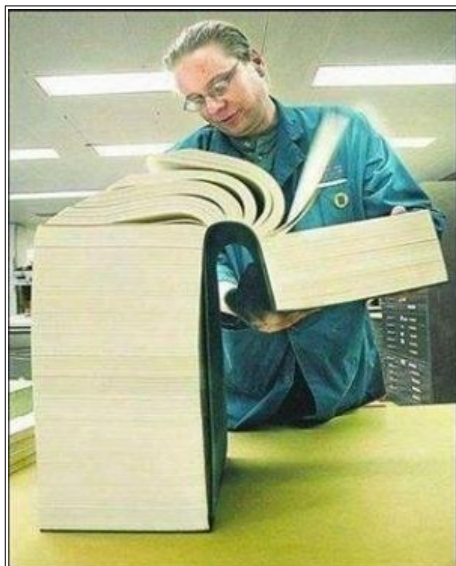
Historie domů v Horšovském Týně
náměstí Republiky 97

Holič a kadeřník Karman, vpravo pekař Kleinmond.

15. června 2021.

**Kniha
„Jak rozumět
ženám“
konečně dorazila
na trh :).**

Městská knihovna
náměstí Republiky 102
346 01 Horšovský Týn
telefon: 379 422 572
mobil: 731 614 064
e-mail: knihovna@htyn.cz
knihovnaht@seznam.cz
<https://knihovnahorsovskytyn.webk.cz>

půjčovní doba červenec-srpen:

Po	9:00 – 12:00	13:00 – 17:00
Út	zavřeno	
St	9:00 – 12:00	13:00 – 17:00
Čt	9:00 – 12:00	13:00 – 17:00
Pá	9:00 – 12:00	13:00 – 15:00